



Asiakirjatyyppi:	Kansallinen FSC-standardi
Asiakirjan käsittelyvaihe:	Suomennos
Päiväys:	12.5.2011
Valmistelija:	Standardikehitystyöryhmä
Jatkokäsittely:	Suomen FSC-yhdistyksen hallitus
FSC-viite nr:	FSC standard for Finland V1-1 Approved 21.01.2011 FIN
Yhteyshenkilö:	Pasi Miettinen FSCFinland@gmail.com

Suomen FSC-standardi

Suomen FSC-yhdistys

SISÄLLYSLUETTELO

ESIPUHE	4
1. JOHDANTO	5
1.1. STANDARDITYÖN TAVOITE.....	5
1.2. KOHDEALUE.....	5
2. STANDARDIVERSIO	5
2.1. KOODI.....	5
2.2. ALLEKIRJOITUKSET.....	5
3. STANDARDIVALMISTELUN TAUSTATEKIJÄT	6
3.1. SUOMEN METSÄTALouden YLEISKUVAUS.....	6
3.1.1. <i>Suomi on Euroopan metsäpeitteisin valtio</i>	6
3.1.2. <i>Yksityinen metsänomistus – perhemetsät vallitsevat</i>	6
3.1.3. <i>Metsien monimuotoisuuden turvaaminen ja suojele</i>	7
3.1.4. <i>Suomessa elävät alkuperäiskansat</i>	7
3.1.5. <i>Metsien monikäyttö ja rinnakkaistuotteet</i>	8
3.1.6. <i>Metsäteollisuus</i>	8
3.1.7. <i>Metsätalouden ja -teollisuuden työvoima</i>	8
3.1.8. <i>Puuperäinen energiantuotanto</i>	8
3.1.9. <i>Kansainvälinen yhteistyö ja sitoumukset kestävän metsätalouden edistämässä</i>	8
3.1.10. <i>Kansalliset metsäohjelmat ja muut metsiin liittyvät ohjelmat</i>	9
3.1.11. <i>Metsä- ja ympäristöalan organisaatiot</i>	9
3.1.12. <i>Lainsäädäntö</i>	9
3.1.13. <i>Vuorovaikutteisuus metsävarojen käytön suunnittelussa</i>	10
3.1.14. <i>Tiedollinen ohjaus</i>	10
3.1.15. <i>Metsäsuunnittelu</i>	10
3.1.16. <i>Puukaupan muodot Suomessa</i>	11
3.1.17. <i>Metsien inventointi, seuranta ja arviointi Suomessa</i>	11
3.2. STANDARDIKEHITYSTYÖRYHMÄN JÄSENET.....	11
3.3. STANDARDIKEHITYSTYÖRYHMÄÄ AVUSTANEET ASiantuntijat.....	12
3.4. LÄHDELUETTELO.....	12
3.5. TERMIT JA MÄÄRITELMÄT.....	12
4. STANDARDIN KÄYTTÖ JA RAKENNE	12
4.1. PERIAATTEIDEN NOUDATTAMINEN.....	12
4.2. POIKKEAMAT.....	13
4.3. SERTIFIOINTIPÄÄTÖS.....	13
4.4. STANDARDIN RAKENNE.....	13
5. SUOMEN FSC-STANDARDI	14
PERIAATE 1: LAINSÄÄDÄNNÖN JA FSC:N PERIAATTEIDEN NOUDATTAMINEN	14
PERIAATE 2: HALLINTA- JA KÄYTTÖOIKEUDET	15
PERIAATE 3: ALKUPERÄISKANSOJEN OIKEUDET	17
PERIAATE 4: PAIKALLISTASON SUHTEET JA TYÖNTEKIJÖIDEN OIKEUDET	19
PERIAATE 5: METSISTÄ SAATAVAT HYÖDYT	22
PERIAATE 6: YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET.....	25
PERIAATE 7: METSÄSUUNNITELMA.....	38
PERIAATE 8: SEURANTA JA ARVIINTI	40
PERIAATE 9: SUOJELUARVOLTAAN MERKITTÄVIEN METSIEN YLLÄPITO.....	42
PERIAATE 10: PUUVILJELMÄT.....	44

Liite 1	Suomen uhanalaiset eläin- ja kasvilajit, sekä luontotyypit
Liite 2a,b	Suomen ratifioimat kansainväliset sopimukset sekä metsiä koskevat ILO:n sopimukset
Liite 3	Metsien käyttöä koskevat lait ja asetukset
Liite 4	Standardissa käytetyt viitteet
Liite 5	Standardissa käytetyt määritelmät
Liite 6	Osittaissertifiointi FSC-POL-20-002
Liite 7	Runsaslähöpuustoisien kangasmetsän ja turvekankaan määritelmät
Liite 8	Vanha- ja lähöpuustoiset metsäiset kalliot, jyrkänteet ja louhikot

Liite 9
Liite 10

Korkean suojeluarvon alueet (HCV)
Metsäsuunnitelman yhteenveto ja julkisesti saatavilla olevat tiedot

ESIPUHE

Forest Stewardship Council (FSC) on riippumaton, taloudellista hyötyä tavoittelematon järjestö, joka on perustettu edistämään maailman metsien vastuuntuntoista käyttöä.

Järjestö tuottaa hyvän metsänhoidon standardeja, ohjaa tuotemerkin käyttöä sekä tarjoaa akkreditointipalveluja vastuuntuntoisesta metsänhoidosta kiinnostuneille yrityksille ja organisaatioille. FSC-logo osoittaa kuluttajalle, että tuote tulee metsistä, joiden hoito vastaa nykyisten ja tulevien sukupolvien sosiaalisiin, ekologisiin ja taloudellisiin tarpeisiin. FSC:llä on edustajia yli 45 maassa.

Metsät tuottavat puhdasta vettä, puhdasta ilmaa ja auttavat hillitsemään maapallon lämpenemistä. Ne tuottavat myös ravintoa, lääkkeitä, puutavaraa ja paperin raaka-aineita. Vastuuntuntoisesti hoidetut metsät koituvat paitsi metsissä asuvien ihmisten, myös koko ihmiskunnan hyödyksi. Joissakin maissa kuitenkin yli 80% puutavarasta on hakattu laittomasti. Metsien hallitsemattomaan käyttöön liittyy usein ihmisoikeuksien rikkomuksia, sekä arvokkaiden luontokohteiden tuhoutumisia. FSC-järjestelmä pyrkii hillitsemään metsien käytön kielteisiä vaikutuksia. Lisätietoja aiheesta kv FSC:n kotisivuilla: www.fsc.org

Suomen FSC-yhdistys on perustettu laatimaan kansalliset indikaattorit FSC:n kansainvälisille periaatteille ja kriteereille. Lisäksi yhdistys edistää FSC-sertifiointia Suomen metsissä, opastaa yrityksiä tuotemerkin käytössä ja tekee yhteistyötä kansainvälisen FSC:n sekä muiden FSC-yhdistysten kanssa. Lisätietoja Suomen FSC-yhdistyksen kotisivuilla: <http://finland.fsc.org/>

1. Johdanto

1.1. Standardityön tavoite

Standardityön tavoitteena on määrittellä Suomen oloihin soveltuvat vastuuntuntoisen metsänhoidon vaatimukset. Akkreditoidut sertifiointielimet arvioivat vaatimusten toteutumisen. FSC:n kansainväliset Periaatteet ja kriteerit (helmikuu 2000) muodostavat standardin perusrungon. Näitä täydentävät kansalliset indikaattorit, joiden määrittelyssä on huomioitu Suomen lainsäädäntö sekä yhteiskunnalliset ja maantieteelliset olosuhteet.

Standardin rakenne ja sisältö noudattavat kansainvälisen FSC:n vaatimuksia (FSC-STD-20-002 Structure and content of forest stewardship standards).

1.2 Kohdealue

Standardi kattaa koko Suomen sekä kaikki metsänomistusmuodot.

2. STANDARDIVERSIO

Tämä standardiversio on muotoiltu maalissyyskuussa 2010 vastauksena FSC:n toimitusjohtajan Andre de Freitasin viestiin (11.3.2010), jossa Suomen FSC-yhdistystä pyydettiin pikaisesti sulkemaan akkreditointiehdot, jotka koskivat 7.6.2006 akkreditoitua standardia.

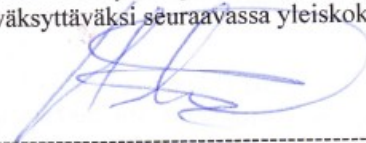
2.1 Koodi

Standardin koodinnumero on: FSC-STD-FIN-01-2006 Finland natural forests FIN


2.2 Allekirjoitukset

Suomen FSC-yhdistyksen hallituksen allekirjoitukset

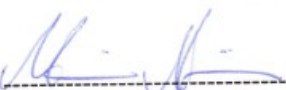
Suomen FSC-yhdistyksen hallitus on päättänyt 24.9.2010 esittää oheisen standardin yhdistyksen jäsenistön hyväksyttäväksi seuraavassa yleiskokouksessa (8.10.2010). Vakuudeksi:




Nimenselvennys TARU HAAHVELA



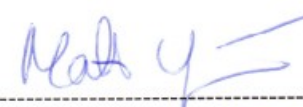
Nimenselvennys MAILI MUSTONEN



Nimenselvennys Mari Niemi




Nimenselvennys PASI MIETTINEN



Nimenselvennys MATTI YLÄNEN



Nimenselvennys SINI ERÄJÄÄ



Nimenselvennys ANNI OTSAMO

Nimenselvennys

3. STANDARDIVALMISTELUN TAUSTATEKIJÄT

3.1 Suomen metsätalouden yleiskuvaus

3.1.1 Suomi on Euroopan metsäpeitteisin valtio

Ihmisen vaikutus metsiin on ollut Suomessa pitkäaikaista. Ihmisten toimeentulo ja kulttuurillinen kehitys on pitkään kytkeytynyt metsiin ja niiden tarjoamiin luonnonvaroihin.

Suomen metsätalous perustuu pääosin kotimaisten puulajien käyttöön. Metsiä hoidetaan yleensä melko intensiivisesti säännöllisiin harvennuksiin ja avohakkuihin perustuvilla käytännöillä. Lisäksi osana metsätaloutta on ojitettu valtaosa (n. 10 miljoonaa hehtaaria) Suomen soista.

Suomen maapinta-alasta 86 prosenttia (26 milj. ha) on metsätalousmaata, joka jaetaan puuntuotoskykynsä perusteella metsämaahan (20milj. ha), kitumaahan (3 milj. ha) ja joutomaahan (3 milj. ha). Soiden osuus metsätalousmaan pinta-alasta on 34 prosenttia.

Kaikesta metsätalousmaasta 84 prosenttia on käytettävissä puuntuotantoon, eli näillä alueilla hakkuut ovat sallittuja. Suomen metsien puuston määrä on kasvanut 1970-luvulta lähtien, ja puuston kuorellinen runkotilavuus ylittää nykyään 2 206 miljoonaa kuutiometriin. Tilavuudesta on mäntyä 50 prosenttia, kuusta 30 prosenttia ja lehtipuita loput 20 prosenttia. Männyn osuus on hiljalleen kasvanut ja kuusen pienentynyt. Suopuustoja tilavuudesta on 23 prosenttia, ja niiden puuntuotannollinen merkitys on vähitellen lisääntymässä. Puustosta 92 prosenttia sijaitsee puuntuotantoon käytettävissä olevalla maalla.

Puuston vuotuinen kasvu oli 100 miljoonaa kuutiometriä, josta puuntuotannon maalla kasvoi 97 miljoonaa kuutiometriä. Vuonna 2008 puuston runkopuun kokonaispoistuma oli 70 miljoonaa kuutiometriä eli 3,2 prosenttia puuvarannosta. Poistuma on jäänyt selvästi puuston vuotuista kasvua pienemmäksi jo 1970-luvulta lähtien. Kasvun ja poistuman välinen ero oli suurin männyllä.

Suomi raportoi vuosittain kasvihuonekaasupäästönsä YK:n ilmastopöytäkirjalle ja EU:lle. Vuonna 2007 Suomen metsät sitoivat 33 miljoonaa tonnia enemmän hiilidioksidia kuin vapauttivat sitä ilmakehään.

Metsätaloutta harjoitetaan pohjoisten luonnonolojen vuoksi ilmastollisesti poikkeuksellisissa olosuhteissa. Suomi kuuluu suurimmaksi osaksi boreaaliseen eli pohjoiseen havumetsävyöhykkeeseen.

Suomen metsissä puulajien lukumäärä on vähäinen. Luonnonvaraisena kasvaa vain neljä havupuulajia ja vajaa 30 lehtipuulajia ja puuvartista pensasta. Pääosa Suomen metsistä on havupuuvaltaisia metsiä, joissa lehtipuut kasvavat sekapuina.

3.1.2 Yksityinen metsänomistus – perhemetsät vallitsevat

Suomen metsät ovat muiden läntisen Euroopan maiden tavoin pääosin yksityisten henkilöiden ja perheiden omistuksessa. Yksityinen metsänomistus tarkoittaa Suomessa pääosin perhemetsätaloutta. Yksityisten omistamat metsätilat ovat yleensä pieniä. Tiloja, joiden metsäpinta-ala on yli kaksi hehtaaria, on 345 000. Metsälöiden keskikoko on 30 hehtaaria.

Metsänomistajien lukumäärä on suurempi kuin metsälöiden määrä, sillä usein puoliset omistavat tilan yhdessä. Metsää omistavien henkilöiden määrän arvioidaan olevan noin 735 000.

Yksityiset perhemetsänomistajat omistavat metsätalousmaasta 52 prosenttia, valtio 35 prosenttia ja yhtiöt 8 prosenttia. Loput 5 prosenttia on kuntien, seurakuntien ja yhteisöjen hallussa. Valtion metsänomistus keskittyy Pohjois-Suomeen, ja sen hallinnassa ovat lähes kaikki luonnonsuojelu- ja erämaa-alueet. Yksityismetsänomistajat omistavat 64 prosenttia puuston kokonaistilavuudesta ja 70 prosenttia puuntuotannon maan puustosta.

3.1.3 Metsien monimuotoisuuden turvaaminen ja suojele

Tiukasti suojellut alueet kattavat Suomen metsämaasta 5,2 % (2008). Sen lisäksi metsämaasta on suojeltu 0,4 % metsinä, joissa varovaiset hakkuut ovat mahdollisia. Kokonaisuutena (mukaan lukien vähätuottoinen kitu- ja joutomaa) on tiukasti suojeltu 13,7 %. Metsien suojelualueita on perustettu runsaimmin Pohjois-Suomeen, jossa on paljon valtion omistuksessa olevia metsiä ja selvästi vähemmän Etelä-Suomeen, missä suuri osa metsistä on yksityisten metsänomistajien hallussa. Metsien suojelualueverkon merkittävin epäkohta on alhainen suojeluaste hemi-, etelä- ja keskiboreaalilla metsäkasvillisuusvyöhykkeillä, joilla tiukasti suojeltuja alueita on noin 2 % metsämaasta.

Luonnonsuojelu Suomessa perustuu luontotyyppikohtaisiin lakisääteisiin suojeluohjelmiin. Suojeluohjelmien runkona ovat kansallispuistot ja luonnonpuistot. Näitä on täydennetty soidensuojeluohjelmalla, lehtojen suojeluohjelmalla, vanhojen metsien suojeluohjelmalla, kosteikkojen suojeluohjelmalla, rantojen suojeluohjelmalla sekä harjujen suojeluohjelmalla. Pienialaisemmat kohteet on suojeltu erillisillä suojelupäätöksillä. Erämaailloilla on turvattu Lapin erämaa-alueiden säilyminen. Euroopan unionin Natura 2000 -verkosto koostuu Suomessa 1 860 suojelukohteesta, joiden yhteispinta-ala on 4,9 miljoonaa hehtaaria. Tästä maa-alueita on 3,6 miljoonaa hehtaaria eli kolme neljäsosaa.

Etelä-Suomessa on selvitetty vuosina 2002–2007 Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman (METSO) avulla vapaaehtoisia metsien suojelukeinoja yksityismetsissä. Ohjelman toista vaihetta toteutetaan 2008-2016. Ohjelma on testannut ja ottanut käyttöön uusia, vapaaehtoisuuteen perustuvia suojeluratkaisuja erityisesti yksityismetsänomistajille metsien monimuotoisuuden edistämiseksi. Metso-ohjelman mukaiset suojelukohteet voivat säilyä yksityisessä omistuksessa tai ne voi myydä valtiolle.

Talousmetsien biologista monimuotoisuutta edistetään metsälain, hyvän metsänhoidon suositusten ja ohjeiden sekä määräaikaisten rauhoitus sopimusten, metsäsertifioinnin ja koulutuksen avulla. Metsäalan ammattilaiset suorittavat ns. luonnonhoitokortin. Luonnonsuojelulakiin on sisällytetty yhdeksän suojeltua luontotyyppiä, joista kolme esiintyy metsissä. Metsälaissa on puolestaan määritelty erityisen tärkeitä elinympäristöt.

Suosittelun mukaan hakkuiden yhteydessä mm. jätetään korjaamatta vanhoja lehtipuita, lahopuita tai muita puuyksilöitä, joilla on erityisiä luontoarvoja.

Suomessa tunnetusta noin 43 000 eliölajista noin puolet elää metsissä. Metsälajiston ja metsätalouden ja lajiston vuorovaikutuksen tutkimukseen on panostettu merkittävästi 1990-luvulta alkaen. Uhanalaisien lajien esiintymistä seurataan säännöllisesti. Uhanalaisia lajeja on 1505. Näistä 37 % on metsälajeja, jotka viihtyvät erityisesti lehdoissa tai vanhoissa metsissä (Liite 1). Uhanalaisista metsälajeista valtaosa on selkärangattomia ja sieniä.

Suomen luontotyyppien uhanalaisuusarviointi julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna 2008. Selvityksessä tarkasteltiin 400 eri luontotyyppien uhanalaisuutta ja ihmisen vaikutuksia niihin. Metsien 76 luontotyyppistä kaksi kolmasosaa määriteltiin uhanalaisiksi. Suotyypit luokiteltiin arvioinnissa 54 tyyppiin, joista noin puolet arvioitiin koko maassa uhanalaisiksi.

3.1.4 Suomessa elävät alkuperäiskansat

Saamelaiset ovat YK:n tunnustama alkuperäiskansa. Suomen saamelaiset jakautuvat kieliperusteisesti pohjoissaamelaisiin, inarinsaamelaisiin ja kolttasaamelaisiin. Saamelaisilla on perustuslaissa ja muualla lainsäädännössä määritellyt maankäyttöoikeudet ja kulttuurinen itsehallinto kotiseutualueellaan Pohjois-Suomessa (Enontekiön, Inarin and Utsjoen kunnissa sekä osassa Sodankylää). Poronhoito ja porotalous kuuluvat paitsi saamelaiskulttuuriin, myös muuhun pohjoissuomalaiseen elinkeinoelämään. Valtion metsistä vastaavan Metsähallituksen on toimissaan otettava erityisesti huomioon saamelaiset ja neuvoteltava heidän kanssaan metsätaloustoimenpiteistä saamelaisten kotiseutualueilla. Saamelaiskäräjät, Kolttien kyläkokous ja paliskunnat edustavat saamelaisten etuja paikallisessa ja poliittisessa päätöksenteossa. Useat saamelaisjärjestöt ovat esittäneet hallintaoikeuksien vahvistamista valtion maihin, mutta prosessit ovat kesken

3.1.5 Metsien monikäyttö ja rinnakkaistuotteet

Suomessa metsissä liikkuminen ja ulkoilu ovat kaikille sallittua. Jokamiehenoikeus takaa kulkuoikeuden toisen omistamalla maalla jalan, hiihtäen, polkupyörällä tai ratsain edellyttäen, että siitä ei aiheudu vahinkoa. Myös marjojen ja sienien poiminta kuuluvat jokamiehenoikeuksiin. Metsästyksen, polttopuun keruuseen, tulen tekemiseen ja moottoriajoneuvolla liikkumiseen tarvitaan kuitenkin aina maanomistajan lupa.

Metsät ovat tärkeitä suomalaisten virkistysympäristöjä. Yleisimpiä metsissä harjoitettavia virkistysmuotoja ovat ulkoilu, marjastus, metsästyks, retkeily, murtomaahiihto ja suunnistus. Metsät tarjoavat myös paikan hiljentymiseen ja luonnon kokemiseen.

Tärkeimmät metsien rinnakkaistuotteet, joilla on myös taloudellista arvoa, ovat riista, marjat, sienet ja jäkälä. Suurin taloudellinen arvo on riistalla, lähinnä hirvellä. Pohjois-Suomessa myös porotalous on alueellisesti merkittävää. Luontomatkailejoiden määrä on lisääntynyt viime vuosina.

3.1.6 Metsäteollisuus

Suomi on metsistä riippuvainen ja metsäsektorin toimintaan tukeutuva valtio. Metsätalous ja -teollisuus kattavat noin kuusi prosenttia bruttokansantuotteesta. Valtaosa metsäteollisuustuotteista viedään ulkomaille. Metsäteollisuuden tärkein markkina-alue on Euroopan unionin alue, jonne viennistä suuntautuu lähes 70 %.

3.1.7 Metsätalouden ja -teollisuuden työvoima

Metsätalous ja -teollisuus ovat tärkeitä maaseudun elinvoimaisuudelle. Ne työllistävät noin 89 000 henkilöä, joista noin kolme neljäsosa on metsäteollisuuden palveluksessa. Metsätaloudessa työskentelee noin 23 000 henkilöä, joista merkittävä osa metsäalan pienissä urakointi- ja kuljetusliikkeissä. Tämän lisäksi metsänomistajat ja heidän perheenjäsenensä tekevät merkittävän osan etenkin metsänhoitotöistä.

3.1.8 Puuperäinen energiantuotanto

Puuperäisten polttoaineiden osuus Suomen kokonaisenergian kulutuksesta on noin viidennes. Suurimman osan puuperäisestä energiasta tuottaa metsäteollisuus. Metsäteollisuuslaitokset käyttävät energiantuotantonsa puiden kuorta, purua ja haketta, uudistus- ja kasvatushakkuissa kertyvää hakkuutähdettä sekä prosessien sivutuotteita, esimerkiksi mustalipeää. Maaseudulla ja asutuskeskuksissa puuta käytetään entistä runsaammin erityisesti kiinteistöjen lämmitykseen. Tavoitteeksi on asetettu metsähakkeen käytön nostaminen 13,5 miljoonaan kuutiometriin vuoteen 2020 mennessä.

3.1.9 Kansainvälinen yhteistyö ja sitoumukset kestävän metsätalouden edistämisessä

Suomi toimii aktiivisesti kansainvälisessä metsäpolitiikassa ja yhteistyössä ja on sitoutunut panemaan toimeen kansainväliset velvoitteet (Liite 2). Nämä ja EU:n tavoitteet sovitetaan yhteen kansallisesti eri politiikkaohjelmissa ja strategioissa. Kansallinen metsäohjelma 2020, Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön strategia sekä Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma (METSO), kansallinen ilmasto- ja energiastrategia sekä Suomen kehityspolitiikan metsälinjaukset ovat toisiaan tukevia.

Kansainväliset sitoumukset on viety käytäntöön lainsäädännössä ja muissa ohjeistoissa. Metsien kestävä hoitoa ja käyttöä sääntelevässä metsälaisissa kiinnitetään erityistä huomiota luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen. Saamelaisen (alkuperäkansa) kielellinen ja kulttuurillinen asema on turvattu Suomen perustuslaissa muiden perusoikeuksien lisäksi. Taloudelliset ohjaukset sekä tutkimus ja koulutus ovat tärkeitä keinoja kansainvälisten tavoitteiden saavuttamisessa. Metsäorganisaatiot ja eri sidosryhmät ovat kiinnittäneet entistä enemmän huomiota kansainvälisiin ja EU:n metsäkysymyksiin ollen kiinteästi mukana kansainvälisen metsäpolitiikan ja EU:n metsäasioiden valmistelussa eri ministeriöiden kanssa.

3.1.10 Kansalliset metsäohjelmat ja muut metsiin liittyvät ohjelmat

Metsäohjelmilla on ollut Suomessa tärkeä merkitys sekä metsäpolitiikan välineenä että metsätalouden rahoituksen järjestämisessä. Uusin metsäohjelma on laajana yhteistyönä valmisteltu ja Suomen hallituksen vuonna 2008 hyväksymä Kansallinen metsäohjelma 2015 (KMO 2015). Sen tavoitteena on turvata metsiin pohjautuva työ ja toimeentulo, metsien monimuotoisuus ja elinvoimaisuus sekä metsien kansalaisille antama virkistys.

Suomen hallitus hyväksyi vuonna 2008 myös Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman 2008-2016 (METSO). METSO -ohjelman tavoitteena on turvata nykyistä paremmin metsäisille luontotyypeille ja uhanalaisille lajeille tärkeitä elinympäristöjä ja metsien rakennepiirteitä.

Vuonna 1997 uudistetun metsälain (Liite 3) mukaiset ensimmäiset metsätalouden alueelliset tavoiteohjelmat (alueelliset metsäohjelmat) valmistuivat vuonna 1998. Ne on tarkistettu vuosina 2000, 2005 ja 2008. Ne antavat kokonaisnäemyksen kunkin metsäkeskuksen toimialueella sijaitsevien metsien ja metsätalouden tilasta ja kehittämistarpeista.

Hallituksen vuonna 2006 hyväksymän kestävä kehityksen strategian tavoitteena on ekologisen kestävyuden ja sitä edistävien taloudellisten, sosiaalisten ja kulttuuristen edellytysten luominen. Valtioneuvosto hyväksyi vuonna 2006 myös Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön strategian 2006–2016. Sen tavoitteena on pysäyttää Suomen luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen. Pyrkimyksenä on myös vakiinnuttaa luonnon tilan suotuisa kehitys pitkällä aikavälillä.

3.1.11 Metsä- ja ympäristöalan organisaatiot

Ylimpänä metsäviranomaisena toimii maa- ja metsätalousministeriö, jonka tehtävänä on luoda edellytykset uusiutuvien luonnonvarojen kestävälle ja monipuoliselle käytölle sekä niistä saatavien hyödykkeiden hyvän laadun turvaamiselle. Ministeriön metsäosaston tehtävänä on Suomen metsäpolitiikan johtaminen ja kehittäminen. Metsähallitus (valtion metsät), Metsäntutkimuslaitos, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio sekä alueelliset metsäkeskukset ovat ministeriön tulosohjauksessa. Metsäkeskusten (13 kpl) ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion tehtävänä on edistää metsien kestävä hoitoa ja käyttöä, niiden monimuotoisuuden säilymistä ja muuta metsätalouden toimintaa. Metsähallitus hoitaa, käyttää ja suojelee hallinnassaan olevilla valtion mailla luonnonvaroja ja muuta omaisuutta. Metsiä ja metsätaloutta tutkitaan yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa noin 650 metsäntutkijan voimin. Tutkijoista lähes puolet työskentelee Metsäntutkimuslaitoksessa.

Metsänomistajien itsensä rahoittamat ja hallinnoimat metsänhoitoyhdistykset (113 kpl, 1.1.2009) edistävät metsänomistajien harjoittaman metsätalouden kannattavuutta ja heidän metsätaloudelleen asettamiensa muiden tavoitteiden toteutumista. Metsänhoitoyhdistykset ovat alueellisesti järjestäytyneet metsänomistajien liitoiksi (8 kpl, 1.1.2009). Liitot puolestaan ovat metsänomistajien valtakunnallisen edunvalvontaorganisaation, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton (MTK) jäseniä.

Metsäalalla toimii myös useita metsä- ja puutuoteteollisuuden työnantaja-, työntekijä-, yrittäjä- ja muita etujärjestöjä sekä lukuisa määrä kansalaisjärjestöjä.

Useat ympäristö- ja luonnonsuojelujärjestöt edistävät metsien suojelua ja kestävämpää käyttöä. Järjestöt mm. tuottavat tietoa arvokkaista metsäalueista, tekevät toimenpideoitteita ja -suosituksia, osallistuvat metsien käyttöön liittyviin poliittisiin prosesseihin sekä järjestävät erilaista luonnonharrastustoimintaa. Metsäluonnon kanssa aktiivisesti työskenteleviä järjestöjä ovat BirdLife Suomi, Greenpeace, Luonto-Liitto, Natur och Miljö, Suomen luonnonsuojeluliitto ja Suomen WWF.

3.1.12 Lainsäädäntö

1990-luvun puolivälissä uudistettiin käytännöllisesti katsoen koko metsälainsäädäntö sekä luonnonsuojelulaki (Liite 3)

Metsälaissa (1997) puuntuotannon rinnalle on noussut biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen vaatimus. Perinteisten metsänhoitotöiden lisäksi valtion rahoitusta on nykyisin mahdollista saada metsien biologisen monimuotoisuuden turvaamiseen, luonnonhoitotöihin ja metsäenergian korjuuseen kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain perusteella. Metsälainsäädännön uudistuksen tuloksena muutettiin myös Metsähallitusta, metsäkeskuksia ja metsänhoitoyhdistyksiä koskevia lakeja.

Metsätalouden harjoittamiseen vaikuttavia säädöksiä ovat lisäksi laki metsänviljelyaineiston kaupasta, laki metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta sekä laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä. Maankäyttö- ja rakennuslaissa puolestaan säädellään muun muassa kaavoituksesta. Asema- ja yleiskaavoja laadittaessa sovitetaan yhteen metsien eri käyttömuotoja alue- ja kuntatasolla.

Työsuhteiden solmimista sekä työsuojelua ja -turvallisuutta ohjataan lainsäädännöllisesti kattavasti. Metsätaloutta koskee lisäksi erityislainsäädäntö, joka liittyy muun muassa puunkorjuutyön turvallisuuteen.

Lähes kaikki metsäalalla työskentelevät ovat järjestöjen sopimien työehtosopimusten piirissä. Työehtosopimukset on solmittu työlainsäädännön antamien rajojen puitteissa.

3.1.13 Vuorovaikutteisuus metsävarojen käytön suunnittelussa

Metsien kestävä hoidon ja käytön edellytys on julkisen ja yksityisen sektorin välinen hyvä yhteistyö, sillä metsäteollisuusyritykset, pk-yritykset, metsänomistajat sekä metsäalan etujärjestöt ja muut toimijat vaikuttavat omilla toimenpiteillään keskeisesti metsäalan kehittymiseen. Nämä tahot osallistuvat metsäpolitiikan suuntaamiseen ja seurantaan valtakunnan tasolla kansallisessa metsäneuvostossa ja maakuntatasolla alueellisissa metsäneuvostoissa sekä lukuisissa metsäalaa koskevissa työryhmissä.

Alueelliset erityispiirteet otetaan huomioon alueellisissa metsäohjelmissa. Tässä työssä on tärkeää yhteistyö muita alueellisia ohjelmia laativien organisaatioiden, kuten maakuntien liittojen, elinkeino, liikenne- ja ympäristö (ELY)-keskusten sekä lakisääteisestä kaavoituksesta vastaavien tahojen kuten kuntien kanssa. Alueellista metsäohjelmatyötä kehitetään osallistavana prosessina. Suomen kattava kaavoitusjärjestelmä (maakuntakaavat sekä kuntien yleis- ja asemakaavat) on myös toimiva esimerkki osallistavasta prosessista.

3.1.14 Tiedollinen ohjaus

Metsäopetusta annetaan Helsingin ja Joensuun yliopistoissa sekä useissa ammattikorkeakouluissa ja ammatillisissa metsäoppilaitoksissa eri puolilla maata. Metsänomistajille tarkoitettua koulutusta järjestävät muun muassa yksityismetsätalouden organisaatiot, metsäoppilaitokset sekä kansalais- ja aikuisopistot.

Metsänhoitoyhdistykset, metsäkeskukset, metsäpalveluyritykset, metsäyhtiöt ja tarjoavat metsänomistajille metsäneuvontaa. Metsäneuvonta voi olla henkilökohtaista tai ryhmissä tapahtuvaa taikka erilaisten näyttelyjen, kilpailujen ja retkeilyjen yhteydessä annettavaa joukkoneuvontaa.

Suomessa on lukuisia metsäalan lehtiä, joissa metsäorganisaatiot välittävät tietoa metsistä kiinnostuneille, ennen muuta metsänomistajille ja metsäammattilaisille.

3.1.15 Metsäsuunnittelu

Alueelliset metsäkeskukset tekevät alueellista metsäsuunnittelua, jota tila- ja omistajakohtaiset metsäsuunnitelmat täydentävät. Alueelliset metsäkeskukset ovat kartoittaneet arvokkaat metsäiset ympäristöt toiminta-alueellaan. Metsäsuunnitelmat sisältävät kuviokohtaisen tiedon pinta-alasta, puuston määrästä, rakenteesta ja kasvusta sekä arvokkaiden luontokohteiden sijainnista ja ominaisuuksista. Suunnitelmissa määritellään toimenpide-ehdotukset sekä metsätaloudelle että luonnonhoidolle.

Yksityismetsien tilakohtainen metsäsuunnitelma on tärkeä väline pitkäjänteisen metsätalouden harjoittamiseen. Yksityismetsänomistajien metsäsuunnitelmat ovat yleensä kirjallisessa muodossa, ja ne ovat

voimassa 10-15 vuotta. Suunnitelmia yksityisille metsänomistajille tekevät lähinnä metsäkeskukset ja metsänhoitoyhdistykset. Metsäsuunnitelma on maastokäyntiin perustuva, karttatietoon sidottu selvitys tilan metsävaroista, ja se sisältää laskelmat hakkuumahdollisuuksista ja metsänhoitotyötarpeista ja ympäristöhoitotarpeista.

Yritysten ja muiden suurten metsänomistajien metsissä sovelletaan GIS-pohjaisia jatkuvasti päivitettäviä metsäsuunnitelmia tai metsätietojärjestelmiä. Yksityiskohtaiset kartoitus- ja laskentajärjestelmät ovat oleellinen osa näitä järjestelmiä. Metsävaratietoa päivitetään jatkuvasti kentältä tulevan tiedon pohjalta

3.1.16 Puukaupan muodot Suomessa

Suomessa metsien käsittely tai puukauppa voidaan toteuttaa usealla eri tavalla olosuhteista riippuen

Pystykaupassa metsänomistaja myy hakkuuoikeuden määrätyllä alueella. Pystykaupassa ostaja saa oikeuden tehdä puunkorjuun kauppakirjassa (metsänhakkuusopimus) sovitulla tavalla.

Hankintakauppa on puukaupan muoto, jossa metsänomistaja vastaa puunkorjuusta ja toimittaa puut valmiina puutavarana tienvarteen.

Toimituskaupassa puutavara toimitetaan valmiina käyttöpisteeseen. Toimituskauppaa käyttävät yleensä yhtiöt ja Metsähallitus

Metsäpalvelusopimus on sopimus töistä, joita metsäpalvelujen tuottaja tekee metsänomistajan metsissä. Palvelut voivat liittyä puukauppaan, metsänhoitoon, metsien käsittelyyn, metsäsuunnitteluun ja/tai metsäneuvontaan. Tällaisia palveluja voivat tarjota esim. yhtiöt, yhdistykset ja metsäkeskukset.

3.1.17 Metsien inventointi, seuranta ja arviointi Suomessa

Metsäntutkimuslaitos toteuttaa kansallista valtakunnan metsien inventointia siten, että kaikki alueet käydään läpi 10 vuoden välein. Valtakunnan metsien inventointia (VMI) on tehty 1920-luvulta alkaen. Monimuotoisuuden vaikuttavia mitattavia rakennepiirteitä on sisällytetty mukaan uusimpiin inventointeihin.

Metsäntutkimuslaitos tilastoi keskitetysti kaupalliset hakkuut ja metsänhoitotoimet.

Alueelliset metsäkeskukset arvioivat jatkuvasti hakkuuta ja muiden metsätaloustoimenpiteiden toteutusta ja laatua. Arvioitavia seikkoja ovat mm. säästöpuiden määrä, lahoppuun määrä, vesistöjen suojavyöhykkeet, arvokkaiden elinympäristöjen suojelu ja mahdolliset jäävälle puustolle ja maaperälle aiheutuneet vahingot.

Metsänomistajat saavat tiedon käyttöönsä oman tilansa osalta. Muutoin tietosuojalaki rajoittaa maanomistajakohtaisen tiedon laajaa leveyttä.

ELY-keskukset ja Metsähallituksen luontopalvelut valvovat metsien suojelun toteutumista alueellisella tasolla. Suomen ympäristökeskus (SYKE) vastaa metsien suojelun seurannasta valtakunnallisella tasolla.

Yhtiöt ja Metsähallitus seuraavat ja arvioivat sisäisesti metsien hoidon ja muiden metsätaloustoimien laatua omilla alueillaan.

Inventointi- ja seurantatietoa käytetään jatkuvasti metsätaloussuunnitelmien ja metsätietojärjestelmien päivittämiseen ja kehittämiseen.

3.2 Standardikehitystyöryhmän jäsenet

Seuraava standardikehitystyöryhmä työskenteli huhti-syyskuussa 2010 akkreditointiehtojen sulkemiseksi:

Ympäristökamari :	Sini Eräjää, Suomen luonnonsuojeluliitto Keijo Savola, BirdLife Finland
Talouuskamari:	Anders Portin, Metsäteollisuus ry Kirsi-Marja Korhonen, Metsähallitus
Sosiaalinen kamari:	Jan Saijets, Porosaamelaiset Maili Mustonen, Kuluttajat Konsumenterna
Puheenjohtaja:	Kiertävä
Sihteeri:	Antti Otsamo, Metsäteollisuus ry Bernt Nordman, Natur och Miljö

3.3 Standardikehitystyöryhmää avustaneet asiantuntijat

- Timo Lehesvirta, UPM-Kymmene
- Pekka Kallio-Mannila, Stora Enso
- Pasi Miettinen, Suomen FSC-yhdistys
- Bernt Nordman, Natur och Miljö
- Janne Soimasuo, Metsämannut

3.4 Lähdeluettelo

Standardin laadinnassa on käytetty lähdemateriaalina seuraavia FSC:n ohjeita ja asiakirjoja:

- FSC-STD-01-001 FSC Principles and Criteria for Forest Stewardship
- FSC-GUI-60-004 FSC Forest Stewardship Standards: structure, content and suggested indicators.
- FSC-GUI-60-100 Guidance on interpretation of the FSC Principles and Criteria taking account of the scale and intensity of forest management.
- ABU-REP-31-FIN-2006-03-01 Standards Evaluation Report
- Accreditation decision by the Standards Committee of the FSC Board of Directors at June 7th 2006
- FSC-STD-20-002 V3-0 Structure, content and local adaptation of Generic Forest Stewardship Standards
- FSC-STD-60-002 V1-0 Structure and Content of National Forest Stewardship Standards
- FSC-STD-60-006 V1-2 Process requirements for the development and maintenance of Forest Stewardship Standards
- FSC-STD-01-002 FSC Glossary of Terms

3.5 Termit ja määritelmät

Standardin rakenteeseen liittyvät termit on määritelty FSC:n sanakirjassa (FSC-STD-01-002 FSC Glossary of Terms).

4. STANDARDIN KÄYTTÖ JA RAKENNE

4.1 Periaatteiden noudattaminen

FSC ja sertifiointielimet eivät vaadi periaatteiden täydellistä noudattamista

4.2 Poikkeamat

Merkittävä poikkeama minkä tahansa yksittäisen FSC:n periaatteen osalta estää sertifiointin. Sellaisissa metsissä, jotka on jo FSC-sertifioitu, merkittävä poikkeama johtaa sertifikaatin perumiseen.

4.3 Sertifiointipäätös

Sertifiointipäätös riippuu siitä, kuinka hyvin kukin kriteeri täyttyy ja kuinka merkittäviä seurauksia poikkeamat aiheuttavat.

4.4. Standardin rakenne

Periaatteet on numeroitu yhdestä kymmeneen. Jokaisen periaatteen sisältö on kuvattu muutamalla numeroimattomalla rivillä periaatteen alussa. Suomen FSC-yhdistys ei voi sisäisesti päättää periaatteiden sisällöstä tai muotoilusta. Näihin voi vaikuttaa liittymällä kansainvälisen FSC:n jäseneksi ja osallistumalla Periaatteiden ja kriteereiden kehitystyöhön.

Kriteerit on numeroitu toisen polven otsikoilla. Jokaista periaatetta kohden on useita kriteereitä, joiden avulla auditoija voi arvioida, onko periaate toteutunut. Suomen FSC-yhdistys ei voi sisäisesti päättää myöskään kriteereiden sisällöstä tai muotoilusta. Näihin voi vaikuttaa liittymällä kansainvälisen FSC:n jäseneksi ja osallistumalla Periaatteiden ja kriteereiden kehitystyöhön.

Indikaattorit on numeroitu kolmannen polven otsikoilla. Indikaattoreiden laadinta on Suomen FSC-yhdistyksen päätehtävä. Indikaattorit voivat olla laadullisia tai määrällisiä ja niiden tulee olla yksiselitteisesti mitattavissa tai kuvailtavissa. Indikaattoreita laaditaan jokaista kriteeriä kohti riittävän useita, jotta ne kattavat kriteerin kaikki vaatimukset. Indikaattorit sitovat auditoijia ja niiden avulla auditoijat voi arvioida, vastaako metsänhoito kriteerin vaatimuksia.

Huomautukset täydentävät ja tarkentavat indikaattoreissa asetettujen vaatimusten tulkintaa.

Todentajat on tarkoitettu metsänomistajan ja/tai auditoijan apuvälineiksi. Ne eivät ole sitovia. Niiden avulla voidaan haluttaessa osoittaa indikaattorin toteutuminen.

Tietolaatikot on tarkoitettu taustatiedoiksi ensisijaisesti auditoijalle. Ne eivät ole normatiivisia.

Alaviitteet, termit ja määritelmät kuuluvat samaan normatiivisuusluokkaan kuin päälause, eli esim. indikaattorin alaviite on osa indikaattoria ja se on normatiivinen.

5. SUOMEN FSC-STANDARDI

S indikaattorinumerossa tarkoittaa, että indikaattoria sovelletaan kaikkiin metsänomistajaryhmiin - myös pienmetsänomistajiin

S.B tarkoittaa, että indikaattoria sovelletaan vain pienmetsänomistajiin (SLIMF¹), joilla on alle 500 ha metsää

Pelkkä indikaattorinnumero tarkoittaa, että indikaattoria sovelletaan vain suuriin metsänomistajiin.

PERIAATE 1: LAINSÄÄDÄNNÖN JA FSC:N PERIAATTEIDEN NOUDATTAMINEN
Metsätaloudessa noudatetaan kaikkia kansallisia lakeja, kyseisen maan allekirjoittamia kansainvälisiä sopimuksia sekä FSC:n periaatteita ja kriteereitä.

1.1 Metsätaloudessa noudatetaan kansallisia ja paikallisia lakeja ja viranomaismääräyksiä.

1.1.1 S Metsänomistaja toimii kaikkien laillisuusvaatimusten mukaan metsien käsittelyssä.

Todentaminen: Oikeuden päätökset, metsäkeskuksen ja ELY-keskuksen tiedot.

1.1.2 S Metsänomistaja vaatii käyttämiltään metsäpalvelujen tarjoajilta, että he toimivat laillisesti.

Todentaminen: Oikeuden päätökset, metsäkeskuksen ja ELY-keskuksen tiedot. Metsänomistajan tekemät sopimukset.

1.2 Kaikki lakiin perustuvat verot ja maksut maksetaan.

1.2.1 S Metsänomistaja maksaa kaikki hänelle kuuluvat verot ja maksut, jotka liittyvät metsänhoitoon ja metsien käyttöön. Tärkeimpiä ovat:

- a) puukauppaan liittyvä myyntivero
- b) metsänhoitoon liittyvät arvonlisäverot
- c) työntajamaksut
- d) metsänhoitomaksu tai päätös metsänhoitomaksusta vapauttamisesta

Todentaminen: Tilan kirjanpito, verotiedot

1.3. Kyseessä olevan maan allekirjoittamien sitovien kansainvälisten sopimusten ehtoja noudatetaan. Tällaisia ovat esimerkiksi CITES, ILO:n sopimukset, ITTA ja biologista monimuotoisuutta käsittelevä yleissopimus.

1.3.1 S Metsänomistaja täyttää kansainvälisten sopimusten vaatimukset noudattamalla Suomen lakeja ja hallinnollisia määräyksiä.

Todentaminen: Oikeuden päätökset, metsäkeskuksen ja ELY-keskuksen tiedot ja muut viranomaispäätökset.

1.3.2 Metsänomistaja noudattaa muita relevantteja kansainvälisiä sopimuksia vahvistettujen kansainvälisen FSC:n ohjeiden mukaisesti (FSC Policy 30-401, Liite 2b)

Todentaminen: Haastattelut

¹ SLIMF (Small and Low Intensity Managed Forestry) viittaa pienien, alle 500 ha:n metsätilojen sertifiointivaatimuksiin. Mikäli jonkin indikaattorin osalta tilakokorajaksi on määritelty jokin muu taso, se on mainittu standardissa erikseen: esim. indikaattorissa 7.1.1 SB on kohdistettu 20 – 500 ha tilakoolle ja indikaattorissa 7.1.1.1 SB koskee alle 20 ha tiloja

1.4 Sertifioija ja asianosaiset arvioivat sertifiointia varten tapauskohtaisesti lakien ja säännösten sekä FSC:n periaatteiden ja kriteerien väliset ristiriidat.

1.4.1.S Mahdolliset ristiriidat lainsäädännön, asetusten, viranomaismääräysten ja FSC:n periaatteiden ja kriteerien välillä raportoidaan Suomen FSC-yhdistyksen sovittelutoimikunnalle, ellei sertifiointielin voi ratkaista ristiriitaa.

Todentaminen: Sertifioijan kirjallinen päätös mukaan lukien sertifiointin hakijan lausunnot, Suomen FSC-yhdistyksen sovittelutoimikunnan päätös.

1.5 Metsäalueella ei tulisi sallia laitonta hakkuuta, rakentamista tai muuta luvatonta toimintaa.

1.5.1 S Metsänomistaja valvoo metsien käyttöä.

Todentaminen: Metsäkeskuksen ja ELY-keskuksen tiedot, metsänomistajan haastattelut, maastokäynnit.

1.5.2 S Ulkopuolisen tekemän luvattoman toimen tullessa metsänomistajan tietoon, metsänomistaja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin, kuten ilmoittaa asianomaisille viranomaisille.

Todentaminen: Metsänomistajan haastattelu, viranomaisille tehdyt ilmoitukset.

1.6 Metsätalouden harjoittajat sitoutuvat noudattamaan pitkäaikaisesti FSC:n periaatteita ja kriteerejä.

1.6.1 S Metsänomistaja sitoutuu pitkäaikaisesti noudattamaan FSC:n periaatteita ja kriteerejä ja Suomen FSC-standardia metsien käsittelyssä.

Todentaminen: Kirjallinen sitoumus, metsänomistajan haastattelu.

1.6.2 S Metsänomistaja edellyttää FSC:n periaatteiden, kriteerien ja Suomen FSC-standardin noudattamista, jos joku muu toimii metsänomistajan puolesta standardin soveltamisalalla (metsäpalvelujen tarjoaja).

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, metsäpalvelusopimus, metsänomistajan ja palveluntarjoajien haastattelu.

1.6.3 S Metsänomistaja voi kansainvälisen FSC:n sääntöjen (Liite 6, Policy 20-002), mukaisesti sertifioida vain osan hallinnassaan olevasta metsäalueesta. Tällöin metsänomistajan omistamat sertifiointin ulkopuolelle jäävät alueet on annettava tiedoksiertifioijalle.

Todentaminen: Metsänomistajan maanomistustiedot, haastattelu.

PERIAATE 2: HALLINTA- JA KÄYTTÖOIKEUDET

Maa- ja metsävarojen pitkäaikaiset hallinta- ja käyttöoikeudet määritellään ja dokumentoidaan selkeästi ja laillisesti.

2.1 Maan ja metsien pitkäaikainen käyttöoikeus osoitetaan selkeästi (esimerkiksi omistusoikeus, perinteeseen perustuva hallintaoikeus tai vuokrasopimukset on osoitettava).

2.1.1 S Metsänomistajan tulee osoittaa alueen pitkäaikainen:

- a) maanomistus tai
- b) käyttöoikeus

Todentaminen: Kiinteistörekisteri, maanomistajan sopimusten tiedot

2.2 Paikallisilla yhteisöillä, joilla on laillinen tai perinteinen maan hallinta- tai käyttöoikeus, on metsien käsittelyyn liittyvä päätösvalta siinä määrin kuin se on tarpeellista yhteisöjen oikeuksien tai

luonnonvarojen suojelemiseksi, elleivät yhteisöt vapaaehtoisesti ja tietoisesti luovuta päätösvaltaa muille.

2.2.1 S Metsänomistajan tulee kunnioittaa aluetta (kiinteistöä) koskevia laillisia rasitteita ja käyttöoikeuksia.

Todentaminen: Kiinteistörekisteri, maanomistajan ja sidosryhmien haastattelu

2.2.2 S Metsänomistajalla on yleiskaava- ja asemakaava-alueilla, joilla toimenpiteisiin vaaditaan maisematyöluva, käytössään naapurien kuulemisen tulokset ennen merkittäviä maisemavaikutuksia aiheuttavia hakkuita.

Todentaminen: Kaavamääräykset, maisematyöluva, haastattelu

2.2.3 S Metsänomistajan tulee kunnioittaa jokamiehen oikeuksia.

Todentaminen: Sidosryhmähaastattelu, maastotarkastukset

2.2.4 S Metsänomistaja ei rajoita metsäautoteiden käyttöä ilman perusteita.

Todentaminen: Maastotarkastukset, tietiedot, haastattelu

Huom: Käytön rajoittaminen voi olla perusteltua mm. kelirikkoajan tai roskaamisen tai jokamiehen oikeuksien väärinkäytön perusteella.

2.2.5 Valtion metsien hoitajan tulee metsästyslain 8 § mukaisella alueella kunnioittaa kuntalaisten vapaata metsästysoikeutta oman kunnan valtion mailla.

Todentaminen: Ohjeet, metsästysjärjestelyjen hallinta, haastattelu

2.2.6 S Metsänomistajan tulee sallia porojen vapaa laidunnus poronhoitoalueella sijaitsevilla maillaan.

Todentaminen: Sidosryhmähaastattelu, maastotarkastukset

2.2.7 S Metsänomistajan tulee kunnioittaa poromiesten maastoliikenneoikeutta poronhoitotöissä.

Todentaminen: Maastoliikenneohjeet, sidosryhmähaastattelu, maastotarkastukset

2.2.8 Valtion metsien hoitajan tulee neuvotella paliskunnan kanssa suunniteltaessa metsätaloustoimia, joilla voi olla olennaista vaikutusta poronhoitoon. Neuvottelujen piiriin kuuluvat asiat ja neuvottelujen järjestelyt määritetään sopimuksella Paliskuntain yhdistyksen kanssa.

Todentaminen: Sopimukset, kokouspöytäkirjat, paliskuntain yhdistyksen ja paliskuntien haastattelu

2.2.9 S. Metsänomistaja ottaa poronhoidon vaatimukset huomioon metsätalouden toimissa seuraavasti:

- a) poroaitoja ei rikota ja portit pidetään suljettuna
- b) maanmuokkausta vältetään talvilaidunalueiden jäkäläkankailla.
- c) metsätalouden työt poroerotuspaikkojen lähistöllä suunnitellaan ja toteutetaan siten, että niistä ei aiheudu haittaa poroerotukselle.

Todentaminen: haastattelu, maastotarkastukset

2.2.10 Valtion metsien hoitajan tulee saamelaisalueella tunnistaa perinteiset käyttöoikeudet a) metsäsuunnitelmissa ja b) suunnitelmien toteutuksessa sekä kirjata toimenpiteet, joilla ne on otettu huomioon.

Todentaminen: Metsäsuunnitelmat, haastattelut

2.3 Hallinta- ja käyttöoikeuksia koskevien kiistojen ratkaisemiseksi käytetään asianmukaisia menettelytapoja. Ratkaisemattomien riitatapausten olosuhteet ja käsittelytilanne käsitellään sertifiointia arvioitaessa. Laajat ja asianosaisten määrän suhteen merkittävät riitatapaukset estävät yleensä sertifiointin.

2.3.1 Metsänomistajan tulee dokumentoida metsätaloustoimiin liittyvät ristiriitatilanteet ja niiden ratkaisuvaihe sekä a) ensisijaisesti pyrkiä saavuttamaan neuvotteluratkaisu kiistan osapuolten kanssa ja jos sitä ei saavuteta b) ratkaista maanhallinta- ja käyttöoikeuskiistat laillisten prosessien kautta.

Todentaminen: Kokouspöytäkirjat, muistiinpanot, oikeuden päätökset, haastattelut

2.3.1 S.B Metsänomistajan tulee pyrkiä saavuttamaan neuvotteluratkaisu kiistan osapuolten kanssa ja jos sitä ei saavuteta, ratkaista maanhallinta- ja käyttöoikeuskiistat laillisten prosessien kautta.

Todentaminen: Kokouspöytäkirjat, muistiinpanot, oikeuden päätökset, haastattelut

2.3.2 Metsänomistajan tulee tunnistaa ne maan hallintaan ja käyttöoikeuksiin liittyvät kiistat, jotka voivat olla laajoja ja käsittää merkittävää joukkoa eturistiriitoja, sekä kuvata toimintamallit niiden ratkaisemiseksi siltä osin kuin ne kuuluvat metsänomistajan päätösvaltaan.

Todentaminen: Metsäsuunnitelmat, kokouspöytäkirjat, metsänomistajan ja sidosryhmien haastattelut

PERIAATE 3: ALKUPERÄISKANSOJEN OIKEUDET

Alkuperäiskansojen lailliset ja perinteiset oikeudet omistaa, käyttää ja hallita maitaan, alueitaan ja luonnonvarojaan tunnustetaan ja niitä kunnioitetaan.

3.1 Alkuperäiskansat kontrolloivat metsänhoitotoimenpiteitä maillaan elleivät yhteisöt ole vapaaehtoisesti ja tietoisesti luovuttaneet valtaansa muille.

3.1.1 S Saamelaisilla on täysi päätösvalta omistamiensa yksityismaiden metsien käsittelyyn.

Todentaminen: kiinteistörekisterit

3.1.2 Metsänomistajan tulee saamelaisten kotiseutualueella kuulla Saamelaiskäräjiä, kolttakokousta ja paliskuntia suunniteltaessa metsätaloustoiminnan mitoitusta ja merkittäviä maankäyttöpäätöksiä (esim. valtion maiden luonnonvarasuunnitelmat). Saamelaisten kannanotot tulee kirjata, samoin kuin se, miten ne on suunnitelmissa otettu huomioon.

3.1.2 S.B Metsänomistajan tulee saamelaisten kotiseutualueella tarjota paliskunnalle mahdollisuus kertoa näkökantansa metsätaloussuunnitelmaan. Kannanotot tulee kirjata, samoin kuin se, miten ne on suunnitelmissa otettu huomioon.

Todentaminen: metsäsuunnitelmat, neuvottelumuistiot, haastattelut

3.1.3 Valtion metsien hoitajan tulee tehdä saamelaisten kotiseutualueella paliskuntakohtaiset metsienkäsittelysuunnitelmat, joihin valtion metsien hoitaja merkitsee paliskuntien ja tokkakuntien antamien tietojen perusteella poronhoidon kannalta tärkeimmät loppo- ja jäkälälaitumet sekä muut laidunalueet ja poronhoidon kannalta oleelliset reitit ja rakenteet.

Todentaminen: Metsäsuunnitelmat, paliskuntien ja tokkakuntien antamat tiedot

3.1.4 Saamelaisten kotiseutualueella paliskuntakohtainen metsäsuunnitelma ei saa aiheuttaa haittaa poronhoidolle tai heikentää tärkeitä laidunalueita. Tämän turvaamiseksi valtion metsien hoitaja ja paliskunta tekevät kirjallisen sopimuksen seuraavissa valtion metsien hoitajan toteutettavissa olevissa toimenpiteissä:

- a) tärkeiden laidunmetsien hakkuut
- b) maanmuokkaukset metsälain puitteissa
- c) kesäteiden rakentaminen
- d) toimet poronhoidon kannalta tärkeiden rakenteiden ympäristössä (aidat, erotusalueet)
- e) maanvuokraus, uudet moottorikelkkaurat ja muu huomattavaa vaikutusta aiheuttava valtion metsien hoitajan päätettävissä oleva luvanvarainen maankäyttö

Sopimus edellyttää sitä, että paliskunnan enemmistö² ei vastusta päätöstä.

Todentaminen: metsäsuunnitelma, muistiot, sopimukset

3.2 Metsätalous ei saa suoraan tai välillisesti uhata tai vähentää alkuperäiskansojen hallinnassa olevia luonnonvaroja tai niiden käyttöoikeuksia.

3.2.1 S Metsänomistaja ei saa estää aitaamalla porotalouden harjoittamista saamelaisten kotiseutualueella, ellei paliskunta ole aitaamista hyväksynyt.

Todentaminen: Muistiot, haastattelut

3.2.2 Valtion maan myynnistä saamelaisten kotiseutualueella kaava-alueiden ulkopuolella tarkoituksiin, jotka estävät niiden käyttämisen porotalouteen, tulee etukäteen neuvotella paliskunnan ja tokkakunnan kanssa sekä pyrkiä saamaan hyväksyntä säädösten mahdollistamissa puitteissa paliskunnalta ja Saamelaiskäräjiltä.

Todentaminen: muistiot, haastattelut

3.2.3 S Saamelaisten kotiseutualueella metsänomistaja ei käytä maanmuokkausta jäkäläkankailla (kuivat ja kuivahkot kankaat) metsälain puitteissa. Karukkokankaiden metsät uudistetaan aina ilman maanmuokkausta, esim. peitteellisyttä ylläpitävin menetelmin. Muilla saamelaisten kotiseutualueen kasvupaikoilla maanmuokkausta vältetään tai käytetään keveintä mahdollista muokkausmenetelmää.

Todentaminen: metsäsuunnitelma, metsänkäyttöilmoitukset, maastotarkastukset

3.2.4 Valtion metsien hoitajan tulee ylläpitää saamelaispaliskuntakohtaisia karttoja ja tilastoja jäkäläkankaista ja kehittää raportointia muista saamelaisporonhoidolle tärkeistä alueista.

Todentaminen: Raportit, kartat

3.3 Alkuperäiskansoille tärkeät paikat, joilla on erityistä kulttuurista, uskonnollista, taloudellista tai ekologista merkitystä, määritellään yhdessä heidän kanssaan. Metsätalouden harjoittajat ottavat huomioon ja suojelevat nämä paikat.

2

Paliskunnan enemmistö saavutetaan, kun paliskunnan äänimäärästä 5/6 on mielipiteen takana. Vastustavia päätoimisia (elo yli 80 poroa) poronhoitajia saa olla kaksi tai vähemmän enemmistön mielipiteen toteutumiseksi. Näiden ehtojen pitää toteutua yhtä aikaa. Eli enemmistöä ei synny, jos kolme päätoimista poronhoitajaa, joilla on 1/6 äänistä, on eri mieltä. Enemmistön edellytyksenä on, ettei yli 1/6 paliskunnan äänimäärästä kirjallisesti valita päätöksestä metsien hoitajalle.

3.3.1 Metsänomistajan, jolla on yli 1000 ha metsää saamelaisten kotiseutualueella, tulee yhdessä Saamelaiskäräjien, kolttakokouksen ja paliskuntien kanssa määrittää saamelaiskulttuurin kannalta tärkeimmät kohteet:

- a) poroaitapaikat porojen kuljetussuuntineen
- b) vanhat asuinkentät ja muut kulttuurimuistomerkit
- c) erityisen merkittävät lупpo- ja jäkäläkohteet
- d) seidat ja muut perinteiset uskonnolliset kohteet
- e) vasomisalueet

Todentaminen: metsäsuunnitelmat, muistiot, haastattelut

3.3.1 S.B Metsänomistajan tulee määrittää metsäsuunnitelmaan saamelaiskulttuurin kannalta tärkeimmät kohteet:

- a) poroaitapaikat porojen kuljetussuuntineen
- b) vanhat asuinkentät ja muut kulttuurimuistomerkit
- c) erityisen merkittävät lупpo- ja jäkäläkohteet
- d) seidat ja muut perinteiset uskonnolliset kohteet
- e) vasomisalueet

Todentaminen: metsäsuunnitelmat, muistiot, haastattelut

3.3.2 Suunniteltaessa metsätaloustoimia indikaattorin 3.3.1. tarkoittamien kohteiden vaikutusalueella metsänomistajan (yli 1000 ha) tulee neuvotella etukäteen paliskuntien ja tokkakuntien kanssa sekä kirjata saamelaisten esitykset ja se miten ne on otettu huomioon.

Todentaminen: muistiot, haastattelut

3.4 Alkuperäiskansojen metsien käyttöä ja hoitoa koskevan perinteisen osaamisen hyödyntäminen korvataan. Korvauksesta tehdään kirjallinen sopimus ennen metsätaloustoimien toteuttamista.

3.4.1 S Metsänomistaja korvaa saamelaisten kotiseutualueella poromiehille kohtuulliset kulut, mikäli saamelaisten perinteistä tietämystä kasvilajeista ja niiden hyödyntämisestä sovelletaan metsälajien käytössä ja mikäli poromiehet osallistuvat paliskuntakohtaisten metsäsuunnitelmien tekoon yhteisissä neuvotteluissa.

Todentaminen: Maksetut korvaukset, haastattelut

PERIAATE 4: PAIKALLISTASON SUHTEET JA TYÖNTEKIJÖIDEN OIKEUDET
Metsätalouden tulee ylläpitää tai parantaa metsätyöntekijöiden ja paikallisten yhteisöjen pitkän aikavälin sosiaalista ja taloudellista hyvinvointia.

4.1 Sertifioitavalla alueella tai sen läheisyydessä asuville yhteisöille tulisi tarjota työllisyys- ja koulutusmahdollisuuksia sekä muita palveluita.

4.1.1 Metsänomistaja tarjoaa työmahdollisuuksia paikallisille asukkaille ja yrittäjille.

Todentaminen: tarjouspyynnöt urakoista, suorittajatiedot

4.1.1 S.B Metsänomistaja arvioi metsätalouden tuottamat työmahdollisuudet ja hyödyt omalle perheelleen.

Todentaminen: Metsänomistajan haastattelut

4.1.2 S Metsänomistaja antaa palkkaamalleen työntekijälle tarvittavat tiedot ja tarvittaessa ohjausta tai koulutusta työn tekemiseksi laadukkaasti ja turvallisesti.

Todentaminen: työturvallisuusohjeet, koulutustiedot

4.1.3. Metsänomistaja ohjeistaa ja valvoo, että hänen palkkaamansa alihankkija on täyttänyt työturvallisuusvelvoitteensa.

Todentaminen: koulutusrekisteri, raportit, työntekijöiden haastattelut, luettelo tarvittavista koulutusvaatimuksista ja turvavarusteista

4.2 Metsätaloudessa noudatetaan vähintään työntekijöiden ja heidän perheenjäsentensä terveyttä ja turvallisuutta koskevien lakien ja säädösten tasoa.

4.2.1 S Metsänomistaja noudattaa työsuojelu-, työturvallisuus- ja työterveyshuoltolainsäädäntöä (Liite 3) sekä niiden perusteella tehtyjä sopimuksia ja viranomaismääräyksiä.

Todentaminen: Työturvallisuuslaki, työsuojelumääräykset, työturvallisuusohjeet, turvavarusteet, työterveys- ja turvallisuustarkastukset, koneiden ja laitteiden tarkastusraportit, työntekijöiden haastattelut, työterveysriskikartoitukset.

4.2.2 S Metsänomistaja tekee sopimuksen vain niiden palvelujen tuottajien kanssa, jotka ovat hoitaneet lakisääteiset verot ja maksut (sis. sosiaaliturvan ja työeläkemaksut)

Todentaminen: Verottajarekisterit, kaupparekisteri, sopimukset

4.2.3 S Metsänomistaja noudattaa työsuhteissa:

- a) työlainsäädäntöä ja muita työnantaja ja työntekijöitä sitovia säännöksiä ja viranomaismääräyksiä
- b) voimassa olevia työehtosopimuksia

Todentaminen: työehtosopimukset, työohjeet, työajan seurantaraportit, haastattelut

4.2.4 S Metsänomistaja varmistaa että työntekijöillä on käytettävissään lakisääteiset turvavarusteet, ja niiden käyttö on ohjeistettu.

Todentaminen: Ohjeistus, haastattelut, tarkastukset, turvavarustelista.

4.3 Työntekijöiden oikeus järjestäytyä ja neuvotella vapaasti työnantajiansa kanssa turvataan Kansainvälisen työjärjestön (ILO) sopimusten 87 ja 98 mukaisesti.

4.3.1 S Metsänomistaja sallii työntekijöille kokoontumisvapauden ja vapauden liittyä ammattiyhdistyksiin.

Todentaminen: Haastattelut

4.3.2 S Metsänomistajan tulee sallia ammattiyhdistysten tekemät työolosuhteiden tarkastukset.

Todentaminen: Haastattelut, tarkastusdokumentit

4.4 Metsätaloudessa ja sen suunnittelussa otetaan huomioon sosiaalisten vaikutuksien arviointien tulokset. Metsätalouden suorassa vaikutuspiirissä olevien ihmisten (miesten ja naisten) ja yhteisöjen kanssa ylläpidetään keskusteluyhteyttä.

4.4.1 Metsänomistaja ottaa huomioon metsäsuunnittelussa ja toimenpiteissään vaikutukset erityisesti valtakunnallisesti tärkeiden virkistyskäyttöalueiden sosiaalisiin arvoihin.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, hyväksytyt kaavat, sosiaalisen arvioinnin materiaali, metsän ulkoilu- ja virkistyskäytöstä arvioidut vaikutukset.

4.4.2 S Metsänomistaja tuntee omistamansa alueen ulkopuolisten käyttöoikeudet.

Todentaminen: Rasitteet ja rasitukset kiinteistötietojärjestelmässä, sopimukset

4.4.3 S Metsänomistajan tulee toiminnassaan noudattaa vahvistettujen maakunta-, asema-, ja yleiskaavojen määräyksiä.

Todentaminen: Vahvistetut maakunta- ja yleiskaavat..

4.4.4 Metsänomistajat (>10 000 ha ja kunnat) huolehtivat, että maakunta-, asema- ja yleiskaavojen virkistysalueiden (V, VR ja VL) metsäsuunnitelmiin sisältyy metsänkäsittelyperiaatteita koskevat osallistavan suunnittelun tulokset.

Todentaminen: Vahvistetut alue-, asema- ja yleiskaavat, metsäsuunnitelma, dokumentit osallistavan suunnittelun prosessista ja tuloksista

4.4.5 Metsänomistajalla (< 10 000 ha, muut kuin kunnat) on käytössään tulokset naapurien kuulemisesta ennen hakkuita alueilla, joilla toimenpiteisiin vaaditaan maisematyö lupa.

Todentaminen: Vahvistetut kaavat alue-, asema- ja yleiskaavat, metsäsuunnitelma, tulokset naapurien kuulemisesta

4.4.6 Metsänomistajalla on dokumentoitu sidosryhmäpalautteiden käsittelyrutiini.

Todentaminen: Metsänomistajan järjestelmä, haastattelut.

4.4.7 S Metsänomistaja toimittaa tiedot metsätaloustoimista kuntaan, mikäli alueen kaavamääräyksissä edellytetään maisematyölupaa kyseisiltä toimilta.

Todentaminen: Maisematyölupa, haastattelut.

4.5 Asianmukaisia menettelytapoja sovelletaan valitusten käsittelyyn ja oikeudenmukaisiin korvausmenettelyihin, jos paikallisväestön laillisille tai perinteisille oikeuksille, omaisuudelle, resursseille tai elinkeinolle aiheutuu vahinkoa tai menetyksiä. Vahinkojen tai menetysten syntyminen pyritään estämään.

4.5.1 S Metsänomistajan täytyy olla tietoinen toimintansa vaikutuksista paikallisväestön

- a) laillisiin ja perinteisiin oikeuksiin
- b) omaisuuteen
- c) elinkeinoihin

Todentaminen: Haastattelut, oikeuden päätökset.

4.5.2 Metsänomistaja dokumentoi ristiriidat koskien paikallisen väestön laillisille ja perinteisille oikeuksille, omaisuudelle tai elinkeinolle aiheutunutta vahinkoa.

Todentaminen: Kiinteistörekisterissä mainitut rasitteet, metsänomistajan muistiinpanot, pöytäkirjat, oikeuden päätökset.

4.5.2 S.B Metsänomistaja dokumentoi ristiriidat koskien paikallisen väestön laillisille jakirjallisesti todetuille perinteisille oikeuksille, omaisuudelle tai elinkeinolle aiheutunutta vahinkoa.

Todentaminen: Kiinteistörekisterissä mainitut rasitteet, metsänomistajan muistiinpanot, pöytäkirjat, oikeuden päätökset.

4.5.3 S Metsänomistajalla on käytännöt ristiriitojen ratkaisemiseksi Suomen lainsäädännön mukaisesti.

Todentaminen: Metsänomistajan muistiinpanot, pöytäkirjat, haastattelut, oikeuden päätökset

4.5.4 S Metsänomistaja kirjaa ristiriitojen käsittelyn ja ratkaisut ja maksetut korvaukset.

Todentaminen: Metsänomistajan muistiinpanot, pöytäkirjat, oikeuden päätökset.

4.5.5 S Metsänomistaja kehittää toimintaansa välttääkseen paikallisväestölle aiheutuvia vahinkoja.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, haastattelut.

PERIAATE 5: METSISTÄ SAATAVAT HYÖDYT

Metsätalouden toimien on tuettava metsän monien tuotteiden ja palveluiden tehokasta käyttöä taloudellisen kannattavuuden sekä erilaisten ympäristöön liittyvien ja yhteiskunnallisten hyötyjen varmistamiseksi.

5.1 Metsätalouden tulee tähdätä taloudelliseen kannattavuuteen ottaen samalla huomioon tuotannon ympäristönsuojelulliset, yhteiskunnalliset ja toimintakustannukset, sekä varmistaa metsän ekologisen tuottokyvyn säilyttämiseksi tarvittavat välttämättömät investoinnit.

5.1.1 S Metsänomistaja asettaa taloudelliset tavoitteet metsän tuotteiden myynnille ja tulonmuodostukselle.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, metsätalouden tuotot, metsänomistajan haastattelu.

5.1.2 S Metsänomistaja varmistaa riittävät taloudelliset, tekniset ja muut resurssit metsän uudistamiseen ja muuhun metsänhoitoon sekä biologisen monimuotoisuuden, maaperän, vesistöjen suojeluun.

Todentaminen: Toteutetut toimenpiteet ja varat, jotka käytetty metsän taloudellisen ja ekologisen tuottokyvyn ylläpitämiseen, metsäsuunnitelma, tilan kirjanpito.

5.1.3 S Metsänomistajan tulee olla tietoinen soveltuvista metsätaloustuista ja ympäristötuista.

Todentaminen: Haastattelut, tukimahdollisuuksista kertovat asiakirjat, saadut tuet ja rahoitusmahdollisuudet, esimerkiksi laki kestävän metsätalouden rahoituksesta (Kamera) ja METSO.

5.1.4 S Metsät uudistetaan metsälain mukaisesti päätehakkuun jälkeen kasvupaikkaan sopivalla puulajilla metsien tuottokyvyn säilyttämiseksi.

Todentaminen: Tilan kirjanpito, metsäsuunnitelma, metsänkäyttöilmoitus, haastattelu, maastotarkastus.

5.2 Metsätalouden ja markkinoinnin tulisi kannustaa metsän eri tuotteiden tarkoituksenmukaisinta käyttöä ja paikallista jalostusta .

5.2.1 Metsänomistajan tulee tuntea metsänsä eri tuotantomahdollisuudet ja olla tietoinen paikallisista metsätuotteiden ostajista.

Todentaminen: Metsän tuotteiden myyntidokumentit (raakapuu, energiapuu, metsästysvuokraus jne.), haastattelut.

5.2.1 S.B Metsänomistajan tulee tuntea metsänsä eri tuotantomahdollisuudet

Todentaminen: Metsän tuotteiden myyntidokumentit (raakapuu, energiapuu, metsästysvuokraus jne.), haastattelut.

5.2.2 Metsänomistajan tulee edistää paikallista metsätuotteiden jalostusta liiketoiminnallisten tavoitteiden ja kilpailulainsäädännön puitteissa.

Todentaminen: Puun myynti, haastattelut.

5.2.3 Metsänomistaja hakee optimaalista arvoa metsänsä tuotteille ottaen huomioon markkinatilanteen, tuotteiden hintatason, kustannukset ym. olennaiset seikat.

Todentaminen: Myynnin ja logistiikan järjestelmät, haastattelut, myyntiasiakirjat.

5.3 Metsätaloustoimissa tulisi minimoida korjuutähteen määrä ja välttää muiden metsävarojen vahingoittamista.

5.3.1 S Metsänomistajan tulee hyödyntää kaikki markkinakelpoinen puuraaka-aine, ellei puuta ole jätetty maastoon edistämään luonnon biologista monimuotoisuutta (6.3.1) tai maaperän fyysisiä tai kemiallisia ominaisuuksia.

Todentaminen: Maastotarkastukset, työohjeet, myyntidokumentit.

5.3.2 S Puunkorjuussa ja muissa metsänhoitotoimenpiteissä vältetään kasvamaan jätettävän puuston vahingoittumista.

Todentaminen: Maastotarkastus, työohjeet.

5.4 Metsätalouden tulisi pyrkiä vahvistamaan ja monipuolistamaan paikallistaloutta välttäen riippuvuutta yhdestä metsän tuotteesta.

5.4.1 Metsänomistaja tulisi luoda olosuhteet metsien monikäytölle suosimalla toimenpiteitä, jotka pitkällä tähtäimellä ottavat huomioon esimerkiksi sienten ja marjojen keräilytoiminnan sekä riistanhoidon.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, ohjeet, maastotarkastukset, metsänomistajan ja sidosryhmien haastattelut.

5.4.2 S Metsänomistaja huomioi luontomatkailun ja virkistyskäytön kannalta tärkeät reitit ja rakenteet:

- a) säilyttämällä metsätaloustoimissa kaavojen virkistysalueiden ulkoilureitit, merkityt polut ja rakennelmat
- b) toteuttamalla metsänuudistaminen maakuntakaavaan merkittyjen retkeilyreittien lähimaisemassa pienialaisesti.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, kaavamerkinnot (V, VR, VL, ulkoilureitit), maastotarkastus, sidosryhmien haastattelut.

5.4.3 S Metsänomistaja ei rajoita metsäautoteiden käyttöä ilman perusteita.

Todentaminen; maastotarkastus, haastattelut

Huom: Käytön rajoittaminen voi olla perusteltua mm. kelirikkoajan tai roskaamisen tai jokamiehen oikeuksien väärinkäytön perusteella.

5.4.4 Erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella (poronhoitolaki 848/1990) metsätaloutta harjoitetaan valtionmailla siten, että se ei aiheuta merkittävää haittaa poronhoidolle.

Toteutustavat määritellään Metsähallituksen ja Paliskuntain yhdistyksen välisessä sopimuksessa (ind. 2.2.8).

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, asiakirjat tapaamisista paliskuntien kanssa, maastotarkastukset, paliskuntain yhdistyksen ja paliskuntien haastattelut.

5.5 Metsätaloustoimenpiteissä tunnistetaan, ylläpidetään ja mahdollisuuksien mukaan edistetään metsän tuottamien palvelujen hyödykkeiden arvoa, esimerkiksi vesistöjenä ja kalaston osalta.

5.5.1 S Metsänomistaja on tietoinen alueellisen viranomaisen määrittämistä pohjavesialueista (luokat I ja II) ja merkitsee ne metsäsuunnitelmiin.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, maastotarkastus, haastattelu.

5.5.2 S Metsänomistaja ottaa huomioon metsäsuunnittelussa ja suunnitelman toimeenpanossa pohjavesialueet sekä alueen valumavesiin liittyvät vesiensuojelulliset näkökohdat

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, ojitussuunnitelmat, vesiensuojelusuunnitelma, maastotarkastus, haastattelu.

Huom: Periaate 6 käsittelee metsätalouden vesistövaikutuksia ja siten myös kalastoon kohdistuvia vaikutuksia.

5.5.3 S Metsänomistaja ottaa metsänhoidossa huomioon seuraavat riistanhoidon näkökohdat:

- a) Metsänomistaja säästää metsätaloustoimissaan riistalle tärkeitä kosteikkoja ja soistuneita painanteita suojapuineen.
- b) Metsänomistaja säästää havupuuvaltaisissa metsissä riistalle tärkeitä puulajeja (katajia, haapoja, leppiä, pihlajia ja raitoja).
- c) Metsänomistaja säilyttää soisina riistaelinympäristöinä ne suot, joilla ojitus ei ole lisännyt puuston kasvua ja joita ei ole jatkossa taloudellisesti järkevää kunnostusojittaa.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, työohjeet, maastotarkastus, haastattelu.

5.5.4 S Metson tiedossa olevat soidinpaikat merkitään metsäsuunnitelmaan ja ne otetaan huomioon metsänhoitotoimenpiteissä seuraavasti:

- a) uudistushakkuita tehtäessä metsänpeitteisyyttä ja puuston kokovaihtelua ylläpidetään tekemällä korkeintaan 0.5 hehtaarin kokoisia aukkoja tai alle hehtaarin laajuisia, kapeita uudistushakkuita
- b) säilytetään riistatiheiköitä ja varustoa kaikissa metsänhoitovaiheissa.

Todentaminen: Metsäsuunnitelmat, maastotarkastukset, haastattelu.

5.5.5 Suuret metsänomistajat (>10 000 ha ja kunnat) hoitavat virkistyskäytölle tärkeitä alueita (maakunta- ja yleis- ja asemakaavojen V, VL, ja VR) siten, että virkistys- ja maisema-arvot säilyvät. Uudistusmenetelminä käytetään peitteisyyttä ylläpitäviä erikoishakkuita, pienaukkohakkuita tai pieniä (Etelä-Suomi alle 2 ha, Pohjois-Suomi alle 3 ha) uudistushakkuita.

Todentaminen: Maakunta-, alue- ja yleiskaavat, metsäsuunnitelma, maastotarkastus, haastattelu.

5.6 Puun ja muiden metsätuotteiden korjuu- ja keruumäärät pidetään sellaisella tasolla jota voidaan pysyvästi ylläpitää.

5.6.1 Metsänomistaja suunnittelee ja toteuttaa metsätaloustoimenpiteet siten, että hakkuut eivät pitkällä aikavälillä ylitä metsän kestävää hakkuumahdollisuutta.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, toteutuneet hakkuumäärät ja metsänhoitotoimenpiteet.

5.6.2 S Metsänomistaja varmistaa, että metsät uudistetaan päätehakkuun jälkeen kasvupaikalle sopivalla puulajilla.

Todentaminen: Metsänkävyyttöilmoitukset, metsänuudistamisen asiakirjat, maastotarkastus.

5.6.3 S Metsänomistaja huolehtii, että taimikonhoitotoimenpiteet tehdään metsäsuunnitelman mukaisesti taimikon kehitys kuitenkin huomioon ottaen.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, raportit, maastotarkastus.

PERIAATE 6: YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Metsätaloudessa ylläpidetään metsän ekologista toimintaa ja eheyttä suojelemalla luonnon monimuotoisuutta ja siihen liittyviä arvoja, vesivaroja, maaperää sekä ainoalaatuisia ja herkkiä ekosysteemejä ja alueita.

6.1 Metsien käytön suunnitteluun sisältyy laajuuden ja voimaperäisyyden sekä luonnonvarojen ainutlaatuisuuden mukaan mitoitettu ympäristövaikutusten arviointi. Arvioinnin tulee ottaa huomioon aluetason kysymykset sekä puunkorjuun vaikutukset . Ympäristövaikutukset on arvioitava ennen haitallisiin toimenpiteisiin ryhtymistä.

6.1.1 Metsänomistajan tulee arvioida ja ottaa huomioon metsätaloustoiminnan ympäristövaikutukset. Arvioinnin tulee kattaa kaikki keskeiset toiminnot.

Huom. Tämä arviointi ei tarkoita lakisäateistä ympäristövaikutusten arviointia (6.1.4).

Todentaminen: Ympäristöjärjestelmä, metsäsuunnittelujärjestelmä, metsäsuunnitelma, metsänkävyyttöilmoitus.

6.1.2 Ympäristövaikutukset tulee ottaa huomioon toiminnan suunnittelussa, ohjeistuksessa ja toteutuksessa. Ympäristövaikutukset tulee ottaa huomioon sekä maisema- että metsikkötasolla.

Todentaminen: Ympäristöjärjestelmä, metsäsuunnittelujärjestelmä, metsäsuunnitelma, metsänkävyyttöilmoitus.

6.1.2 S.B Metsätaloustoiminnan mahdolliset uhat ympäristölle tulee ottaa huomioon toiminnan suunnittelussa, ohjeistuksessa ja toteutuksessa.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, metsänkävyyttöilmoitus, haastattelut.

6.1.3 S Metsänomistajan tulee ilmoittaa merkittävistä metsätaloustoimista sekä niiden mahdollisista ympäristövaikutuksista alueellisille ELY-keskuksille tai metsäkeskuksille niiden kanssa sovitulla tavalla ja toteuttaa hankkeet viranomaisten ohjeiden mukaisesti.

Huom. Indikaattori koskee uusien metsäteiden rakentamista, ojitushankkeita ja Natura 2000-alueiden direktiiviperusteisiin suojeluarvoihin mahdollisesti vaikuttavia metsätaloustoimia.

Todentaminen: Ympäristöjärjestelmä, metsäsuunnittelujärjestelmä, metsäsuunnitelma, kunnostusojitussuunnitelma, ilmoitukset viranomaisille.

6.1.4 Lakisäateinen ympäristövaikutusten arviointi suoritetaan YVA-lain (468/1994) niin edellyttäessä.

Todentaminen: Metsänkävyyttöilmoitus, tiedoksianto viranomaiselle, viranomaisen mahdollinen lausunto, Natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelma.

6.2. Harvinaisten ja uhanalaisten lajien sekä niiden elinympäristöjen (esim. pesintä- ja ruokailualueet) suojelemiseksi on määriteltävä toimenpiteet. Suojavyöhykkeitä ja suojelualueita on perustettava metsien käsittelyn laajuus ja voimaperäisyys sekä toiminnan kohteena olevien luonnonarvojen ainoalaatuisuus huomioon ottaen. Metsästyistä, kalastusta, pyyntiä ja keräilyä on valvottava.

6.2.1 Metsänomistajan tulee hankkia tietoonsa ja merkitä metsäsuunnitelmaan tai muuten dokumentoida Suomen ympäristökeskuksen (Hertta-tietokanta), ELY-keskuksen tai metsäkeskuksen tiedossa olevat valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten lajien esiintymispaikat.

Huom. Tiedonhankintavelvoite koskee vuoden 1990 jälkeisiä havaintoja, jotka on ilmoitettu riittävällä tarkkuudella.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, HERTTA-tietokanta, ELY-keskuksen ja metsäkeskuksen tiedot, dokumentointi tiedossa olevista uhanalaisista lajeista, haastattelut.

6.2.1 S.B Metsänomistajan tulee hankkia tietoonsa ja merkitä metsäsuunnitelmaan tai muuten dokumentoida Suomen ympäristökeskuksen (Hertta-tietokanta), ELY-keskuksen tai metsäkeskuksen tiedossa olevat valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten lajien esiintymispaikat.

Huom. Tiedonhankintavelvoite koskee vuoden 1990 jälkeisiä havaintoja, jotka on ilmoitettu riittävällä tarkkuudella. Tiedot tulee päivittää vähintään metsäsuunnitelmaa päivitettäessä.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, HERTTA-tietokanta, ELY-keskuksen ja metsäkeskuksen tiedot, dokumentointi tiedossa olevista uhanalaisista lajeista, haastattelut.

6.2.2 S Metsänomistaja turvaa tiedossa olevien valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten lajien esiintymien elinolosuhteiden säilymistä, mikäli metsätalous on uhanalaisuuden aiheuttaja.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, ohjeet, maastotarkastukset, ELY-keskuksen ja metsäkeskuksen tiedot.

6.2.3 S Metsänomistajan ei tule tehdä hakkuita lintujen pesimäaikaan linnustollisesti arvokkailla kohteilla:

- a) Maa- ja merikotkan asuttujen pesien läheisyydessä (alle 500 m) Lapin läänissä 15.3.-31.7. ja muualla Suomessa 15.2.-31.7.
- b) Sääksen asuttujen pesien läheisyydessä (alle 500 m) kohteilla, joissa syntyy näköyhteys pesälle 15.4.-31.7.
- c) Suomen kansainvälisesti ja kansallisesti tärkeisiin lintualueisiin (IBA ja FINIBA) kuuluvien lintukosteikkojen (matalat järvet, lammet, merenlahdet, luhdet) läheisyydessä (alle 50 m) 15.4.-31.7.
- d) Tiedossa olevilla, toimivilla metson soidinpaikoilla soidinaikana Lapin läänissä 1.4.-15.5. ja muualla Suomessa 15.3.-15.5.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, toimintaohjeet, työohjeet, maastotarkastukset.

6.2.4 S Hakkuita vältetään lintujen pesimäaikaan 15.4.-31.7. lehtipuuvaltaisissa (lehtipuuosuus > 50 %) rehevissä metsissä (lehto, lehtomainen kangas ja tuore kangas), petolintujen pesäpuiden lähiympäristöissä ja vesistöjen suojavyöhykkeillä.

Huom. Pesimäajan hakkuurajoitussuosituksukset perustuvat alan toimijoiden parhaisiin käytäntöihin

Todentaminen: Toimintaohjeet, työohjeet, maastotarkastukset.

6.2.5 S Metsänomistajan ei tule metsittää sellaisia paikallisesti, maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaita perinneympäristöjä, jotka on todettu arvokkaiksi ympäristöhallinnon virallisissa selvityksissä.

Huom. Maakunnallisesti arvokkaat perinneympäristöt on määritelty Suomen ympäristökeskuksen tekemissä perinnemaisemaselvityksissä, jotka on julkaistu alueellisten ympäristökeskusten julkaisusarjoissa. Valtakunnallisesti arvokkaat perinneympäristöt on määritelty valtioneuvoston periaatepäätöksessä (1995) valtakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista.

Todentaminen: Toimintaohjeet, maastotarkastukset.

6.2.6 S Metsänomistajan tulee ilmoittaa havaituista metsästystä, kalastusta ja keräilyä koskevista laittomuuksista viranomaiselle.

Todentaminen: Metsänomistajan haastattelu, viranomaisille tehdyt ilmoitukset.

6.2.7 S Metsänomistajan tulee säilyttää kaikissa metsätaloustoimissaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kiinteät muinaisjäännökset.

Huom. Velvoite koskee muinaismuistolain (295/1963) kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kohteiden säilyttäminen edellyttää viranomaisten hyväksymää ohjeistusta, ajanmukaisen muinaisjäännösrekisterin hyödyntämistä ja joissakin tapauksissa yhteydenpitoa Museovirastoon tai maakuntamuseoon.

Todentaminen: Työohjeet, viranomaisten ohjeistus, maastotarkastukset.

6.2.8 Metsänomistaja (>10 000 ha) ylläpitää metsäpaloista riippuvaisen lajiston elinympäristöjä kulotuksilla ja poltoilla. Vuosittain tehtyjen kulotusten pinta-ala on vähintään 3 % soveltuvien kohteiden (MT ja karummat kasvupaikat) uudistushakkuupinta-alasta 5-vuotiskaudella. Tavoitteena on tuottaa kulotettavalle alalle keskimäärin vähintään 20 palon vioittamaa runkoa (Etelä-Suomessa rinnankorkeusläpimitta >20 cm, Pohjois-Suomessa rinnankorkeusläpimitta >10 cm) hehtaarille.

Huom. Kulotuspinta-alaan luetaan sertifioidulla alueella sijaitsevien uudistusalojen, säästöpuuryhmien ja paahderinteiden kulotukset.

Huom. Jos metsiköitä (> 0,2 ha) poltetaan koko puustoineen, niiden pinta-ala voidaan laskea pinta-alatavoitteeseen 5-kertaisena, lukuun ottamatta indikaattoriin 6.4.1 sisältämiä kohteita. Tämä koskee myös runsaspuustoisia luontaisia paloalueita, mikäli puita ei korjata pois.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, työsuunnitelma, dokumentointi toteutetuista kulotuksista ja poltoista, maastotarkastus.

6.2.9 S Metsänomistaja käyttää suojavyöhykkeitä ojituksessa, maanmuokkauksessa ja avohakkuussa varmistaakseen, että ei heikennä kalataloudellisesti ja luonnonsuojelullisesti arvokkaiksi todettujen pienvesien ja jokien veden laatua.

Todentaminen: Suojavyöhykkeet, metsäsuunnitelma, ohjeet, maastotarkistukset, haastattelut, ELY-keskusten tiedot.

6.3. Ekologiset prosessit ja arvot, mukaan lukien seuraavat, säilytetään, niitä edistetään tai niitä ennallistetaan:

a) Metsien uudistuminen ja kehitys

b) Geneettinen sekä lajien ja ekosysteemien monimuotoisuus

c) Metsäekosysteemin tuottavuuteen vaikuttavat luonnon kiertokulut

6.3.1 Kuolleita puita (rinnankorkeusläpimitta yli 10 cm) säästetään metsätaloustoimenpiteissä aina vähintään 20 kpl/ha, kun niitä löytyy alueelta. Lehtilahopuu säästetään aina. Kuolleita pystypuita voi kaataa, mikäli ne vaarantavat metsätyöntekijöiden tai metsässä liikkujien turvallisuutta. Metsätaloustoimet suunnitellaan siten, että toimenpiteissä vaurioituvan runkolahopuuston määrä jää mahdollisimman vähäiseksi.

Huom. Tämä indikaattori ei estä puunkorjuuta merkittävien sieni- ja hyönteistuhojen uhatessa (Laki hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta 263/1991) eikä laajoilta tuhoalueilta, joissa on kuollut suuri osa puustosta. Indikaattori ei myöskään estä keinotekoisien kelojen tuotantoa ja käyttöä eikä satunnaista kotitarvepuun keräämistä (Sisältää kolttalain ja muiden erityisperusteisten oikeuksien säädökset).

Todentaminen: Työohjeet ja maastotarkastukset.

6.3.1 S.B Kuolleita puita (rinnankorkeusläpimitta >10 cm) säästetään metsätaloustoimenpiteissä aina vähintään 20 kpl/ha, kun niitä löytyy alueelta. Kuolleita pystypuita voi kaataa, mikäli ne vaarantavat metsätöntyöntekijöiden tai metsässä liikkujien turvallisuutta. Lehtilahopuuta säästetään vähintään 20 kpl/ha asti. Metsätaloustoimet suunnitellaan siten, että toimenpiteissä vaurioituvan runkolahopuuston määrä jää mahdollisimman vähäiseksi.

Huom. Tämä indikaattori ei estä puunkorjuuta merkittävien sieni- ja hyönteistuhojen uhatessa (Laki hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta 263/199) eikä laajoilta tuhoalueilta, joissa on kuollut suuri osa puustosta. Indikaattori ei myöskään estä keinotekoisien kelojen tuotantoa ja käyttöä eikä satunnaista kotitarvepuun keräämistä (Sisältää kolttalain ja muiden erityisperusteisten oikeuksien säädökset).

Todentaminen: Työohjeet ja maastotarkastukset.

6.3.2 S Metsänomistaja jättää uudistushakkuukuvion pysyvästi:

6.3.2.1 S Keskimäärin vähintään 10 järeää (rinnankorkeusläpimitta Etelä-Suomessa yli 20 cm, Pohjois-Suomessa yli 15 cm) elävää, alkuperäistä puulajia olevaa säästöpuuta hehtaaria kohden. Säästöpuut voidaan keskittää leimikkotasolla, etenkin, kun lueteltuja arvokkaita puita esiintyy ryhmänä. Näihin säästöpuihin voidaan laskea alaindikaattorissa 6.3.2.2 listattuja puita, jotka täyttävät tämän alaindikaattorin läpimittavaatimuksen.

6.3.2.2 S Seuraavat monimuotoisuuden kannalta arvokkaat elävät puut:

- a) yksittäiset, valtapuustosta selvästi järeämmät puut, joiden rinnankorkeusläpimitta on vähintään 60 cm (mänty, kuusi, koivu, tammi) tai 40 cm (muut puut)
- b) rinnankorkeusläpimitaltaan vähintään 10 cm:n paksuiset jalopuut, pajut, raidat, tuomet, pihlajat ja tervalepät sekä
- c) suuret, rinnankorkeusläpimitaltaan vähintään 40 cm:n haavat niiden esiintyessä havupuuvaltaisessa metsässä
- d) kolopuut
- e) petolintujen tiedossa olevat pesäpuut
- f) Palokoroiset männyt. Pohjois-Suomessa alueilla, joilla on palovioitusta laajasti, tulee palokoroisia puita säästää vähintään 10 kpl/ha asti.

Huom. Listan puilla ei tarkoiteta kaupallisesti kasvatettavia erikoispuita eikä metsänuudistamiseen liittyviä tavanomaisia siemen- tai suojustapuita.

Huom: Säästöpuita ei tule jättää sähkölinjojen tai teiden välittömään läheisyyteen.

Todentaminen: Toimintaohjeet, työohjeet, maastotarkastukset.

6.3.3 S Metsänomistaja saa korjata energiapuuta kuivahkoilta kankailta ja sitä viljavammilta kasvupaikoilta sekä vastaavilta turvekankailta.

6.3.3.1 S Energiapuun korjuussa jätetään tasaisesti korjuualalle jakautuneena vähintään 30 % hakkuutähteistä. Kaikki yli 10 cm paksut pysty- ja maalahopuut. jätetään korjaamatta ja rikkomatta.

6.3.3.2 S Vähintään 25 kpl/ha halkaisijaltaan yli 15 cm paksuja kantoja (savi- ja silttimaille vähintään 50 kantoa/ha) jätetään korjaamatta tasaisesti korjuualalle jakautuneena. Mahdollisuuksien mukaan jätetään eri puulajien kantoja. Halkaisijaltaan alle 15 cm kannot ja vanhat, lahot kannot jätetään korjaamatta.

6.3.3.3 S Kantojenkorjuussa jätetään vähintään 3 metriä leveä suojakaista kasvatettavien puiden ja ojien ympärille.

6.3.3.4 S Kantoja ei korjata pohjavesialueilta.

Huom: Energiapuun korjuun työlajeissa noudatetaan kaikkia sovellettavissa olevia standardin velvoitteita (luontokohteet, suojavyöhykkeet vesistöihin jne.)

Huom. Tämä indikaattori ei estä puunkorjuuta merkittävien sieni- ja hyönteistuhojen uhatessa (Laki hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta (263/1991)) eikä laajoilta tuhoalueilta, joissa on kuollut suuri osa puustosta.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, työohjeet, maastotarkastukset.

6.3.4 S. Metsänomistaja varmistuu havupuuvältaisten metsien riittävästä lehtipuuosuudesta seuraavasti:

6.3.4.1 S. Harvennus:

- a) Harvennuksessa lehtipuosuutta ei vähennetä alle 10 % harvennuskokoisen puuston runkoluvusta.
- b) Jos lehtipuosuus on ennen harvennusta alle 10 % runkoluvusta, säästetään lehtipuusto, paitsi niiltä osin, kun se selvästi haittaa havupuiden kasvua.

6.3.4.2 S. Taimikonhoito:

- a) Taimikonhoidossa säilytetään lehtipuita vähintään 10 % runkoluvusta.
- b) Jos lehtipuosuus on ennen taimikonhoitoa alle 10 % runkoluvusta, säästetään lehtipuusto, paitsi niiltä osin, kun se selvästi haittaa havupuiden kasvua.

Huom: Säästettävään lehtipuustoon kuuluu mahdollisuuksien mukaan eri puulajeja.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, työohjeet, maastotarkastukset.

6.3.5 S Metsänomistaja (>20 ha) rajaa erityiskohteet, joilla on erityistä merkitystä metsäekosysteemin monimuotoisuuden tai metsien rakenteen monipuolistamisen kannalta. Yhdessä indikaattorien 6.4.1 ja 6.4.2 kohteiden kanssa erityiskohteiden tulee kattaa vähintään 10 % osuus sertifioidusta metsämaasta.

6.3.5.1 S (>20 ha) Erityiskohteiksi voidaan laskea myös sellaiset metsät, joille on asetettu kohdekohtainen, normaalista poikkeava ympäristötavoite ja niitä tukevat toimenpiteet, esimerkiksi:

- a) kasvattamalla osa metsistä eri-ikäisrakenteisesti tai pysyvästi peitteisesti, niin että alueella on jatkuvasti vähintään 50 yli 20 cm läpimittaista puuta hehtaarilla tai
- b) kohteilla, joilla uudistaminen tehdään korkeintaan 0,5 hehtaarin laajuisilla hakkuilla tai
- c) kohteilla, joihin annetaan kehittyä yli 10 kuutiometriä lahoppuuta hehtaarilla tai
- d) pysyvästi lehtipuuvältaiset metsät, joiden hoidossa ylläpidetään lehtimetsiin perustuvaa luonnon monimuotoisuutta
- e) vesistöjen suojavyöhykkeet (6.5.1)
- f) kasvillisuudeltaan edustavat lehdot (6.4.3)
- g) korkeiden alueiden ne osat, joissa toimitaan erikoishakkuilla (6.3.12)
- h) virkistysalueiden ne osat, joissa toimitaan erikoishakkuilla (5.5.5)
- i) kulotuskohteet (6.2.7)

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, kartat erityiskohteiden sijainnista, työohjeet, maastotarkastukset.

6.3.6 S Metsänomistajan tulee suosia luontaisesti syntyneitä taimia, kun se on metsänhoidollisesti ja taloudellisesti perusteltua. Keinollisessa uudistamisessa tulee varmistua taimi- ja siemenaineksen alkuperän soveltuvuudesta.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, taimierien tiedot, maastotarkastukset.

6.3.7 S Metsänomistajan ei tule käyttää maanmuokkausmenetelmänä aurausta, jonka aurausjälki on yli 25 cm syvä.

Todentaminen: Ohjeet, maastotarkastukset.

6.3.8 Metsänomistaja saa lannoittaa kohteita, joissa puusto osoitetusti kärsii ravinne-epätasapainosta. Kasvatuslannoitus on myös varttuneissa kasvatusmetsissä mahdollista MT- ja VT- kangasmetsissä. Tuhkalannoitus suometsämailla on sallittua.

6.3.8.1 Lannoituskohteet määritellään metsätaloussuunnitelmassa siten, että kohteissa on saavutettavissa merkittävä taloudellinen hyöty ilman ympäristöriskiä.

6.3.8.2 Kasvatuslannoituskohteet voivat pitkällä aikavälillä kattaa korkeintaan 30 % metsänomistajan metsäalasta. Yli 10 000 ha:n metsänomistajat lannoittavat vuoden aikana korkeintaan 2 %:n hallitsemastaan metsäalasta.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, lannoitussuunnitelma, tulokset ravinne-epätasapainosta, maastotarkistukset.

6.3.8 S.B Metsänomistaja saa lannoittaa kohteita, joissa puusto osoitetusti kärsii ravinne-epätasapainosta. Kasvatuslannoitus on myös varttuneissa kasvatusmetsissä mahdollista MT- ja VT- kangasmetsissä.

6.3.8.1 S.B Lannoituskohteet määritellään metsätaloussuunnitelmassa siten, että kohteissa on saavutettavissa merkittävä taloudellinen hyöty ilman ympäristöriskiä.

6.3.8.2 S.B Kasvatuslannoituskohteet voivat pitkällä aikavälillä kattaa korkeintaan 50 % metsänomistajan metsäalasta.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, lannoitussuunnitelma, tulokset ravinne-epätasapainosta, maastotarkistukset.

6.3.9 S Metsänomistaja minimoi lannoituksen vesistövaikutukset jättämällä lannoitetun alueen ja vesistöjen väliin leveydeltään vähintään seuraavanlaiset lannoittamattomat suojavyöhykkeet:

- a) vesistöt (meri, järvi, joki tai lampi): 50 m;
- b) purot: 20 m
- c) ojat: 5 m.

6.3.9.1 S Metsänomistaja ei lannoita 1 tai 2-luokan pohjavesialueilla.

Todentaminen: Työohjeet, lannoitussuunnitelma, haastattelut, maastotarkastukset

6.3.10 S Metsänomistaja huolehtii, että lannoitteena käytetty aine täyttää lainsäädännön määräykset niin lannoitteena käytettävien ainesosien kuin haitallisten aineiden pitoisuuksien osalta.

Todentaminen: Työohjeet, lannoitussuunnitelma, haastattelut.

6.3.11 Metsänomistaja (> 1000 ha) käsittelee metsiä pohjois- ja itärinteiltään yli 300 metrin ja etelä- ja länsirinteiltään yli 330 metrin korkeudella varovaisesti ja maisemaa korostetusti säilyttäen. Hakkuut tulee tehdä pääosin harvennus- ja väljennyshakkuina, metsän peitteisyyden säilyttävänä erikoishakkuina sekä korkeintaan 0,5 ha suuruisina aukkoina.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, työohjeet, maastotarkastukset, haastattelut.

6.4 Edustava joukko alueen ekosysteemejä suojellaan, ottaen huomioon metsätalouden laajuus ja voimakkuus, sekä alueen luonnonvarojen ainutlaatuisuus. Suojelukohteet jätetään luonnontilaan ja merkitään kartoille.

6.4.1 S Metsänomistaja jättää määritellyt arvokkaat elinympäristöt ja eräät lajiensuojelun kannalta erityisen tärkeät kohteet metsätalouden ulkopuolelle. Suojelutavoitteita tukevat hoitotoimenpiteet ovat alueilla mahdollisia. Näitä kohteita ovat:

6.4.1.1 S Lakiperusteiset kohteet:

- a) Metsälain 10 §:n erityisen tärkeät elinympäristöt
- b) Luonnonsuojelulain 29 §:n suojellut luontotyypit³
- c) Luonnonsuojelulain 39 §:n suurten petolintujen pesäpuut
- d) Luonnonsuojelulain 47 §:n erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikat²
- e) Luonnonsuojelulain 49 §:n luontodirektiivin liitteen IV (a) lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat²
- f) Vesilain 15 a § ja 17 a § kriteerit täyttävät pienvedet

6.4.1.2 S Muut aina säästettävät kohteet:

- a) Metsälain 10 §:n erityisen tärkeän elinympäristön kriteerit täyttävät kohteet niiden koosta ja alueellisesta yleisyydestä riippumatta
- b) Erikseen määritellyt runsalahopuustoiset kangasmetsät ja turvekankaat (Liite 7)
- c) Vanha- ja lahopuustoiset metsäiset kalliot, jyrkänteet ja louhikot (Liite 8)
- d) Kuusivaltaiset varttuneet ja sitä vanhemmat tuoreet lehdot, joissa lahopuuta (vähintään 10 vuoden aikana muodostunutta, rinnankorkeusläpimitta > 10 cm) yli 15 m³/ha
- e) Sekapuustoiset varttuneet ja sitä vanhemmat lehdot, joissa lahopuuta (vähintään 10 vuoden aikana muodostunutta, rinnankorkeusläpimitta > 10 cm) yli 10 m³/ha
- f) Puustorakenteeltaan luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset varttuneet tai sitä vanhemmat lehtipuustoiset (>50 %) lehdot, joissa on lehtilahopuuta yli 5 m³/ha
- g) Vesitaloudeltaan luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset kosteat lehdot sekä lehdot, joissa on vanhoja, kookkaita tai lahovikaisia jalopuita
- h) Tulvametsät
- i) Kuusivaltaiset supat (Meriluoto & Soininen 1998)
- j) Uomiltaan luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset joet ja purot ranta-alueineen (vähintään 20 m puustoinen rantavyöhyke)⁴ sekä lähteet vastaavalla vyöhykkeellä. Tämä ei koske avohakkuualoja, taimikoita ja nuoria havupuuvaltaisia kasvatusmetsiä. Tätä vanhemmissa, yhden puulajin tasarakenteisissa metsissä harvennus- väljennys- ja poimintahakkuut ovat sallittuja suojavyöhykkeellä siltä osin kuin se ylittää 6.5.1 mukaisen vaatimuksen.
- k) Eri-ikäisrakenteiset⁵ tai näkyvästi lahopuustoa sisältävät vesistöjen ja pienvesien reunametsät (vähintään 30 m puustoinen rantavyöhyke)
- l) Luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset fladat ja kluuvijärvet ranta-alueineen (vähintään 30 m vyöhykkeellä)
- m) Maankohoamisrannikon metsien luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset kehityssarjat tai yksittäiset edustavat kehityssarjan osat⁶
- n) Vesitaloudeltaan luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset korvet, rämeet, nevat, letot ja metsäluhdat⁷
- o) Luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset kitu- ja joutomaat

³ Säästämisvelvoite koskee myös niitä luontotyyppi- ja lajiesiintymiä, joista ympäristöviranomaisen ei ole tehnyt rajausta. Sama tarkennus koskee indikaattorin 6.4.1.1. kohtia b,d,e

⁴ Määrittely koskee myös lyhyitä, uomaltaan luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia joki- ja puro-osuuksia

⁵ Kriteerin täyttävät metsiköt poikkeavat puustoltaan hoidetusta metsiköstä. Näiden metsien puustossa on muuallakin kuin välittömästi veden ja metsän vaihtumisvyöhykkeessä luontaisen uudistumisen ja metsän aukkaisuuden vuoksi syntynyttä kerroksellisuutta, eri-ikäisiä puita ja eri puulajeja

⁶ Koskee niitä kohteita, joiden edustavuus luontodirektiivin luontotyyppimäärittelyn (Natura 2000-luontotyyppiopas) perusteella merkittävä, hyvä tai edustava.

⁷ Ei koske niitä hakkuun käsiteltyjä rämeitä ja korpia, joita ei ole luokiteltu uhanalaisiin suotyyppisiin omalla tarkastelualueellaan (Etelä-Suomi, Pohjois-Suomi). Näiden mahdollinen käsittely tapahtuu vesitalouteen puuttumatta poiminta-, kaistale- tai pienaukkohakkuin.

Huom 1: Vesitaloudeltaan luonnontilaisiin soihin katsotaan tässä yhteydessä kuuluvan kaikki ojittamattomat suot. Vesitaloudeltaan luonnontilaisen kaltaisiksi katsotaan suot, joilla on vanhoja ojia, jotka eivät ole olennaisesti muuttaneet puuston kasvua tai suon vesitaloutta eivätkä enää vaikuta-suokasvillisuuden säilymiseen.

Huom 2: Kitu- ja joutomaihin kuuluvat puustoiset kivennäismaat lasketaan luonnontilaisen kaltaisiksi, mikäli niiden puusto on eri-ikäistä ja sitä on käsitelty korkeintaan poiminta- tai harsintatyypisillä hakkuilla.

Huom 3: Luontaisesti puuttomista joutomaista (lähinnä kalliot) luonnontilaisen kaltaisina voidaan pitää kaikkia sellaisia kohteita, joiden kasvillisuus on säilynyt lähellä luonnontilaista vastaavana. Lievä kuluminen tai rehevöityminen hyväksytään osaksi luonnontilaisen kaltaisen joutomaan määritelmää.

Huom 4: Talousmetsien aktiivisella luonnonhoidolla (metsätaloustoimenpiteiden yhteydessä toteutetut käytönrajoitukset ja toimenpiteet, esim. säästöpuut, poltot, erikoishakkuut, tuotettu lahopuu) aikaan saadut luonnonarvot eivät johda indikaattorin mukaiseen suojeluvaihtoehtoon.

6.4.1.3 S Muuten huomioon otavat kohteet:

- a) harjujen valorinteet
- b) hakamaat ja metsäniityt

6.4.1.4 S Metsänomistajan tulee sertifiointiin liittyessään esittää julkisesti saatavilla oleva suunnitelma 6.4.1 indikaattorin kohteiden määrittelemiseksi 4 vuoden kuluessa järjestelmään liittymisestä.

6.4.1.5 S Indikaattorin määritelmät täyttävät kohteet kirjataan metsäsuunnitelmaan ja säästetään heti niiden löydyttyä.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, karttatieto, ohjeet, maastotarkastukset.

6.4.2 S Arvokkaiden kohteiden rajauksien tulee olla riittäviä kohteiden ominaispiirteiden säilyttämisen kannalta

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, karttatieto, työohjeet, maastotarkastukset.

6.4.3 S Metsänomistaja (>20 ha) säästää vähintään 5% sertifioidun alueen metsämaasta metsätalouden ulkopuolelle luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. Suojeluosuuteen voidaan laskea kaikki metsämaat, jotka on jätetty pysyvästi metsätalouden ulkopuolelle tämän standardin indikaattoreiden (esimerkiksi 6.2.2, 6.4.1 ja 6.5.1, 6.5.7) toteuttamiseksi.

Huom: Seuraavat alaindikaattorit koskevat vain yli 20 hehtaarin metsätilan omistajia.

6.4.3.1 S Kohteet tulee valita monimuotoisuusarvoiltaan merkittävistä alueista.

Huom 1: Kohteisiin voidaan laskea yksityisiksi suojelualueiksi perustetut suojelualueet ja valtiolle FSC-sertifioinnin jälkeen luonnonsuojelualueiksi myydyt suojelualueet.

Huom 2: Aktiivisesti ennallistettavat suot, mukaan lukien kitu- ja joutomaat, voidaan sisällyttää 5%:iin kertoimella 0,5, kuitenkin niin että ne kattavat enintään 20% säästettävistä alueista.

Huom 3: Valtion mailla lasketaan mukaan kaikki virallisten suojeluohjelmien (ml. METSO-ohjelma) ulkopuolella metsätaloustoiminnan ulkopuolelle siirretyt kohteet, vaikka niistä standardin voimaantulon jälkeen perustettaisiin lakisääteisiä suojelualueita tai Metsähallituksen suojelumetsiä.

6.4.3.2 S Säästettävät alueet ovat pysyviä.

6.4.3.3 S Indikaattoriin 6.4.1 kuulumattomia kohteita voidaan korvata 6.4.1. indikaattorin määritelmät täyttävillä kohteilla, mikäli niitä löytyy kohteiden määrittelyjakson aikana tai sen jälkeen.

6.4.3.4 S Metsänomistajan (>20 ha) tulee sertifiointiin liittyessään esittää julkisesti saatavilla oleva suunnitelma 5 %:n suojelutavoitteen kohteiden määrittelemiseksi. Määrittelytyö tulee tehdä vuoden kuluessa sertifiointiin liittymisestä.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, karttatieto, työohjeet, maastotarkastukset, haastattelut.

6.4.4 S Kasvillisuudeltaan edustavia lehtoja, jotka eivät kuulu indikaattorin 6.4.1 mukaisiin kohteisiin, tulee hoitaa siten, että edellytykset vaateliaan ja monipuolisen lehtolajiston säilymiselle turvataan.

Huom: Edustavia lehtoja ovat kasvistoltaan monipuoliset runsasravinteiset kosteat ja tuoreet lehdot sekä keski- ja runsasravinteiset kuivat lehdot.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, ohjeet, maastotarkastukset, sidosryhmähaastattelut.

6.4.5 S Metsänomistajan tulee huolehtia siitä, että metsätaloustoimet, mukaan lukien ojitukset tai metsäteiden rakentaminen eivät vaurioita olemassa olevia suojelualueita, Natura 2000-alueita eikä indikaattorin 6.4.1 mukaisia elinympäristöjä.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, ohjeet, maastotarkastukset, haastattelut.

6.5 Kirjalliset ohjeet laaditaan ja niitä noudatetaan eroosion estämiseksi sekä hakkuiden ja tienrakennuksen aiheuttamien ja muiden mekaanisten metsävaurioiden minimoimiseksi ja vesistöjen suojelemiseksi.

6.5.1 S Metsänomistaja jättää vesistöjen (mukaan lukien merenrannat) ja pienvesien ympärille maastomuotojen ja maalajin perusteella määräytyvän suojavyöhykkeen. Suojavyöhykkeen leveys tulee olla:

- a) kaikilla lammilla ja järvillä vähintään 10 metriä
- b) puroilla, joilla ja merenrannoilla vähintään 15 metriä
- c) fladoilla ja kluuvijärvillä vähintään 30 metriä

6.5.1.1 S Metsän hakkuut, maanmuokkaus, ojitus ja kantojen korjuu ei ole suojavyöhykkeellä sallittua. Suojavyöhykkeellä ei ajeta metsäkoneilla, lukuun ottamatta välttämättömiä ylityksiä.

Huom: Suojavyöhykkeellä on mahdollista tehdä selkeästi ennallistavia tai luonnonhoidollisia hakkuita.

Todentaminen: metsäsuunnitelma, työohjeet, maastotarkastukset, haastattelut.

6.5.2 Metsänomistaja (> 10 000 ha) noudattaa kirjallisia ohjeita, joissa määritellään tavat välttää eroosion aiheuttamista, pinta- ja pohjavesien laadun heikkenemistä sekä puuston ja maaperän vaurioitumista metsätaloustoiminnassa.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, kirjalliset ohjeet, maastotarkastukset.

6.5.3 S Metsänomistaja ei tee uudisojitusta.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, kirjalliset ohjeet, maastotarkastukset.

6.5.4 S Metsänomistajan kunnostusojitusten tulee perustua kunnostusojitussuunnitelmaan, joka sisältää tiedot vesiensuojeluratkaisuista sekä suunnittelualueella olevista arvokkaista luontokohteista (6.4.1 kohteet).

Todentaminen: kunnostusojitussuunnitelma

6.5.5 Metsänomistaja ennallistaa kunnostusojituksen yhteydessä maillaan sijaitsevat äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) luokitellut ojitetut suot, mikäli tämä on luonnonsuojelullisesti tarkoituksenmukaista.

Todentaminen: ennallistamissuunnitelma, kunnostusojitussuunnitelma, maastotarkastukset.

6.5.6 S Metsänomistajan tulee jättää kunnostusojitusten ulkopuolelle alavien rantojen tulvavaikutteisille alueille ulottuvat ojat sekä syöpymiselle erityisen herkäät ojat.

6.5.6.1 S Tiedossa olevilla alunamailla toimittaessa tulee kunnostusojituksessa välttää kaivua alkuperäistä ojitussyvyyttä syvemmälle.

Todentaminen: Kunnostusojitussuunnitelma, vesiensuojelusuunnitelma, ympäristöviranomaisen lausunto (indikaattori 6.1.3), maastotarkistukset.

6.5.7 S Metsänomistaja estää kunnostusojitusten yhteydessä valumavesien ohjautumisen suoraan vesistöön tai pienveiteen.

Todentaminen: Kunnostusojitussuunnitelma, vesiensuojelusuunnitelma, maastotarkistukset.

6.5.8 S Metsänomistajan tulee turvata pohjavesien laadun säilyminen pidättäytymällä tärkeillä pohjavesialueilla (I ja II luokka) kunnostus- ja täydennysojituksista, lannoituksista, kemiallisten torjunta-aineiden käytöstä, kantojen korjuusta sekä kulotuksista.

Huom. Pohjavesialueilla voidaan toteuttaa kulotuksia, mikäli tähän on olemassa ympäristöviranomaisen lupa.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, ohjeet, kulutus- ja ojitussuunnitelma, maastotarkastukset.

6.5.9 S Metsänomistajan tulee jättää avo- ja siemenpuuhakkuiden, uudis-, kunnostus- ja täydennysojitusten sekä maanmuokkauksen ulkopuolelle:

- a) kangasmetsäkuvioiden sisällä olevat kasvillisuudeltaan ja puustoltaan selvästi erottuvat vesitaloudeltaan luonnontilaiset, pienialaiset soistuneet painanteet
- b) vesitaloudeltaan luonnontilaisten soiden kasvillisuudeltaan selvästi erottuvat soistuneet vaihtumisvyöhykkeet

6.5.9.1 S Yksittäinen oja voidaan kaivaa ojitamattomalle alueelle, mikäli se on välttämätöntä olemassa olevan ojitusalueen vesien johtamiseksi veden luontaiseen laskusuuntaan.

Todentaminen: Kunnostusojitussuunnitelma, maastotarkistukset.

6.5.10 Metsänomistajan tulee kunnostusojitusten yhteydessä estää valumavesien ohjautuminen suoraan vesistöihin ja pienvesiin vanhoista ojista.

Todentaminen: Kunnostusojitussuunnitelma, ohjeet, vesiensuojelusuunnitelma, maastotarkastukset.

6.5.11 S Metsänomistaja noudattaa kirjallisia ohjeita metsäteiden rakentamisessa.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, kirjalliset ohjeet, maastotarkastukset.

6.6. Tuholaisten torjunnassa on suosittava ympäristön kannalta haitattomia ei-kemiallisia menetelmiä ja vältettävä kemiallisia torjunta-aineita. WHO:n luokkien 1A ja 1B torjunta-aineet, klooratut hiilivedyt ja aineet, jotka ovat pysyviä tai myrkyllisiä, joiden hajoamistuotteet säilyvät biologisesti aktiivisina ja kertyvät ravintoketjuissa, tai jotka ovat kansainvälisin sopimuksin kiellettyjä, on kiellettävä. Jos kemikaaleja käytetään, terveys- ja ympäristöriskit pidetään mahdollisimman vähäisinä asianmukaisin välinein ja ohjein.

6.6.1 S Metsänomistajan tulee käyttää juurikäävän torjuntaan vain biologisesti hajoavia torjunta-aineita, milloin on riski, että männynjuurikäpä (*Heterobasidion annosum*) infektoi männynkantoja tai kuusenjuurikäpä (*Heterobasidion parviporum*) infektoi kuusenkantoja hakkuualalla.

Todentaminen: Ohjeet, tallenteet torjunta-aineiden käytöstä, maastotarkastukset.

6.6.2 S Metsänomistajan tulee priorisoida biologista ja mekaanista tuholais- ja heinäntorjuntaa kemialliseen torjuntaan nähden.

Todentaminen: Ohjeet, tallenteet torjunta-aineiden ja – menetelmien käytöstä, maastotarkastukset.

6.6.3 S Metsänomistajan tulee kemiallisia torjunta-aineita käyttäessään noudattaa viranomaisten ohjeita ja käytettävän aineen turvallisuusohjeita.

Todentaminen: Viranomaisten ohjeet, tallenteet kemiallisten torjunta-aineiden käytöstä, maastotarkastukset.

6.6.4 S Metsänomistajan tulee pidättäytyä käyttämästä seuraavissa dokumenteissa kiellettyjä kemikaaleja:

- a) FSC:n määrittelemä lista haitallisista torjunta-aineista (FSC-POL-30-001)
- b) laki metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta
- c) EU komission päätös C (2000) 4140 (permetriini)
- d) EU:n 2455/2001 EY vesipolitiikan alan prioriteettiaineiden luettelo

Todentaminen: tallenteet torjunta-aineiden käytöstä, maastotarkastukset.

Huom: metsänomistaja saa käyttää kemiallista torjuntaa havupuuntaimilla tarvittaessa ennen istutusta, mikäli kemikaalia ei ole kielletty kohdassa 6.6.4.

6.6.5 Torjunta-aineita käsittelevät työntekijät ja urakoitsijat saavat koulutusta ja opastusta niiden käytössä ja varastoinnissa.

Todentaminen: Viranomaisten ohjeet, työohjeet, haastattelut

6.7 Kemikaalit, säilytysastiat, nestemäiset ja kiinteät epäorgaaniset jätteet, mukaan lukien polttoaineet ja öljyt, hävitetään ympäristönäkökohdat huomioon ottaen asianmukaisella tavalla muualla kuin maastossa.

6.7.1 S Metsänomistajan tulee varmistua, ettei metsätaloustoimenpiteistä peräisin olevaa epäorgaanista jätettä ole jätetty maastoon.

Todentaminen: Työohjeet, maastotarkastukset.

6.7.2 S Metsänomistajan tulee varmistua, että ongelmajätteet (esim. polttoaine, öljy ja niiden säiliöt) pidetään erillään muista jätteistä ja toimitetaan asianmukaisesti hävitettäväksi.

Todentaminen: Työohjeet, tallenteet ongelmajätteistä, maastotarkastukset.

6.7.3 S Metsänomistajan tulee varmistua, ettei polttoaine- ja öljysäiliöitä, muita kemikaaleja ja ongelmajätteitä ole varastoitu edes väliaikaisesti pohjavesialueille tai kohteille, joissa on onnettomuuden sattuessa pintavesien välitön pilaantumisriski.

Todentaminen: Työohjeet, maastotarkastukset.

6.7.4 Metsänomistajan tulee dokumentoida ja ohjeistaa lain sallimien biologisesti hajoavien kemikaalien käyttö.

Todentaminen: Työohjeet, tallenteet.

6.7.4 S.B Metsänomistajan tulee dokumentoida lain sallimien biologisesti hajoavien kemikaalien käyttö.

Todentaminen: Työohjeet, tallenteet.

6.8 Biologisten torjuntamenetelmien käyttö dokumentoidaan ja minimoidaan, niiden käyttöä tarkkaillaan ja valvotaan kansallisten lakien ja kansainvälisesti hyväksytyjen tieteellisten ohjeiden mukaisesti. Geneettisesti muunneltujen organismien käyttö on kielletty.

6.8.1 Metsänomistajan tulee dokumentoida ja ohjeistaa lain sallimien biologisten torjuntamenetelmien käyttö.

Todentaminen: Työohjeet, tallenteet.

6.8.1 SB Metsänomistajan tulee dokumentoida lain sallimien biologisten torjuntamenetelmien käyttö.

Todentaminen: Tallenteet.

6.8.2 S Metsänomistajan tulee käyttää biologisessa torjunnassa vain niitä lajeja, jotka esiintyvät luontaisesti alueella, jossa torjuntamenetelmä on käytössä.

Todentaminen: Ohjeet, tallenteet.

6.8.3 S Metsänomistajan ei tule käyttää geneettisesti muunneltuja organismeja.

Todentaminen: taimi- ja siementositteet, alkuperäsertifikaatit.

6.8.4 S Metsänomistaja käyttää biologisia torjuntamenetelmiä vain perustelluista syistä.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, ohjeet, haastattelut

6.8.5 S Metsänomistaja seuraa biologisten torjuntamenetelmien käyttöä.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, raportit, haastattelut

6.9 Vierasperäisten lajien käyttöä valvotaan huolellisesti ja seurataan aktiivisesti haitallisten ekologisten vaikutusten välttämiseksi.

6.9.1 Metsänomistajan tulee dokumentoida kaikkien metsänuudistamisessa käytettyjen vierasperäisten siementen ja taimien alkuperä viljelymateriaalin tuottajalta saadun tiedon mukaisesti.

Todentaminen: Siementen ja taimien alkuperätodistukset, maastotarkastukset.

6.9.2 Metsänomistaja uudistaa 5-vuotiskaudella vierasperäisille puulajeille korkeintaan 3 %:n osuuden viljely- tai uudistusalaista.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, siementen ja taimien alkuperätodistukset tallenteet, maastotarkastukset.

6.9.2 S.B Metsänomistaja voi kasvattaa metsätaloussäilytyksessä vierasperäisiä puulajeja korkeintaan 5 % metsämaan pinta-alasta. Metsänomistaja, joilla on alle 50 hehtaaria metsämaata, rajoittaa ulkomaisten puulajien käytön 2,5 ha pinta-alalle.

6.9.3 S Metsänomistajan tulee seurata ja dokumentoida vierasperäisten puulajien esiintymistä.

Todentaminen: Tallenteet vierasperäisten puulajien seurannasta, maastotarkastukset.

6.9.4 Metsänomistajan tulee poistaa istutusalueen ulkopuolelle levinneet vierasperäisen puulajin taimet, jos vierasperäinen puulaji leviää voimakkaasti.

Huom: Velvoite ei koske siperianlehtikuusta (*Larix sibirica*).

Todentaminen: Tallenteet vierasperäisten puulajien seurannasta, maastotarkastukset.

6.10 Metsää ei muuteta viljelymetsäksi (plantaasimetsäksi) tai ei-metsäiseen maankäyttötarkoitukseen poikkeuksena ne olosuhteet, joissa muuttaminen:

a) Koskee vain hyvin rajoitettua osaa metsätalouksyksiköstä

b) Ei tapahdu korkean suojeluarvon metsissä

c) Mahdollistaa merkittäviä, ylimääräisiä ja varmoja pitkän ajan suojeluhyötyjä metsätalouksyksikön alueella.

6.10.1 Metsänomistaja hoitaa metsiään siten, että 5 % osuutta suurempaa alaa sertifioidun alueen metsämaasta ei muuteta viljelymetsäksi (plantaasimetsäksi) tai ei-metsäiseen maankäyttötarkoitukseen ja siten, että metsien muuttaminen mahdollistaa merkittäviä, ylimääräisiä ja pitkällä tähtäimellä toimivia suojelullisia hyötyjä.

Huom. Mahdollisuus maankäyttöluokan muutokseen tästä poikkeavasti on mahdollista virallisen suunnitteluprosessin (kaavoitus) kautta tai viranomaisen myöntämällä luvalla.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, maastotarkastus.

6.10.2 S Metsänomistajan tulee palauttaa soranottoalueet takaisin metsätalousmaaksi, kun niiden käyttö on päättynyt.

Huom. Palautusvelvoite ei koske sellaisia kohteita, joiden säilyttäminen puuttomana tai niukkapuustoisena on perusteltua monimuotoisuuden turvaamiseen liittyvistä syistä.

Todentaminen: Maa-aineslupa, ohjeet, maastotarkastukset.

6.10.3 S Metsänomistaja ei muuta korkean suojeluarvon alueiden (HCV) tai aina säästettävien elinympäristöjen (6.4.1) maankäyttömuotoa siten, että näiden luonnonsuojelullisten tai muiden arvojen säilyminen vaarantuu.

Huom. Mahdollisuus maankäyttöluokan muutokseen tästä poikkeavasti on mahdollista virallisen suunnitteluprosessin (kaavoitus) kautta tai viranomaisen myöntämällä luvalla.

Todentaminen: Korkean suojeluarvon alueiden määrittelemiseksi tehty arvio (periaate 9:n mukaan), kartat maanomistajan mailla sijaitsevista korkean suojeluarvon alueista sekä aina säästettävistä elinympäristöistä, maastotarkastukset.

PERIAATE 7: METSÄSUUNNITELMA

Metsänkäsittelytoimenpiteiden laajuuteen ja voimaperäisyyteen suhteutettu metsäsuunnitelma tulee laatia, toteuttaa sekä pitää ajan tasalla. Metsätalouden pitkän aikavälin tavoitteet ja keinot tavoitteiden saavuttamiseksi kirjataan selkeästi.

7.1 Suunnitelmasta ja siihen liittyvistä asiakirjoista tulee selvitä:

- a) **hoidon ja käytön tavoitteet.**
- b) **kuvaus käytössä olevista metsävaroista, ympäristöllisistä reunaehdoista, maan omistus- ja käyttösuhteista, sosioekonomisista oloista sekä ympäröivien alueiden maankäytöstä.**
- c) **kyseessä olevan metsän ekologian ja inventointien perusteella laadittujen metsänhoitomenetelmien kuvaus.**
- d) **perusteet vuosittaisille korjuumäärille ja puulajivalinnoille.**
- e) **metsän kasvun ja dynamiikan tarkkailumenetelmät.**
- f) **ympäristövaikutusten arvioinnin perusteella määrätyt ympäristönsuojelutoimenpiteet**
- g) **suunnitelmat harvinaisten, vaarantuneiden ja uhanalaisten lajien määrittelemiseksi ja suojelemiseksi.**
- h) **kartat, joista selviää kyseisen alueen metsävarat sisältäen suojelualueet, suunnitellut metsänkäsittelytoimenpiteet sekä maanomistussuhteet.**
- i) **korjuumenetelmien sekä käytettävien laitteiden kuvaus sekä perustelut käytetyille menetelmille.**

7.1.1 Metsänomistajalla tulee olla metsäsuunnitelma tai metsäsuunnitelmajärjestelmä, johon sisältyy kriteerissä 7.1. mainitut asiat a-i.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma.

Huom: Järjestelmä koostuu useista komponenteista: metsätaloustoimenpiteiden jälkeen päivitettävät GIS-tietokannat, muut tietokannat, laskentakomponentit (esim. kasvumallit, hakkuumahdollisuuksien laskenta), kartat (satelliitti tai ilmakuviin perustuvat), erillisohjeet, muut asiakirjat.

7.1.1 S.B Metsänomistajalla on metsäsuunnitelma, joka sisältää:

- a) Tavoitteet metsien käytölle
- b) Metsänomistajalla on karttana tai kartta-aineistona käytössään oma metsänomistus kiinteistörajoina sekä aluetta koskevat suojelualueet, korkean suojeluarvon alueet (periaate 9). Suojelualueisiin merkitään myös indikaattorien 6.2.7 (arvokkaat kiinteät muinaisjäännökset), 6.4.1 (aina säästettävät arvokkaat elinympäristöt) ja 6.4.3. (5%:n suojeluosuus) ja 6.3.5 (erityiskohteet) kohteet
- c) Metsänomistajalla on kuvaus alueen metsävaroista (kasvupaikat, kehitysluokat, puulajittaiset tilavuudet)
- d) vierasperäisten puulajien sijaintitiedot
- e) toimenpide-ehdotukset
- f) ELY-keskuksen tai metsäkeskuksen tiedossa olevat valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten lajien esiintymispaikat.
- g) Toteutetut erikoistyölajit (lannoitus, kunnostusojitus)

7.1.1.1 S.B Metsänomistajalla (alle 20 ha) tulee olla metsäsuunnitelma tai tämän standardin mukaisessa metsäsuunnittelussa vaadittavat tiedot muuten dokumentoituna.

Todentaminen: metsäsuunnitelma

7.2 Metsäsuunnitelma päivitetään säännöllisesti, jotta voidaan ottaa huomioon seurannan tulokset, sekä uusien tieteellinen ja tekninen tietämys, sekä vastata muuttuviin ekologisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin olosuhteisiin.

7.2.1 S Metsänomistaja päivittää metsäsuunnitelman vähintään joka 10. vuosi, jotta voidaan ottaa huomioon

seurannan tulokset, sekä uusin tieteellinen ja tekninen tietämys.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma.

7.2.2 Metsänomistaja tarkistaa vuosittain viranomaisten tiedot arvokkaista elinympäristöistä (6.4.1 mukaiset kohteet) ja uhanalaisten lajien esiintymispaikoista (6.2.1) ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kiinteistä muinaisjäänöksistä (6.2.7) ja päivittää ne metsäsuunnitelmaan.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, viranomaisten tiedot.

7.2.2 S.B Metsänomistaja tallettaa saamansa viranomaisten tiedot arvokkaista elinympäristöistä (6.4.1 mukaiset kohteet) ja uhanalaisten lajien esiintymispaikoista (6.1.2) ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kiinteistä muinaisjäänöksistä (6.2.7).

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, viranomaisten tiedot.

7.2.3 S Metsänomistaja vastaa siitä, että tehdyt toimenpiteet kirjataan metsäsuunnitelmaan/suunnittelujärjestelmään.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, maastotutkimukset.

7.3 Metsätyöntekijöiden on saatava riittävä koulutus ja ohjaus metsäsuunnitelman asianmukaisen toteutuksen varmistamiseksi.

7.3.1 S Metsänomistaja vastaa siitä, että hänen palkkaamiensa työntekijöiden koulutus, ammattitaito ja työnohjaus riittävät metsäsuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseen.

Todentaminen: Koulutusrekisteri, haastattelut.

7.3.2 S Metsänomistaja huolehtii, että hänen palkkaamillaan työntekijöillä on työmaakohtaiset ohjeet, jotka ovat johdonmukaiset metsäsuunnitelman kanssa.

Todentaminen: Työohjeet, metsäsuunnitelma, haastattelu.

7.3.3 S Metsänomistaja huolehtii riittävästä työohjauksesta ja työmaaohjeiden noudattamisen valvonnasta. Työohjauksen taso on suhteessa toimenpiteiden vaativuuteen.

Todentaminen: Työohjeet, haastattelu, laatupalaute.

7.4 Metsätalouden harjoittajien tulee huolehtia, että metsäsuunnitelman keskeisten osien yhteenveto, joka sisältää kriteerissä 7.1 listatut kohdat on julkisesti saatavilla, ottaen kuitenkin huomioon tietojen mahdollisen luottamuksellisuuden.

7.4.1. Metsänomistajan tulee varmistaa, että metsäsuunnitelman/suunnittelujärjestelmän yhteenveto, sisältäen liitteessä 10 kuvatut tiedot, on pyynnöstä julkisesti saatavilla liitteen 10 mukaisessa esitysmuodossa, kunnioittaen tietojen luottamuksellisuutta. Tämä ei koske puukauppatietoja sekä häirinnälle, keräilylle ja metsästykselle alttiiden uhanalaisten lajien esiintymätietoja.

7.4.1 S.B Metsänomistajan on vaadittaessa pystyttävä esittämään indikaattorin 7.1.1 S.B kohtien a) ja b), f) ja g) tiedot sekä viimeisimmän auditointiraportin yhteenveto kunnioittaen tietojen luottamuksellisuutta.

Todentaminen: Metsäsuunnitelman yhteenveto, haastattelu.

Huom: Laki viranomaistoiminnan julkisuudesta säätelee valtion ja kuntien tietojen julkaisemista.

7.4.2 Metsänomistajan (>10 000 ha) tulee varmistaa, että metsänkäyttöilmoituksen keskeiset tiedot (suunnitellut hakkuutoimenpiteet ja niiden sijoittuminen kartalla) ovat pyynnöstä tai muuten julkisesti saatavilla metsänomistajalta. Tietojen toimittamisesta voidaan pyytää asiallinen korvaus.

Todentaminen: Ohjeet, Metsänkäyttöilmoitusten saatavuus, haastattelut.

PERIAATE 8: SEURANTA JA ARVIOINTI

Metsien tilaa, tuotosta, hankintaketjua, hoitotoimenpiteitä ja näiden toimien sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia seurataan. Seuranta mitoitetaan metsätalouden laajuuden ja voimaperäisyyden mukaan.

Huom: Yrityksen sisäinen arviointi ja siihen liittyvät asiakirjat tulee tehdä sellaisiksi että sertifioijaorganisaatio pystyy niistä määrittelemään näiden periaatteiden toteutumisen.

8.1 Seurannan aikaväli ja laajuus määritellään metsänkäsitteilyn laajuuden ja voimaperäisyyden sekä käytön kohteena olevan alueen suhteellisen monimuotoisuuden ja herkkyyden mukaisesti. Seurantamenetelmien olisi pysyttävä yhtenäisinä ja toistettavina myös pitemmällä aikavälillä, jotta tulosten vertailu ja muutoksen arviointi on mahdollista.

8.1.1 Metsänomistaja laatii seurantaa varten seurantasuunnitelman, jossa määritellään seurattavat asiat sekä seurannan aikaväli ja toteutustapa. Metsänomistaja dokumentoi toteutetun seurannan tulokset.

Todentaminen: Seurantasuunnitelma, dokumentoidut seurantatulokset.

8.1.1 S.B Metsänomistajan tulee suorittaa metsätaloustoimenpiteiden seurantaa.

Todentaminen: Haastattelut, metsäsuunnitelma,

8.2 Metsätalouden tulee sisältää tutkimusta ja tietojen keruuta vähintään seuraavien indikaattorien seurantaa varten:

- a) Kaikkien korjattujen metsän tuotteiden tuotto.
- b) Puuston kasvu, metsien uudistuminen ja metsien tila.
- c) Eläin- ja kasvilajiston koostumus ja siinä havaitut muutokset.
- d) Korjuun ja muiden toimenpiteiden ympäristövaikutukset ja yhteiskunnalliset vaikutukset.
- e) Metsätalouden kustannukset, tuottavuus ja tehokkuus.

8.2.1 S Metsänomistaja ylläpitää kirjanpitoa, jossa näkyy

- a) Kaikkien metsätuotteiden myyntimäärät ja tulot.
- b) Metsänhoidon ja luonnonhoidon kustannustaso .
- c) Torjunta-aineiden ja lannoitteiden käyttökohteet ja käytön ajankohta.

Todentaminen: Kirjanpito, metsäsuunnitelma

8.2.2 S Metsänomistaja seuraa puustomääriä, uudistumista ja metsän terveydentilaa

Todentaminen: Seurantasuunnitelma ja dokumentoidut seurantatulokset, haastattelut, metsäsuunnitelma

8.2.3 Metsänomistaja on tietoinen viranomaisten lajistoa ja sen muutoksia koskevasta tiedosta.

Huom: Tietoa on saatavilla mm. Metsäkeskuksesta, SYKEsta, Metsäntutkimuslaitoksesta, Alueellisesta ELY-keskuksesta, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksesta.

Todentaminen: Seurantasuunnitelma, viranomaisten tiedot, haastattelut

8.2.4 S Metsänomistaja tietää metsiensä jokamiehen oikeuksien käyttömahdollisuudet ja tukee niiden toteutumista metsäsuunnittelussa.

Todentaminen: Haastattelut, metsäsuunnitelma

8.2.5 Metsänomistaja seuraa metsätaloustoimenpiteiden ympäristövaikutuksia ja sosiaalisia vaikutuksia.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, haastattelut, seurantasuunnitelma ja dokumentoidut seurantatulokset

8.2.5 S.B Metsänomistaja tunnistaa metsätaloustoimenpiteiden ympäristövaikutukset ja sosiaaliset vaikutukset.

Todentaminen: Haastattelut, metsäsuunnitelma, dokumentoidut seurantatulokset

8.3 Metsätalouden harjoittajan tulee laatia asiakirjat niin, että sertifiointiorganisaatiot pystyvät jäljittämään metsätuotteiden alkuperän. Tämä on välttämätöntä hankintaketjun sertifiointia varten.

8.3.1 S Metsänomistaja tulee kirjallisesti todistaa ostajalle, että metsätuotteet ovat peräisin sertifioidusta metsästä. Asiakirjoissa määritetään puun alkuperä metsätilan tai metsätalouksikön tarkkuudella.

Todentaminen: Asiakirjat, maastotarkastukset

8.3.2 S Kirjanpitoon kirjataan:

- a) myyntimäärät
- b) korjuupaikat
- c) ostaja

Todentaminen: Puunmyyntisopimukset, tilan kirjanpito.

8.3.3 Mikäli metsänomistaja vastaa puun toimituksesta tehtaan portille, kirjanpitoon kirjataan lisäksi

- a) FSC- sertifikaatin numero
- b) toimituspaikka
- c) korjuuyritys
- d) kuljetusyritykset.

Todentaminen: Puunmyyntisopimukset, toimitussopimukset, kirjanpito.

8.4 Seurannan tulokset otetaan huomioon metsäsuunnitelman toteutuksessa ja päivityksessä.

8.4.1 S Seurannan tulokset otetaan huomioon metsäsuunnitelman toteutuksessa ja päivityksessä.

Todentaminen: Seurantatuloksien dokumentaatio, metsäsuunnitelma ja sen päivitykset (7.2).

8.5 Tietojen luottamuksellisuutta kunnioittaen, metsätalouden harjoittajat laativat julkisesti saatavilla olevan yhteenvedon seurannan tuloksista, mukaan lukien Kriteerissä 8.2 kirjatut asiat.

8.5.1 S Tiivistelmä kriteerissä 8.2 mainitusta seurantasuunnitelmasta ja seurannan tuloksista on tietojen luottamuksellisuutta kunnioittaen julkisesti saatavilla tai toimitetaan pyynnöstä.

Todentaminen: Seurantasuunnitelman ja -tulosten julkinen saatavuus, sidosryhmähaastattelut.

8.5.2 S Katso kriteeri 7.4.

PERIAATE 9: SUOJELUARVOLTAAN MERKITTÄVIEN METSIEN YLLÄPITO

Suojeluarvoiltaan merkittävien metsien käsittelyn tulee ylläpitää tai parantaa ominaisuuksia, joihin metsän suojeluarvo perustuu. Suojeluarvoiltaan merkittäviä metsäkohteita koskevat päätökset tulee tehdä varovaisuusperiaate huomioon ottaen.

9.1 Metsän suojeluarvoa määrittävät ominaisuudet arvioidaan metsätalouden laajuus ja voimaperäisyys huomioon ottaen.

9.1.1 Metsänomistaja on perillä korkean suojeluarvon alueiden määrittelyn kannalta olennaisista tietolähteistä (liite 9).

Todentaminen: Viranomaisten tiedot, selvitys käytetyistä tietolähteistä, haastattelut.

9.1.2 Metsänomistaja huomioi ja kartoittaa metsäsuunnitelman teossa korkean suojeluarvon alueet ja merkitsee nämä metsäsuunnitelmaan.

Huom: Pienmetsänomistajia varten on olemassa käsikirja HCV-kohteiden määrittämiseksi: FSC step-by-step guide Good practice guide to meeting FSC certification requirements for biodiversity and High Conservation Value Forests in Small and Low Intensity Managed Forests

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, maastotarkastukset, selvitys kohteiden kartoituksesta, sidosryhmähaastattelut

9.1.2 S.B Metsänomistaja arvioi metsätalousalueensa määritelmän mukaiset korkean suojeluarvon alueet ja merkitsee nämä metsäsuunnitelmaan.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, maastotarkastukset, selvitys kohteiden kartoituksesta

Huom: Korkean suojeluarvon alueet (HCV) on määritelty liitteessä 9. Liitteessä on myös listattu alueiden määrittelyn kannalta olennaisimmat tietolähteet.

9.2 Sertifiointiprosessiin kuuluvassa konsultoinnissa on korostettava todettuja suojeluarvoja ja vaihtoehtoja niiden ylläpitämiseen.

9.2.1 Metsänomistaja hankkii tietoa paikallisilta sidosryhmiltä, joilla on oleellista asiantuntijatietoa listatuista (liite 9) korkeista suojeluarvoista, määritellään näitä arvoja metsätalousalueellaan.

Todentaminen: Viranomaisten tiedot, sidosryhmähaastattelut, selvitys kohteiden kartoituksesta

9.2.1 S.B Metsänomistaja hankkii tiedot tiedossa olevien määritelmän mukaisten korkean suojeluarvon alueiden sijainnista.

Todentaminen: Viranomaisten tiedot, metsäsuunnitelma, maastotarkastukset, selvitys kohteiden kartoituksesta ja käytetyistä tietolähteistä.

9.2.2 Metsänomistaja hankkii tietoa paikallisilta sidosryhmiltä, joilla on oleellista asiantuntijuutta listatuista (Liite 9) korkeista suojeluarvoista, suunnitellensa korkean suojeluarvon alueiden käsittelyvaihtoehtoja korkean suojelun arvojen säilyttämiseksi tai lisäämiseksi.

Todentaminen: Viranomaisten tiedot, sidosryhmähaastattelut, metsäsuunnitelma

9.2.2 S.B Metsänomistaja ottaa huomioon määritelmän mukaisten korkean suojeluarvon alueiden mahdolliset vaikutukset metsätalouden harjoittamiseen.

Todentaminen: Viranomaisten tiedot, metsäsuunnitelma, maastotarkastukset.

9.2.3 Metsänomistaja hankkii tiedot viranomaisilta (ELY-keskukset, SYKE, maakuntaliitot) ja BirdLife Suomelta (IBA ja FINIBA) niiden tiedossa olevien määritelmän mukaisten suojeluarvoltaan merkittävien alueiden sijainnista tai mahdollisista vaikutuksista metsätalouden harjoittamiseen.

Todentaminen: Viranomaisten tiedot, sidosryhmähaastattelut

9.3 Metsäsuunnitelman tulee sisältää toimenpiteet, joilla varmistetaan suojeltavien ominaisuuksien säilyminen tai parantuminen varovaisuusperiaatteen mukaisesti. Nämä toimenpiteet tulee kirjata myös julkisesti saatavilla olevaan metsäsuunnitelman tiivistelmään.

9.3.1 S Metsänomistaja kirjaa määritelmän mukaisten korkean suojeluarvon alueiden suojeluarvojen turvaamisen tai lisäämisen edellyttämät toimenpiteet metsäsuunnitelmaan.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma.

9.3.2 S Metsänomistaja varmistaa määritelmän mukaisten korkean suojeluarvon alueiden suojeluarvojen turvaamisen tai lisäämisen toteuttamalla metsäsuunnitelmassa määritellyt toimenpiteet.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, maastotarkastukset, haastattelut.

9.3.3 S Metsänomistaja varmistaa, että määritelmän mukaisiin korkean suojeluarvon alueisiin liittyvät toimenpiteet ovat osana indikaattorin 7.4.1. määrittelemää tiivistelmää.

Todentaminen: Metsätalouden ohjeet, metsäsuunnitelman tiivistelmä.

9.4 Suojeltavien ominaisuuksien ylläpitämiseen tai lisäämiseen tähtäävät toimenpiteet tarkastetaan vuosittain niiden tehokkuuden arvioimiseksi.

9.4.1 Metsänomistaja tarkastaa vuosittain määritelmän mukaisten suojeluarvojen säilyttämiseksi käytettyjen hoitotoimenpiteiden tehokkuuden.

Huom: Arvio voi perustua ajantasaiseen paikkatietoon tai maastotarkastuksiin.

Todentaminen: Ajantasainen metsäsuunnitelma, maastotarkastukset, haastattelut.

9.4.1 S.B Metsänomistaja arvioi ja dokumentoi määritelmän mukaisten korkean suojeluarvon alueiden suojeluarvojen kehittymisen ja hoitotoimenpiteiden vaikutuksen.

Todentaminen: Ajantasainen metsäsuunnitelma, maastotarkastukset.

Huom: Tässä standardissa esitettyä korkean suojeluarvon metsien määritelmää ei tule sellaisenaan käyttää sertifioidujen metsien ulkopuolella.

PERIAATE 10: PUUVILJELMÄT

Puuviljelmät suunnitellaan ja hoidetaan periaatteiden ja kriteerien 1 – 9 sekä periaatteen 10 ja sen kriteerien mukaan. Puuviljelmät voivat tuottaa yhteiskunnallisia ja taloudellisia hyötyjä, ja niiden avulla voidaan tyydyttää maailman metsätuotteiden tarvetta. Puuviljelmien tulee täydentää luonnonmukaisiin metsiin perustuvaa metsätaloutta, vähentää luonnonmetsiin kohdistuvaa painetta sekä edistää niiden ennallistamista ja suojelua.

Lisäys Suomen oloihin:

Huom: Suomen oloissa puuviljelmillä tarkoitetaan alueita, joilla tavoitteena on kasvattaa nopeakasvuisia, vierasperäisiä puuta (mukaan lukien hybridihaapa-, joulukuusi- ja energiapajuviljelmiä) tavanomaista lyhyemmällä kiertojalalla. Nämä perustetaan muussa kuin tavanomaisessa metsätalousoikeudessa olevalle alueelle.

10.1 Puuviljelmän hoidon ja käytön tavoitteet, mukaan lukien tavoitteet luonnonmukaisten metsien suojelulle ja luonnon tilaan palauttamiselle, pitää esittää selvästi metsäsuunnitelmassa ja toimeenpanna metsänhoidossa.

10.1.1 S. Puuviljelmät ja niiden hoidon tavoitteet merkitään metsäsuunnitelmaan.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma.

10.1.2 Puuviljelmän perustamisessa ja hoidossa noudatetaan metsäsuunnitelmaa.

Todentaminen: Maastotarkastukset, metsänomistajan haastattelut

Esim. energiapajuviljelmä

10.2 Puuviljelmien suunnittelun ja sijoittelun tulee edistää luonnonmukaisten metsien suojelua ja luonnontilaan palauttamista, eikä lisätä painetta luonnonmetsiä kohtaan. Viljelymetsien sijoittelussa käytetään toimenpiteiden laajuuden mukaan mitoitettuja ekologisia käytäviä, joenvarsivyöhykkeitä sekä eri-ikäisten ja kiertojaltaan erilaisten metsiköiden mosaiikkia. Viljelymetsäkuvioiden koon ja sijoittelun tulisi mukaila luontaisten metsien metsikkörakennetta.

10.2.1 S Puuviljelmiä perustetaan vain maille, jotka ovat vapautuneet muulta maankäytöltä kuin metsätaloudelta.

Huom: Tällaisia alueita ovat esimerkiksi entiset maatalousmaat ja sähkölinjat.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, maastotarkastukset, haastattelut

10.2.2 S Metsäsuunnitelmassa otetaan huomioon puuviljelmien vaikutukset viranomaisten määrittelemille valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, maastotarkastukset, metsäkeskuksen ja ELY-keskuksen tiedot.

10.2.3 Puuviljelmiin ja vesistöjen väliin jätetään vähintään 20 metriä leveä suojavyöhyke, jonka annetaan palautua luonnontilaiseksi.

Todentaminen: Metsätaloussuunnitelma, maastotarkastus.

10.2.4 Puuviljelmien rajauksessa vältetään suoraviivaisia tai kaavamaisia muotoja.

Todentaminen: Metsätaloussuunnitelma, maastotarkastukset.

10.3 Puuviljelmien koostumuksessa suositaan monimuotoisuutta taloudellisen, ekologisen ja

yhteiskunnallisen vakauden edistämiseksi. Vaihtelu voi sisältää metsätalouksyksiköiden koko- ja tilajakauman aluetasolla, lajien määrän ja perinnöllisen vaihtelun sekä eri ikäluokat ja metsärakenteet.

10.3.1 S. Suurin yhden puulajin kattama kuvio on korkeintaan 5 hehtaaria jos kasvupaikalla on mahdollista kasvattaa useampia puulajeja.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, maastotarkastukset.

10.4 Viljeltävät lajit tulee valita niiden kasvupaikan olosuhteisiin sopeutuneisuuden sekä hoitotavoitteisiin soveltuvuuden perusteella. Biodiversiteetin suojelemiseksi viljelymetsien perustamisessa ja taantuneiden ekosysteemien ennallistamisessa suositetaan alueen luontaisia lajeja vierasperäisten lajien sijaan. Vierasperäisiä lajeja käytetään ainoastaan silloin, kun niistä saatava tulos on parempi kuin luontaisten lajien, ja niitä on tarkkailtava huolellisesti epätavallisen kuolleisuuden, sairauksien, hyönteistuhojen tai epäedullisten ekologisten vaikutusten havaitsemiseksi.

10.4.1 S Viljelymateriaalin alkuperän on oltava tunnettu ja alueelle soveltuva.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, tilan kirjanpito.

10.4.2 S Jos vierasperäisiä lajeja istutetaan, niitä seurataan, jotta voidaan havaita mahdollinen:

- epätavallinen kuolleisuus
- taudit
- hyönteistuhot
- epäedulliset ekologiset vaikutukset

Todentaminen: Maastotarkastukset, tilan kirjanpito, haastattelu.

10.5 Osaa metsäalueesta tulee hoitaa luontaisen metsäpeitteen palauttamiseksi, palauttaa luontainen metsäpeite, ottaen huomioon viljelymetsän laajuus, alueellisessa standardissa määritellyllä tavalla.

10.5.1 S Perustettaessa puuviljelmiä maatalousmaille luontaisten jalopuiden luontaisilla levinneisyysalueilla, niille sopivilla kasvupaikoilla, uudistetaan luontaisia jalopuita 5 % istutettavasta runkoluvusta, metsiköinä tai sekapuina.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, maastotarkastukset.

10.6 Maaperän rakennetta, ravinteisuutta ja biologista aktiiviteettia ylläpidetään tai parannetaan. Korjuumenetelmät ja -määrät, teiden ja ajourien rakentaminen ja ylläpito sekä puulajien valinta tehdään siten, ettei pitkällä aikavälillä tapahdu maaperän köyhtymistä, veden laadun tai määrään huonontumista, tai merkittäviä muutoksia vesien luontaiseen virtaukseen.

10.6.1 S Maan tuottokyky arvioidaan tapauskohtaisesti ja varmistetaan tarvittaessa sopivilla toimenpiteillä.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, lannoitteiden käyttö, maastotarkastukset.

10.6.2 S Puuviljelmän ja vesistöjen väliin jätetään vähintään 20 metriä leveä suojavyöhyke, jonka annetaan palautua luonnontilaiseksi.

Todentaminen: Metsätaloussuunnitelma, työohjeet, maastotarkastukset.

10.6.3 S Vesiensuojelutoimenpiteet on (a) suunniteltava, (b) toteutettava, (c) seurattava ojituksesta ja kunnostusojituksesta annettujen ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Todentaminen: Maastotarkastukset, työohjeet.

10.7 Tuholaisten massaesiintymiä, tauteja, tulipaloja sekä vierasperäisten kasvilajien kotiutumista estetään soveltuvin toimenpitein. Ensisijaisesti ennaltaehkäisyyn ja biologisten torjuntamenetelmien käyttöön perustuva tuholaistorjunta on olennainen osa metsäsuunnittelua. Viljelymetsien sekä taimitarhojen hoidossa tulee kaikin keinoin pyrkiä pois kemiallisten torjunta-aineiden ja lannoitteiden käytöstä. Kemiallisten aineiden käyttöä käsitellään myös kriteereissä 6.6 ja 6.7.

10.7.1 S Soveltuvilla toimenpiteillä ehkäistään ja torjutaan:

- a) tuhohyönteisten massaesiintymiä
- b) tauteja
- c) tulipaloja
- d) vierasperäisten kasvilajien kotiutumista

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, seurantaraportit, tiedot biologisista torjuntamenetelmistä, maastotarkistukset.

10.7.2 S Torjuntasuunnitelmassa keskitytään ensisijaisesti tuholaisten ennaltaehkäisyyn ja biologisiin torjuntakeinoihin, jotta kemiallisten torjuntakeinojen ja lannoitteiden käyttö voidaan välttää aina, kun niille on toimiva vaihtoehto.

Todentaminen: Metsäsuunnitelma, seurantaraportit, tiedot biologisista torjuntamenetelmistä ja tilatuista torjunta-aineista sekä alueista joilla niitä on käytetty, maastotarkistukset.

10.7.3 Taimimateriaalin hankinnassa suositetaan kilpailulainsäädännön puitteissa taimitarhoja, joilla on ympäristölaatu järjestelmä.

Todentaminen: Tilan kirjanpito, käytettyjen taimierien tiedot, haastattelut.

10.8 Viljelyn laajuuden mukaan mitoitetuissa viljelmien tarkastuksissa arvioidaan säännöllisesti periaatteissa 8, 6 ja 4 esitettyjen tekijöiden lisäksi potentiaaliset ekologiset ja yhteiskunnalliset vaikutukset (esim. luontainen uudistuminen, vaikutukset vesivaroihin ja maan ravinneisuuteen, vaikutukset paikalliseen hyvinvointiin ja viihtyvyyteen) niin paikan päällä kuin ympäristössäkin. Mitään puulajia ei viljellä laajalti ennen kuin kokemukset ovat osoittaneet, että laji sopii hyvin kasvupaikalle, ei leviä hallitsemattomasti, eikä aiheuta merkittäviä negatiivisia vaikutuksia toisiin ekosysteemeihin. Yhteiskunnallisiin seikkoihin, kuten paikallisen omistus- ja käyttöoikeuden suojaamiseen, tulee kiinnittää erityistä huomiota viljelmiin tarkoitettun maan hankinnassa.

10.8.1 S Puuviljelmien seurannan tulee olla yhteneväinen periaatteessa 8 kuvailtujen seurannan vaatimusten kanssa.

Todentaminen: Metsätaloussuunnitelma, metsänomistajan haastattelu, metsäkeskuksen ja ELY-keskuksen tiedot.

10.8.2 Viljeltyjen puiden luontaista uudistumista, vierasperäisten lajien kotiutumista, vaikutuksia vesivaroihin ja maan tuottokykyyn sekä vaikutuksia paikalliseen hyvinvointiin seurataan.

Todentaminen: Metsätaloussuunnitelma, metsänomistajan haastattelu, metsäkeskuksen ja ELY-keskuksen tiedot.

10.8.3 Puuviljelmille ei tule istuttaa laajassa mitassa uusia puulajeja, ennen kuin niistä on riittävä tutkimus- ja/tai kokemuseräistä tietoa, joka osoittaa, että laji soveltuu kasvatuspaikalle, ei leviä aggressiivisesti eikä ole muuten haitallinen alueen ekosysteemeille.

Todentaminen: Kokeiden tulokset, viljelmien seurantatiedot.

10.9 Viljelmät, jotka on perustettu luonnonmukaisesta metsästä hakatulle maapohjalle vuoden 1994 marraskuun jälkeen, eivät yleensä ole sertifioidavissa. Sertifiointi on mahdollista, jos maan käyttäjä tai omistaja voi esittää sertifioidulle riittävät todisteet siitä, ettei hän ole suoraan tai epäsuorasti vastuussa maan käyttötavan muutoksesta.

10.9.1 S Vuoden 1994 jälkeen luonnontilaisen metsän tilalle perustettuja puuviljelmiä ei voida sertifioida.

Huom: Muussa maankäytössä olleiden alueiden ottaminen puuviljelmäkäyttöön on hyväksyttävää alkuperäisen maankäytön muutoksen ajankohdasta riippumatta.

Todentaminen: Maastotutkimukset, kirjanpito, metsäsuunnitelma.

Suomen uhanalaiset eläin- ja kasvilajit

Suomen noin 43 000 eliölajista 15 000 lajia tunnetaan niin hyvin, että niiden uhanalaisuus on pystytty arvioimaan. Tämän arvioinnin mukaan Suomessa on noin 1500 uhanalaista lajia. Vajaat 200 lajia on jo kokonaan hävinnyt Suomen luonnosta. Hieman yli 1000 lajia on luokiteltu silmälläpidettäviksi.

Katso valtion ympäristöhallinnon sivuilta tilasto Suomen uhanalaisista lajeista uhanalaisuusluokittain: www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=246389&lan=fi&clan=en

Vuonna 2000 selvitettiin Suomen lajien uhanalaisuutta ja todettiin, että Suomen lajeja uhkaavat:

- Metsien hoito 30,2 % (uudistamis- ja hoitotoimet 6,8 %, puulajisuhteiden muutokset 7,1 %, ikärakenteen muutokset 5,4 %, lahoppuun väheneminen 10,9 %)
- Perinneympäristöjen sulkeutuminen 27,5 %
- Kannan tai esiintymisalueen pienuus 11 %
- Rakentaminen 10,5 %
- Kemialliset haittavaikutukset 4,0 %
- Vesien rakentaminen 3,9 %
- Ojitus ja turpeenotto 3,5 %
- Soranotto ja kaivostoiminta 2,1 %
- Maa- ja kallioperän kuluminen 2,0 %
- Suuret kannanvaihtelut 1 %
- Peltomaiden muutokset 0,9 %
- Pyynti, keräily ja poiminta 0,6 %
- Muut syyt 1,6 %
- Syy tuntematon 1,2 %

Lähde: Rassi, Alanen, Kanerva ja Mannerkoski (2001): Suomen lajien uhanalaisuus 2000.

Uhanalaiset luontotyypit

Suomen luontotyyppien uhanalaisuuskartoitus julkaistiin vuonna 2008. Metsien 76 luontotyyppistä kaksi kolmasosaa määriteltiin uhanalaisiksi. Suotyypit luokiteltiin arvioinnissa 54 tyyppiin, joista noin puolet arvioitiin koko maassa uhanalaisiksi. Tulokset ovat kokonaisuudessaan saatavilla ympäristöministeriön web-sivulla: <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=282742&lan=fi&clan=fi>

Suomen ratifioimat kansainväliset ympäristösopimukset

Allaoleva taulukko on YM:n päivittämä tiedote 19.8.2010 'Keskeiset kansainväliset ympäristösopimukset sekä niiden tavoitteet ja toteutuminen'

Sopimus	Tavoite	Toteutuminen
YK:n ilmastomuutosta koskeva puitesopimus 1992 (Rio de Janeiro), UNFCCC ja Kioton pöytäkirja 1997	Ilmakehän kasvihuonekaasujen pitoisuuden vakiinnuttaminen turvalliselle tasolle. Kioton pöytäkirjassa teollisuusmaat ovat sitoutuneet vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään yhteensä 5 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2012 mennessä. EU:n sisäisen taakanjaon mukaan Suomen velvoitteena on sitoumuskaudella 2008–2012 päästöjen pitäminen vuoden 1990 tasolla.	YK:n ilmastopopimus hyväksyttiin 1992 ja se tuli voimaan vuonna 1994. Vuoden 2010 elokuussa sopimuksen on ratifioinut 193 valtiota ja EU. Pöytäkirjan on ratifioinut 193 valtiota ja EU. Pöytäkirja tuli voimaan 16.2.2005. Vuonna 2008 kasvihuonekaasupäästöt olivat hieman alle Kioton perusvuoden 1990 tason. Päästötiedot on raportoitu EU:lle vuoden 2010 tammikuussa. Meneillään on neuvottelut vuoden 2012 jälkeisestä ilmastopopimusjärjestelmästä.
Villieläimistön ja kasviston kansainvälistä kauppaa koskeva yleissopimus (CITES) 1973 (Washington)	Uhanalaisten lajien ja niistä valmistettujen tuotteiden kansainvälisen kaupan sääätely.	Sopimuksen on ratifioinut 175 valtiota. EU ei ole jäsen, koska taloudellisen integraatiojärjestön jäsenyyden mahdollistava sopimuksen muutos (tehty 1983) ei ole voimassa. Unionissa sopimusta toteutetaan neuvoston asetuksella 338/97 ja useilla komission asetuksilla.
Biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus 1992 (Rio de Janeiro), CBD	Maapallon ekosysteemien, eläin ja kasvilajien sekä niiden sisältämien perintötekijöiden monimuotoisuuden suojeleminen, kestävä käyttö sekä perintötekijöiden käytöstä saatavien hyötyjen oikeudenmukainen jako.	Biodiversiteettisopimuksen on allekirjoittanut 167 valtiota ja EU sekä ratifioinut 192 valtiota ja EU. Suomi ratifioi sopimuksen vuonna 1994. Joulukuussa 2006 valtioneuvosto hyväksyi luonnon monimuotoisuuden suojeleminen ja kestävä käyttö uuden strategian vuosiksi 2006–2016 ja Suomen biologista monimuotoisuutta koskevan kansallisen strategian ja toimintaohjelman. Suomen neljäs maaportti lähetettiin kesäkuussa 2009 sopimuksen sihteeristöön (SCBD). Vuoden 2010 tavoite arvioidaan

		osapuolikokouksessa lokakuussa 2010. Sopimuksen alaisuudessa neuvotellaan kansainvälisestä järjestelmästä geenivarojen saatavuudesta ja hyötyjen jaosta.
Bioturvallisuuspöytäkirja 2000 (Cartagena)	Pöytäkirjan tavoitteena on varmistaa elävien, muuntogeenisten organismien (GMO) kansainvälisten siirtojen turvallisuus sekä biologisen monimuotoisuuden että ihmisen terveyden kannalta.	Cartagenan pöytäkirja tuli voimaan 11.9.2003. Sen on ratifioinut 159 valtiota ja EU. Suomi ratifioi pöytäkirjan 9.7.2004. EU:n ja Suomen GMO säädökset kattavat pöytäkirjan vaatimukset
Pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskeva Tukholman yleissopimus (POPs) (Tukholma, 2001)	Kymmenen torjunta-aineen ja teollisuuskemikaalin tuotannon ja käytön lopettaminen sekä dioksiini ja furaanipäästöjen rajoittaminen.	Sopimus tuli voimaan 17.5.2004. Sopimuksen on allekirjoittanut 151 valtiota ja EU sekä ratifioinut 171 valtiota ja EU. Suomi ratifioi sopimuksen 3.9.2002 ja EU 16.11.2004. Unionissa sopimus on toimeenpantu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella 850/2004. Sopimuksen 4. osapuolikokouksessa 4.8.5.2009 hyväksyttiin sopimukseen yhdeksän uutta yhdistettä.
Yleissopimus tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku ja vireillepanooikeudesta ympäristöasioissa (Århus, 1998)	Ympäristöasioita koskevan tiedonsaannin, kansalaisten osallistumisen ja muutoksenhaku ja vireillepanooikeuden takaaminen.	Sopimus tuli voimaan 30.10.2001. Sopimuksen on ratifioinut 43 valtiota ja EU. Suomi ratifioi sopimuksen 1.9.2004 ja EU 17.2.2005. Suomen lainsäädäntö täyttää pääosin sopimuksen vaatimukset. Toinen kansallinen toimeenpanoraportti tehtiin joulukuussa 2007. Sopimuksen muutoksen koskien muuntogeenisiä organismeja (artikla 6) on ratifioinut 25 valtiota ja EU. Suomi ratifioi muutoksen 10.6.2008. Kesällä 2009 päätettiin pitää ylimääräinen osapuolikokous 2010, jossa perustetaan työryhmä (TF) yleisön osallistumiselle päätöksentekoon.

<p>Yleissopimus valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista (Espoo, 1991)</p>	<p>Merkittäviä haitallisia rajat ylittäviä vaikutuksia aiheuttavien hankkeiden ympäristövaikutusten arviointi sekä haittojen ehkäisy ja rajoittaminen ennen hanketta koskevan päätöksen tekoa.</p>	<p>Sopimus tuli voimaan 1997. Sen on allekirjoittanut 29 valtiota ja EU sekä ratifioinut 43 valtiota ja EU. Vuoden 2009 loppuun mennessä Suomi on soveltanut sopimusta 22 hankkeeseen ja ollut neljätoista kertaa kohdeosapuolena.</p>
<p>Strategista ympäristöarviointia koskeva pöytäkirja (Kiova, 2003)</p>	<p>Todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia aiheuttavien suunnitelmien ja ohjelmien sekä soveltuvin osin toimintaperiaatteiden ja säädösten ympäristövaikutusten arviointi ja yleisön osallistuminen valmisteluun.</p>	<p>Pöytäkirjan on allekirjoittanut 37 valtiota ja EU sekä ratifioinut 18 valtiota ja EU. Suomi ratifioi pöytäkirjan 18.4.2005. Pöytäkirja tuli voimaan 11.7.2010.</p>
<p>Pöytäkirjat eri aineiden päästöjen vähentämiseksi tai käytön rajoittamiseksi: a) Raskasmetallit (Århus, 1998)</p>	<p>Elohopean, lyijyn ja kadmiumin päästöjen vähentäminen alle 1990 päästötason.</p>	<p>Pöytäkirja tuli voimaan 29.12.2003. Sen on allekirjoittanut 35 valtiota ja EU sekä ratifioinut 28 valtiota ja EU. Suomi ratifioi pöytäkirjan 20.6.2000 ja EU 3.5.2001. Suomen elohopeapäästöt olivat 27 prosenttia, kadmiumpäästöt 81 prosenttia ja lyijypäästöt 94 prosenttia pienemmät vuonna 2008 kuin vuonna 1990.</p>
<p>b) Pysyvät orgaaniset yhdisteet (POPs) (Århus, 1998)</p>	<p>Pysyvien orgaanisten yhdisteiden käytön vähentäminen tai lopettaminen. Dioksiini, furaani ja PAHyhdisteiden sekä heksaklooribentseenipäästöjen (HCB) vähentäminen alle 1994 tason. Vuonna 2009 pöytäkirjaan lisättiin seitsemän uutta POPainetta sekä dioksiinien ja furaanien päästörajaarvot jätteenpoltolle, sintraamoille ja terästeollisuuden valokaariuuneille.</p>	<p>Pöytäkirja tuli voimaan 23.10.2003. Sen on allekirjoittanut 35 valtiota ja EU sekä ratifioinut 28 valtiota ja EU. Suomi ratifioi pöytäkirjan 3.9.2002 ja EU 30.4.2004. Suomen dioksiini ja furaanipäästöt olivat 55 prosenttia, PAHyhdisteiden päästöt 5 prosenttia ja HCBpäästöt 35 prosenttia pienemmät vuonna 2008 kuin vuonna 1994.</p>
<p>c) Happamoitumisen, rehevöitymisen ja alailmakehän otsonimuodostuksen rajoittaminen (Göteborg, 1999)</p>	<p>Rikin, typen oksidien, ammoniakkin ja haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC) päästöjen vähentäminen siten, että ne ovat pysyvästi vuodesta 2010 alkaen alle pöytäkirjassa asetettujen enimmäispäästöjen. Suomen enimmäispäästöt 2010 jälkeen ovat rikille 116 000, typen oksideille 170 000, VOC:lle 130 000 ja ammoniakille 31 000 tonnia.</p>	<p>Pöytäkirja tuli voimaan 17.5.2005. Sen on allekirjoittanut 31 valtiota sekä ratifioinut 24 valtiota ja EU. Suomi ratifioi pöytäkirjan 23.12.2003 ja EU 23.6.2003. Suomen päästöt vuonna 2008 olivat 70 100 tonnia rikkidioksidia, 166 000 tonnia typpidioksidia, 118 000 tonnia VOC:a ja 37 300 tonnia ammoniakia.</p>

<p>Helsingin sopimus Itämeren merellisen ympäristön suojelusta 1992</p> <p>ja sen alaisuudessa:</p>	<p>Itämeren pilaantumisen ehkäiseminen ja lopettaminen sen ekologisen palautumisen edistämiseksi ja ekologisen tasapainon säilyttämiseksi.</p>	<p>Uusi sopimus tuli voimaan 17.1.2000 ja maatalouden aiheuttaman kuormituksen ehkäisemistä sekä alusperäisten jätteiden vastaanoton järjestämistä koskevien liitteiden III ja IV muutokset 31.12.2000. Lisäksi aluksista peräisin olevan saastumisen ehkäisemistä koskevat liitteen IV muutokset tulivat voimaan 5.12.2002 ja 1.7.2004 ja liitteen III muutokset 15.11.2008.</p>
<p>- Itämeren ympäristönsuojeluohjelma 1992</p>	<p>Pahimpien Itämeren piste ja hajakuormittajien eliminointi.</p>	<p>Toteutetaan kansallisen lupamenettelyn sekä kahden ja monenvälisen yhteistyön, erityisesti lähialueyhteistyön kautta. Itämeren alueen 163 pahimmasta kuormittajasta 90 oli saatu eliminointua joulukuuhun 2009 mennessä. Suomen 10 <i>hot spot</i>ista on jäljellä yksi.</p>
<p>Itämeren merellisen ympäristön suojelukomission (HELCOM) suositukset ja ministerijulkilausumat. Tärkeä julkilausuma on vuonna 2007 hyväksytty toimenpideohjelma BSAP (Baltic Sea Action Plan)</p>	<p>BSAP-toimintaohjelman tavoitteena on palauttaa Itämeri hyvään ekologiseen tilaan vuoteen 2021 mennessä. Ohjelma käsittää ympäristötavoitteita ja toimenpiteitä rehevöitymisen torjumiseksi haitallisten aineiden ja meriliikenteen haittojen ja vaikutusten vähentämiseksi sekä merellisen biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi.</p>	<p>Rehevöityminen on edelleen suurin ongelma. Erityisesti maatalouden kuormitus ei ole vähentynyt aiemmin asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Kuormituksen väheneminen ei vielä näy Itämeren tilassa. HELCOM:n suosituksia pannaan kansallisesti toimeen mm. valtioneuvoston periaatepäätöksillä sekä EU-säädösten kautta. BSAP:n toimeenpanon edistymisestä raportoitiiin ministerikokoukselle 20.5.2010.</p>

Suomen ratifioimat, metsäalaa koskevat ILO sopimukset

Suomi on ratifioinut ILO:n työelämän perusoikeuksia koskevan julistuksen. Työelämän perusoikeudet on kirjattu kahdeksaan yleissopimukseen:

- järjestäytymisvapauden nro 87 ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden tunnustaminen nro 98
- kaiken pakko- ja orjatyön kieltäminen nro 29 ja 105
- lapsityön kieltäminen nro 138 ja 182
- samapalkkaisuuden toteuttaminen ja syrjinnän kieltäminen nro 100 ja 111.

Kansainväliset sopimukset löytyvät alkuperäisessä muodossaan seuraavilta web-sivuilta:

CITES – www.cites.org

ILO – www.ilo.org/ilolex/english/convdisp1.htm

ITTA - www.itto.int/itta.

Convention on Biological Diversity www.cbd.int

FSC-metsiä koskevat ILO:n sopimukset

Seuraavilla ILO:n sopimuksilla on vaikutusta metsätalouden harjoittamiseen ja niitä tulee noudattaa FSC-sertifioituissa metsissä riippumatta siitä, ovatko ne kansallisesti ratifioituja (FSC-policy 30-401):

Sopimus- numero	Sopimuksen nimi	Sopimusvuosi
29	Forced Labour Convention	1930
87	Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Conventions	1948
97	Migration for Employment (Revised) Convention	1949
98	Right to Organise and Collective Bargaining Convention	1949
100	Equal Remuneration Convention	1951
105	Abolition of Forced Labour Convention	1957
111	Discrimination (Occupation and Employment) Convention	1958
131	Minimum Wage Fixing Convention	1970
138	Minimum Age Convention	1973
141	Rural Workers' Organizations Convention	1975
142	Human Resources Development Convention	1975
143	Migrant Workers (Supplementary Provisions) Convention	1975
155	Occupational Safety and Health Convention	1981
169	Indigenous and Tribal Peoples Convention	1989
182	Worst Forms of Child Labour Convention	1999
	ILO Code of Practice on Safety and Health in Forestry Work	1998
	Recommendation 135 Minimum Wage Fixing Recommendation	1970

Metsien käyttöä koskevat lait ja kansalliset ohjelmat

Metsälaki (12.12.1996/1093)
 Laki kestävän metsätalouden rahoituksesta 12.12.1996/1094
 Laki metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta (8.2.1991/263)
 Laki metsänviljelyaineiston kaupasta (5.4.2002/241)
 Puutavaranmittauslaki (22.2.1991/364)
 Luonnonsuojelulaki (20.12.1996/1096)
 Kiinteistönmuodostamislaki (12.4.1995/554),
 Maankäyttö- ja rakennuslaki (5.2.1999/132),
 Vesilaki (19.5.1961/264)
 Erämaalaki (17.1.1991/62)
 Ympäristönsuojelulaki (4.2.2000/86)
 Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (10.6.1994/468)
 Laki metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta (18.12.1995/1474)
 Laki metsähallituksesta (30.12.2004/1378)
 Laki metsäntutkimuslaitoksesta (3.12.1999/1114)
 Laki metsänhoitoyhdistyksistä (10.7.1998/534)
 Yhteismetsälaki (14.2.2003/109)

Muut metsätalouteen liittyvät lait:

Suomen perustuslaki 11.6.1999/731,
 Laki yksityisistä teistä 15.6.1962/358,
 Ulkoilulaki 13.7.1973/606,
 Geenitekniiikkalaki 17.3.1995/377,
 Kemikaalilaki 14.8.1989/744,
 Torjunta-ainelaki 23.5.1969/327,
 Jätelaki 3.12.1993/1072,
 Maa-aineslaki 24.7.1981/555,
 Maastoliikennelaki 22.12.1995/1710
 Muinaismuistolaki 17.6.1963/295,
 Metsästyslaki 28.6.1993/615
 Poronhoitolaki 14.9.1990/848.
 Työsopimuslaki 26.1.2001/55,
 Työehtosopimuslaki 7.6.1946/436,
 Työaikalaki 9.8.1996/605,
 Laki saamelaiskäräjistä 974/1995
 Kolttalaki (253/1995)
 Työturvallisuuslaki 738/2002,
 Laki työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa 131/1973
 Laki työsuojeluhenkilörekisteristä 1039/2001,
 Laki työsuojeluhallinnosta 16/1993,
 Työterveyshuoltolaki 1383/2001,
 Laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi 693/1976
 Laki viranomaistoiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621

Lait löytyvät kokonaisuudessaan web-sivulta: <http://www.finlex.fi/>


Merkittäviä ohjelmia:

Kansallinen metsäohjelma 2020
 Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma 2008-2016 (METSO)

Standardissa käytetyt viitteet:


- Airaksinen & Karttunen 2001. Natura 2000-luontotyyppiopas.
- Lehto 1969. Käytännön metsätyypit.
- Meriluoto & Soininen 1998. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt.
- Metsäntutkimuslaitos 2009. Metsätilastollinen vuosikirja 2009. Suomen virallinen tilasto, maa-, metsä- ja kalatalous. ISSN 1796-0479.
- Valtioneuvoston periaatepäätös 1995. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet.
- Vasander (toim) 1998. Suomen suot.

Standardissa käytetyt määritelmät:

Termi	Määritelmä
Alueellinen metsäohjelma	Metsäkeskukset laativat toiminta-alueelleen metsälailla säädetyt alueelliset metsäohjelmat yhteistyössä metsätalouden organisaatioiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Alueellinen metsäohjelma kokoaa yhteen alueen metsiin liittyvät tiedot ja kehittämistarpeet muun muassa metsien kestävä hoidon ja käytön sekä metsätalouden kehittämisen yleiset tavoitteet. Ensimmäiset alueelliset metsäohjelmat laadittiin vuosina 1997–98 ja ne tarkistettiin vuonna 2000. Alueellisten metsäohjelmien kuten myös aluesuunnitelmien tietoja voidaan käyttää esimerkiksi arvioitaessa metsäteollisuuden maakunnallisia toimintaedellytyksiä. Alueelliset metsäohjelmat ovat olleet pohjana Kansallista metsäohjelmaa 2010:ä laadittaessa.
Auditoija	Auditoijalla tarkoitetaan ASI GmbH:n akkreditoimassa sertifiointiyrityksessä (sertifiointielimessä) työskentelevää asiantuntijaa, joka arvioi, kuinka sertifikaatin hakijan harjoittama metsätalous vastaa FSC-standardin vaatimuksia.
CR	<i>Critically endangered</i> , äärimmäisen uhanalainen IUCN-luokituksessa
Ennallistaminen	Alueen palauttaminen alkuperäiseen tilaansa esimerkiksi oja tukkimalla suoalueilla, luonnollisen häiriödynamiikan matkiminen kulotuksella jne.
Erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettu alue	Poronhoitolaissa määritelty alue (kartassa tummennetun rajan pohjoispuolinen alue), jossa valtion maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Maan luovuttaminen tai vuokraaminen tällä alueella saa tapahtua vain sillä ehdolla, että maanomistajalla tai vuokramiehellä ei ole oikeutta saada korvausta porojen aiheuttamista vahingoista. 
Erämaa-alue	Erämaa-alueet ovat erämaalakiin perustuvia suojelualueita, jotka on muodostettu niiden erityisluonteen säilyttämiseksi sekä saamelaiskulttuurin ja luontaiselinkeinojen turvaamiseksi.
Etelä-Suomi	Tässä standardissa Etelä-Suomella tarkoitetaan hallinnollista aluetta, joka on Lapin, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan metsäkeskusten eteläpuolella. (Ei sovelleta: Liite 7).
GIS	GIS (Geographic Information System) tarkoittaa paikkatieto-järjestelmää. Sen avulla voidaan tuottaa, tallentaa, hallita, analysoida ja/tai esittää paikkatietoa. Paikkatietojärjestelmä koostuu laitteistoista, ohjelmistoista, paikkatietoaineistoista, käyttäjistä ja käytänteistä.
Jalopuut	Jalavat, metsälehmus, pyökki, pähkinäpensas, saarni, tammi, vaahtera
Jokamiehenoikeudet	Oikeudet joiden mukaan kaikilla on esimerkiksi oikeus kävellä, hiihtää, poimia marjoja ja sieniä metsissä, riippumatta siitä kuka metsän omistaa.
Joutomaa	Joutomaa on luontaisesti lähes puutonta aluetta ja sen puuntuotoskyky on alle 0,1 kuutiometriä hehtaaria kohden vuodessa.
Kasvatyslannoitus	Puuston tarvitsemien ravinteiden lisäämistä metsään puuston kasvun parantamiseksi.

Kitumaa	Kitumaa on yleensä kivi- tai suoperäistä maata, jolla puuston keskikasvu on alle yhden kuutiometrin mutta vähintään 0,1 kuutiometriä hehtaaria kohden vuodessa.
Kolttien kyläkokous	Kolttien kyläkokous on kolttien vanha itsehallintojärjestelmä. Kyläkokousta johtaa kolttien valitsema luottamusmies. Luottamusmiehen työtä tukevat ja valvovat Sevetin ja Nellimin kolttien valitsemat koltthaneuvostot.
Korkean suojeluarvon alue (HCV)	Katso liite 9.
Kulotus	Metsän uudistusalojen tai säästöpuuryhmien polttaminen suotuisissa sääolosuhteissa. Kulotuksella pyritään ennalta hyvin määriteltyihin metsänhoidollisiin ja -suojelullisiin tavoitteisiin
Kunnostus- ja täydennysojitus	Vanhojen ojien puhdistus ja ojaverkkojen täydennys, joka yleensä tehdään kaivinkoneella.
Lahoaste	Tässä standardissa lahopuu jaetaan lahoasteen perusteella kolmeen luokkaan: tuore (=puu kuolleena alle 3 v), keskilaho (= puu lahopuuna muutamasta vuodesta noin 10 vuoteen) ja pidemmälle lahonneeseen (=lahopuu vanhaa ja pidemmälle lahonnutta).
Metsä	Metsää ovat sellaiset vähintään 0,5 hehtaarin suuruiset alueet, joilla puuston latvuspeittävyys on yli 10 % ja puusto pystyy saavuttamaan vähintään 5 metrin pituuden.
Metsämaa	Metsämaalla puuston kasvupotentiaali on vähintään yhden kuutiometrin hehtaaria kohden vuodessa sadan vuoden kiertoaikaa käyttäen.
Metsänomistaja	<p>Metsänomistaja on luonnollinen henkilö, yhteisen hallinnon omaava ryhmä, yhtymä tai perikunta, jolla on laillinen ja rekisteröity metsämaan omistusoikeus. Hän voi vastata metsänhoidosta itse tai delegoida sen dokumentoidusti metsäpalvelujen tuottajalle (katso metsäpalvelusopimus).</p> <p>Tässä yhteydessä metsänomistajalla tarkoitetaan myös organisaatiota, jolla on metsien omistus- ja hallintaoikeus ja oikeus päättää metsänhoidon lyhyen ja pitkän tähtäimen tavoitteista ja käytännöistä. (Valtion, kaupunkien, seurakuntien ja yhtiöiden metsät. Metsähallitus hoitaa Suomessa valtion metsiä ministeriöiden ohjauksessa.) Organisaatio voi vastata metsänhoidosta itse tai delegoida sen dokumentoidusti metsäpalvelujen tuottajalle (katso metsäpalvelusopimus).</p> <p>Metsänomistaja on sertifiointihakija ja kantaa siihen liittyvät vastuut ja velvollisuudet. Jos metsänomistaja tekee metsän käyttöön liittyvän sopimuksen/metsäpalvelusopimuksen, hänen tulee varmistua siitä, että sopimusosapuolet/palvelun tuottajat noudattavat työssään standardin vaatimuksia.</p>
Metsäsuunnitelma	Suunnitelma metsäomaisuuden hoidosta ja muista toimenpiteistä tietylle ajalle (yleensä 10 vuotta). Suunnitelma tehdään yhdessä metsänomistajan ja metsämattilaisten kanssa. Tämän standardin yhteydessä metsäsuunnitelmalla tarkoitetaan laajasti metsäsuunnitteluun liittyviä asiakirjoja tai metsäsuunnittelujärjestelmää.
Metsätalouden maa	Sisältää metsämaan, kitumaan ja joutomaan. Metsätalouden maahan luetaan kuuluvaksi myös varastoalueet, metsäautotiet jne.
MT	Mustikkatyyppe (Lehto1969)

MT ja karummat kasvupaikat	Tuore kangas, kuivahko kangas, kuiva kangas ja karukkokangas (Lehto1969)
MT ja VT kangasmetsät	Tuoreet kankaat ja kuivahkot kankaat (Lehto1969)
Natura 2000 alue	Suomessa on 1857 Natura 2000 -verkostoon kuuluvaa aluetta. Näistä 87 sijaitsee Ahvenenmaan maakunnassa. Verkoston pinta-ala on noin viisi miljoonaa hehtaaria. Tästä noin kolme neljäsosaa, eli noin 3,6 miljoonaa hehtaaria, on maa-alueita. Luontodirektiivin mukaisia SCI-alueita on 1713. Niiden pinta-ala on noin 4,8 miljoonaa hehtaaria, mikä vastaa noin 14 prosenttia Suomen kokonaispinta-alasta. Lintudirektiivin mukaisesti ilmoitettuja SPA-alueita on 468. Niiden pinta-ala on noin 3,1 miljoonaa hehtaaria, mikä vastaa noin 9 prosenttia Suomen kokonaispinta-alasta. SCI- ja SPA-alueet ovat osin päällekkäisiä.
Paliskunta	Poronhoitoalueen maapinta-ala on 114 000 km ² eli 36 prosenttia koko Suomen maapinta-alasta. Poronhoitoa harjoitetaan paliskuntajärjestelmän kautta. Kukin porotalousyrittäjä kuuluu osakkaana paliskuntaan ja hänen oikeutensa ja velvollisuutensa paliskuntaansa kohtaan määräytyvät omistajakohtaisen poromäärän mukaan. Paliskuntia on kaikkiaan 56 ja ne ovat rajoiltaan määriteltyjä, pinta-aloiltaan ja poromääriltään erikokoisia, taloudellista tulosta tekeviä poronhoitoyksiköitä. Paliskuntien tehtävänä on huolehtia omista poroistaan, estää niitä tekemästä vahinkoa ja menemästä muiden paliskuntien alueelle. Kullakin paliskunnalla on oma hallintojärjestelmä, jota johtaa osakaskokouksessa valittu poroisäntä. Lisäksi valitaan varaisäntä, rahastonhoitaja ja neljäjäseninen hallitus. Kaikki paliskunnat ovat Paliskuntain yhdistyksen jäseniä ja käyttävät poroisännän välityksellä yhdistyksen kokouksessa porolukunsa mukaista äänivaltaa. Poroisäntä on paliskuntansa luottamushenkilö, joka on samalla paliskunnan johtaja. Hän vastaa paliskunnan puolesta, edustaa sitä ja valvoo, että poronhoitolakia ja -asetusta sekä yhteisiä päätöksiä noudatetaan paliskunnassa. Poronhoitoasetus luettelee poroisännän tehtävät. Poroisäntä toimii virkavastuulla.
Pohjois-Suomi	Tässä standardissa Pohjois-Suomella tarkoitetaan hallinnollista aluetta: Lapin, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan metsäkeskusalueet . (Ei sovelleta: Liite 7)
Poronhoitoalue	Poronhoitoalue käsittää Lapin maakunnan alueen Kemin ja Tornion kaupunkeja sekä Keminmaan kuntaa lukuun ottamatta ja Hyrynsalmen, Kuivaniemen, Kuusamon, Pudasjärven, Suomussalmen, Taivalkosken ja Yli-Iin kuntien alueet sekä Kiiminkijoen ja Puolanka–Hyrynsalmi maantien pohjoispuolella olevat alueet Puolangan, Utajärven ja Ylikiimingin kunnista.
Puuviljelmä	Suomen oloissa puuviljelmillä tarkoitetaan alueita, joilla tavoitteena on kasvattaa nopeakasvuisia, vierasperäisiä puita (mukaan lukien hybridihaapa-, joulukuusi- ja energiapajuviiljiä) tavanomaista lyhyemmällä kiertoajalla. Nämä perustetaan muussa kuin tavanomaisessa metsätaloustaloudessa olevalle alueelle.
Rinnankorkeusläpimitta	Rinnankorkeusläpimitta on puun läpimitta. Se mitataan 1,3 metrin (130 cm:n) korkeudelta lähtöpisteestä, joka on ylin tyveä laajentavan,

	<p>katkaisua haittaavan juurensaaran niska tai ellei sellaista ole, maanpinnan raja puun tyveä vasten. Mittaus suoritetaan eteen sattuvulta puolelta kuoren päältä yleensä 1 cm:n tasaavin luokin. Poikkeustapauksissa voidaan käyttää 2 cm:n tasaavaa luokitusta.</p>
Saamelaiskäräjät	<p>Saamelaiskäräjät (Sámediggi) on saamelaisten itsehallintoelin. Sen tärkein tehtävä on suunnitella ja toteuttaa Suomen perustuslaissa saamelaisille alkuperäiskansana turvattua kulttuuri-itsehallintoa. Saamelaiskäräjät on Suomen saamelaisten korkein poliittinen elin. Se on itsenäinen julkisoikeudellinen oikeushenkilö, joka itsehallinnollisen luonteensa vuoksi ei ole valtion viranomaisen eikä osa valtionhallintoa. Saamelaiskäräjät toimii oikeusministeriön hallinnonalalla. Saamelaiskäräjät edustaa saamelaisia kansallisissa ja kansainvälisissä yhteyksissä ja hoitaa saamelaisten kieltä, kulttuuria ja heidän asemaansa alkuperäiskansana koskevia asioita. Saamelaiskäräjät voi tehdä viranomaisille aloitteita ja esityksiä ja antaa lausuntoja. Saamelaiskäräjien 21 jäsentä ja neljä varajäsentä valitaan saamelaisten keskuudessa joka neljäs vuosi toimeenpantavilla vaaleilla. Viimeksi vaalit toimitettiin vuoden 2007 syksyllä. Edustuksellisen luonteensa vuoksi Saamelaiskäräjät ilmaisee Suomen saamelaisten virallisen näkemyksen heitä koskevissa asioissa. Saamelaiskäräjien toiminta rahoitetaan valtion varoin.</p>
Saamelaisten kotiseutualue	<p>Juridinen määritelmä niistä alueista, joilla saamelaiset ovat harjoittaneet perinteisiä elinkeinojaan. Saamelaisalueet kattavat Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnat sekä osan Sodankylän kunnasta joka kuuluu Lapin paliskuntaan.</p> 
SLIMF	<p>SLIMF (Small and low intensity managed forests)-käsitteellä tarkoitetaan pienikokoisia metsätiloja tai erityisen varovaisilla metsänhoitotoimenpiteillä käsiteltyjä suurempia tiloja.</p> <p>Suomessa pienikokoisella metsätilalla tarkoitetaan alle 500 ha:n tiloja.</p> <p>Erityisen varovaisilla metsänhoitotoimenpiteillä tarkoitetaan, että hakkuut ovat pysyvästi alle 20% vuotuisesta keskikasvusta ja hakkuut ovat alle 5000 kuutiometriä vuodessa (kts tarkemmin FSC-STD-01-003)</p>
Suo	<p>Suo on korkealla olevan vedenpinnan luonnehtima, kostean ilmaston ylläpitämä ekosysteemi, jossa vain osittain hajoava orgaaninen aines kerrostuu turpeeksi. (Vasander toim. Suomen suot. Helsinki 1998).</p>
Suojelumetsät	<p>Metsähallituksen omalla päätöksellä valtion maille perustettu suojeltu luontoalue.</p>
Tuhkalannoitus	<p>Metsien lannoitukseen voidaan käyttää sellaista tuhkaa, joka on syntynyt puun, turpeen tai peltobiomassojen poltossa, eli 'metsätuhkaa' (lannoitevalmisteasetus liite IA6). Metsätuhka pitää kovettaa tai rakeistaa ennen käyttöä. Tuhkan valmistusta, käyttöä ja kuljetusta säädellään lannoitevalmistelaisissa (539/2006) ja sen</p>

	<p>perusteella annetuissa asetuksissa lannoitevalmisteista (asetukset nro 12/07, 13/07 ja nro 09/08). Metsäntuhkassa pitää fosforin (P) ja kaliumin (K) yhteispitoisuuden olla vähintään 1 %, kalsium (Ca) vähintään 8 % ja klooria (Cl) enintään 2 % kuiva-aineesta.</p> <p>Metsälannoitteena käytettävässä tuhkassa kadmiumpitoisuus saa olla enintään 17,5 mg kilogrammassa kuiva-ainetta. Kadmiumannos ei siis saa ylittää 60 grammaa hehtaarilla 40 vuoden aikana annettuna.</p>
Uudistushakkuu	Täysikasvuisuuden saavuttaneen metsän hakkuu metsän uudistamista varten, esimerkiksi avohakkuu, suojuspuuhakkuu, siemenpuuhakkuu tai kaistalehakkuu
V	Virkistysalueen kaavoitusmerkintä
VL	Lähivirkistysalueen kaavoitusmerkintä
VR	Retkeily- ja ulkoilualan kaavoitusmerkintä
VT	Puolukkatyyppi (Lehto1969)
Ympäristövaikutusten arviointi (YVA)	<p>Laki ympäristövaikutusten arvioinnista (YVA-laki) tuli voimaan 1.9.1994. Laki koskee hankkeita jotka Suomen allekirjoittamien kansainvälisten sopimusten perusteella vaativat arvioinnin tekoa tai joilla voi olla merkittäviä Suomeen kohdistuvia ympäristövaikutuksia. Joiltain hankkeilta vaaditaan aina YVA-menettely. Näihin hankkeisiin kuuluvat öljynjalostamot, sellu-, paperi- ja kartonkitehtaat, suuret satamahankkeet, moottoritiet ja merkittävät ongelmajätteen käsittelylaitokset. Menettelyä voidaan soveltaa myös tiettyihin yksittäisiin hankkeisiin tai tapauksissa, joissa tehdään merkittäviä muutoksia jo päättyneisiin hankkeisiin. Tällaisissa tapauksissa päätöksen YVA-menettelyn tarpeesta tekee ympäristöministeriö.</p>

FSC IC:n Policy and Standards Unit on seuraavassa standardissa määritellyt ohjeet sellaista tilannetta varten, jossa suuri metsänomistaja sertifioi vai osan metsistään:

FSC POLICY PARTIAL CERTIFICATION OF LARGE OWNERSHIPS FSC-POL-20-002 (2000) EN

Standardin lähtökohtana on, että metsänomistajan tulee ilmoittaa sertifiointielimelle koko metsäomaisuutensa. Sertifioimatonta metsää tulee hoitaa yhtä hyvin kuin FSC-sertifioitua metsää:

“When a certification body, as a result of consultations, concludes that a management practice in another forest, owned by the same legal entity as the applicant for certification, constitutes, because of its magnitude and frequency, a clear indication of a lack of willingness or commitment to adhere to the FSC P&C, the certification body will establish whether that lack of commitment represents a major failure of Principle 1 which could affect the certification of the FMU under assessment.”

Runsaslahopuustoisien kangasmetsän ja turvekankaan määritelmät

Etelä-Suomi (hallinnollinen Etelä-Suomi, Pohjois-Pohjanmaan länsiosa, Kainuun lounaisosa, Lounais-Lappi) vastaa nykyistä METSO-rajasta:

Runsaslahopuustoinen kangasmetsä on kehitysluokaltaan vähintään varttunutta ja täyttää kriteerit 1 ja 2 tai on kehitysluokaltaan vähintään varttunutta ja täyttää kriteerin 3. Runsaslahopuustoinen turvekangas on kehitysluokaltaan vähintään varttunut turvekangas, joka täyttää kriteerin 3.

1. Puuston rakenne on luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen⁸
2. Järeää (>10 cm) pysty- ja maalahopuuta on selvästi tavanomaista talousmetsää enemmän:
 - Erirakenteinen karu metsä (kallioinen tai louhikkoinen kuivahko kangas, kuiva kangas, karukkokangas): yli 7 m³/ha vähintään kymmenen vuoden aikana syntynyttä kahta lahoastetta⁹ edustavaa lahopuuta.
 - Erirakenteinen keskirehevä metsä (lehtomainen kangas, tuore kangas, muu kuivahko kangas): yli 10 m³/ha vähintään kymmenen vuoden aikana syntynyttä kahta lahoastetta edustavaa lahopuuta.
3. Runsaslahopuustoinen, sekapuustoinen (vähintään 2 puulajia) turvekangas tai aiempien hakkuiden takia tasarakenteinen, sekapuustoinen kangasmetsä: yli 20 m³/ha vähintään kymmenen vuoden aikana syntynyttä kahta lahoastetta edustavaa lahopuuta. Arvokohteiden määrittely ei koske kohteita, jossa yli 75 % lahopuusta on kertaluontoisen häiriön seurauksena syntynyttä lahoasteluokan 1 lahopuuta.

Pohjois-Suomi (hallinnollinen Pohjois-Suomi, pois lukien Pohjois-Pohjanmaan länsiosa, Lounais-Kainuu, Lounais-Lappi):

Runsaslahopuustoinen kangasmetsä on kehitysluokaltaan vähintään varttunutta ja täyttää kriteerit 1 ja 2, tai on kehitysluokaltaan vähintään varttunutta ja täyttää kriteerin 3. Runsaslahopuustoinen turvekangas on kehitysluokaltaan vähintään varttunut turvekangas, joka täyttää kriteerin 3.

1. Puuston rakenne on luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen¹⁰
2. Järeää (>10 cm) pysty- ja maalahopuuta on selvästi tavanomaista talousmetsää runsaammin.
 - Erirakenteinen karu metsä: kallioinen tai louhikkoinen kuivahko kangas, kuiva kangas, karukkokangas, yli 10 m³/ha joko lahoasteluokkiin 1,2 ja 3 tai lahoasteluokkiin 2 ja 3 jakautuvaa lahopuuta
 - Erirakenteinen keskirehevä metsä: lehtomainen kangas ja tuore kangas yli 15 m³/ha, muu kuivahko kangas, yli 20 m³/ha joko lahoasteluokkiin 1,2 ja 3 tai lahoasteluokkiin 2 ja 3 jakautuvaa lahopuuta.
3. Runsaslahopuustoinen sekapuustoinen (vähintään 2 puulajia) turvekangas tai aiempien hakkuiden takia tasarakenteinen, sekapuustoinen kangasmetsä: yli 25 m³/ha joko lahoasteluokkia 1,2, ja 3 tai lahoasteluokkia

⁸ Luonnontilaisen kaltaiseksi lasketaan Etelä-Suomessa sellaiset varttuneet tai sitä vanhemmat metsät, joiden rakenteeseen ei ole systemaattisesti vaikutettu harvennus- ja väljennyshakkuilla tai 1940-luvun jälkeen tehdyillä avo- tai siemenpuuhakkuilla. Tällaiset metsät ovat yleensä eri-ikäisrakenteisia sekä puuston tilajakaumaltaan satunnaisia. Metsissä on voitu tehdä myös satunnaista poiminta- ja kotitarvehakkuuta. 1950-luvun jälkeen tehdyt harvennus- ja väljennyshakkuut ovat yleensä muuttaneet metsän rakenteen sellaiseksi, että rakennetta ei voi pitää luonnontilaisen kaltaisena.

⁹ Lahopuu jaetaan lahoasteen puolesta kolmeen luokkaan: tuore (=puu kuolleena alle 3 v), keskilaho (= puu lahopuuna muutamasta vuodesta noin 10 vuoteen) ja pidemmälle lahonneeseen (=lahopuu vanhaa ja pidemmälle lahonnutta).

¹⁰ Luonnontilaisen kaltaiseksi lasketaan Pohjois-Suomessa sellaiset varttuneet tai sitä vanhemmat metsät, joiden rakenteeseen ei ole systemaattisesti vaikutettu hakkuilla. Tällaiset metsät ovat yleensä eri-ikäisrakenteisia sekä puuston tilajakaumaltaan satunnaisia. Metsissä on voitu tehdä satunnaisia poiminta- ja kotitarvehakkuuta tai sellaisia vanhoja harsintahakkuuta, joiden jälkeen metsään on jäänyt runsaasti luonnontilaisen metsän rakennepiirteitä, mm. näkyvästi aikaisemman puusukupolven puita.

2 ja 3 edustavaa lahoppuuta. Arvokohteiden määrittely ei koske kohteita, jossa yli 75 % lahoppuusta on kertaluontoisen häiriön seurauksena syntynyttä lahoasteluokan 1 lahoppuuta.

Erirakenteinen: Erirakenteisia tässä määritelmässä ovat muut kuin yksi- tai kaksijaksoiset metsät.

Kallioisuus: Kallioiden osuus on 30-50 %.

Louhikkoisuus: Louhikkoisuus on näkyvää ja vaikuttaa puuston kasvuun ja lahoppuun muodostumiseen.

Poikkeama: Pohjois-Suomessa kriteeristä ei koske erillisiä, uudistushakkuiden tai taimikoiden pirstomia metsiköitä. Pirstoutuneeksi katsotaan Enontekiön ja Inarin kuntien alueella alle 60 ha laajuinen metsäalue, Kittilän, Muonion, Sallan, Savukosken ja Sodankylän kuntien alueella alle 40 ha laajuinen alue ja muissa Pohjois-Suomen kunnissa alle 10 ha laajuinen alue. Poikkeama ei koske sellaisia metsiä, jotka ovat puustoltaan täysin luonnontilaisia, joissa on eri-ikäistä lahoppuuta vähintään 20 m³/ha, jotka rajoittuvat suojelualueeseen tai jotka ovat luontaisesti erillisiä, luonnontilaisten kitu- ja joutomaiden toisistaan erottamia saarekkeita.

Huom. Talousmetsien aktiivisella luonnonhoidolla (metsätaloustoimenpiteiden yhteydessä toteutetut toimenpiteet ja käytönrajoitukset, esim. säästöpuut) aikaan saadut luonnonarvot eivät johda määritelmän mukaisen runsalahoppuustoisen metsän suojeluelvoitteeseen.

Liite 8

Vanha- ja lahpuustoiset metsäiset kalliot, jyrkänteet ja louhikot

Vanhat kalliometsät, joiden puusto on yli 120-vuotiaasta ja joissa on lahoja mäntymaapuita, keloja tai kilpikaarnamäntyjä ryhmissä tai yksittäin.

Puustoltaan yli 100-vuotiaat jyrkänteiden lahpuustoiset alusmetsät pienilmastoltaan kosteissa notkelmissa, rotkoissa, korpijuottien reunoilla ja pienvesien rannoilla.

Pohjavesivaikutteiset metsäiset louhikot reunusmetsineen, joiden puusto on yli 100-vuotiaasta tai joissa on lahpuuta yli 5 m³/ ha.

Kalliometsät, louhikot ja jyrkänteet, joissa on valtakunnallisesti uhanalaisten lajien esiintymiä.

KORKEAN SUOJELUARVON ALUEET (HCV)

- a) Natura 2000-alueet, lakisäätteiset suojelualueet sekä valtakunnallisten suojeluohjelmien kohteet (HCV 1)
- b) Maakuntakaavojen suojelualueet (S- ja SL-alueet) ja voimassa olevien maakuntakaavojen suojelualuevaraukset (HCV 2)
- c) Alueet, joilla esiintyy laaja-alaisina¹¹ ja yhtenäisenä¹² FSC-standardin 6.4.1:n mukaisia elinympäristöjä (HCV 1; HCV 3)
- d) Kansainvälisesti arvokkaat lintualueet (IBA) ja kansallisesti arvokkaat lintukosteikot (FINIBA) * (HCV 3) Koskee arvokkaita lintualueita niiden vuonna 2010 voimassa olleen määritelmän mukaan.
- e) I ja II-luokan pohjavesialueet (HCV 4)
- f) Vesitaloudeltaan pääosin luonnontilaisina säilyneet laajat¹³ suomuodostumat hemi-, etelä- ja keskiboreaalaisella vyöhykkeellä (HCV 1; HCV 3).
Huom: Alueiden HCV-arvot säilyvät, mikäli alueen soiden vesitalous säilyy.
- g) Erämaa-alueet (HCV 5, HCV 6)

Korkean suojeluarvon alueiden määrittelyn kannalta olennaisia tietolähteitä ovat ainakin seuraavat:

- OIVA-ympäristö- ja paikkatietopalvelu (a, b, e, g)
- Maakuntaliittojen www-sivuilla olevat vahvistetut maakuntakaavat (b)
- Birdlife Suomen www-sivut (IBA, FINNIBA)

Määrittelyn lähtökohtana on käytetty kansainvälisen FSC:n ohjetta FSC-GUI-60-004 (V1-0) EN:

The 6 types of High Conservation Values

HCV1. Forest areas containing globally, regionally or nationally significant concentrations of biodiversity values (e.g. endemism, endangered species, refugia).

HCV2. Forest areas containing globally, regionally or nationally significant large landscape level forests, contained within, or containing the management unit, where viable populations of most if not all naturally occurring species exist in natural patterns of distribution and abundance.

HCV3. Forest areas that are in or contain rare, threatened or endangered ecosystems.

HCV4. Forest areas that provide basic services of nature in critical situations (e.g. watershed protection, erosion control).

HCV5. Forest areas fundamental to meeting basic needs of local communities (e.g. subsistence, health).

HCV6. Forest areas critical to local communities' traditional cultural identity (areas of cultural, ecological, economic or religious significance identified in cooperation with such local communities).

¹¹ Laaja tarkoittaa kohdetta, jonka alueella on hemiboreaalaisella vyöhykkeellä vähintään 20 ha kriteerin 6.4.1 mukaisia arvoelinympäristöjä, etelä- ja keskiboreaalaisella vyöhykkeellä 50 ha ja pohjoisboreaalaisella vyöhykkeellä 100 ha.

¹² Yhtenäisyys tarkoittaa sitä, että yhtenäisen alueen sisällä enintään 10 % voi muodostua muista kuin kriteerin 6.4.1 mukaisista elinympäristöistä

¹³ Laajaksi suomuodostumaksi tulkitaan ojitamattomista ja toisiinsa kytkeytyneistä soista muodostuva alue, jonka minimilajuus on hemiboreaalaisella vyöhykkeellä vähintään 30 ha, eteläboreaalaisella vyöhykkeellä vähintään 50 ha sekä keskiboreaalaisella vyöhykkeellä vähintään 100 ha.

Metsäsuunnitelman yhteenveto ja julkisesti saatavilla olevat tiedot

1. Metsätaloustoiminnan yleiskuvaus (vrt. Kriteeri 7.1)

- a) kuvaus metsistä, metsien kasvun seuranta, suunnittelumenetelmät, metsänhoito- ja hakkuumenetelmät, korjuutekniikka, osallistamismenettely
- b) vuosittaisten korjuumäärien perustelut
- c) maanomistus- ja käyttösuhteet
- d) ympäröivien alueiden maankäyttö

Huom: Tämä ei sisällä korjattuja puumääriä, vaan puunkorjuun perusteet.

2. Ympäristövaikutusten arviointi, ympäristötavoitteet ja seurantamenetelmät

- a) ympäristöohjelma, ympäristöohjeet, ympäristönäkökohdat ja ympäristötavoitteet
- b) (ISO14001), ympäristövaikutusten seuranta
- c) suunnitelmat 6.4.1 ja 6.4.3 kohteiden määrittämiseksi

3. Yhteenveto käytönrajoituksista (vuosittainen)

- a) yhteenveto erikoistyölajeista (kulotus, kunnostusojitus, lannoitus, ennallistaminen)
- b) yhteenveto indikaattoreiden 6.4.3 ja 6.3.5 käytönrajoituskohteista
- c) auditointiraportin yhteenveto

4. Leimikkotason tieto

- a) metsänkayttöilmoitukset (7.4.2 mukaisesti)
- b) kulotukset
- c) kunnostusojitukset

5. Karttatieto

- a) HCV-alueet ja alueiden suojeluarvojen turvaamisen tai lisäämisen edellyttämät toimenpiteet
- b) viranomaisten vahvistamat suojelukohteet
- c) 5% suojeluosuus metsämaasta (6.4.3), muut aina säästettävät 6.4.1-kohteet ja erityiskohteet (6.3.5).
- d) uhanalaiset lahottajalajit sekä valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaiset VU/RT-lajit, lukuun ottamatta keräilylle, häirinnälle tai metsästykselle alttiita lajeja, mikäli viranomaisten lupa saadaan.